

KATOLIČKI LIST

ZVONIK

GODINA: IV

BROJ: 7 (33)

Subotica, srpanj (jul) 1997.

Cijena: 5,00 N. din.

Reče Isus: Bacite mrežu na desnu stranu lađe...

SPOMENI SE DA SVETKUJEŠ DAN GOSPODNI

To je treća Božja zapovijed koju smo svi naučili, kao djeca, još u prvoj godini vjeronauka. Ali što je s opsluživanjem te zapovijedi? Doista, riječ "spomeni se" ovdje dobro pristoji! Očito, mnogi su zaboravili na ovu zapovijed i time su zapravo prestali činiti nešto bez čega je katolička vjera nezamisliva, osim za one koji se zadovoljavaju s epitetom "katolici na papiru".

Ovo što sada govorim, mojim župljanima i onima koji me bolje poznaju, zvučat će kao "pokvarena ploča". Doista, nastojim svaku prigodu iskoristiti da vjernike potičem i oduševljam da nedjeljom i blagdanom redovito idu na svetu misu. Da, u postocima vrlo mali broj katolika ide redovito na nedjeljnu misu, suvišno je i isticati, jer je to jasno svima onima koji su svake nedjelje u crkvi, a nama svećenicima pogotovo.

Nažalost, nisam pronašao način, nisam izmislio, ni otkrio "recept" kako katolike privući nedjeljom na sv. misu. Sve što činim samo su pokušaji. I ovo je jedan od njih. No, osjećam da u tom moramo mi svećenici, ali i svi oni praktični vjernici koji redovito idu na sv. misu, biti gorljivi "misionari". Moramo neprestano prekoračiti, upozoravati, pozivati, poticati "bilo to zgodno ili nezgodno". Da bi vjernici što ozbiljnije shvatili ovu treću Božju zapovijed, ali i uvidjeli korist (duhovnu, duševnu i tjelesnu) koju imaju svi od nedjeljne sv. mise i blagdanskoć poćinka, Crkva je i u svoj Zakonik unijela sljedeće:

"Nedjeljom i drugim zapovjednim blagdanima vjernici su obavezni sudjelovati u misi... Zapovijedi sudjelovanja u misi udovoljava onaj tko ili na sam blagdan ili uvećer prethodnog dana prisustvuje misi gdje god se ona slavi po katolićkom obredu" (usp. Zakonik kanonskog prava, kan. 1247, 1248). Tumaćeći ove kanone Katekizam Katolićke Crkve dodaje: "Oni koji hotimice ne izvrše tu obvezu čine teški grijeh" (br. 2181).

Zašto je ovo tako važno za nas katolike? "Nedjeljna Euharistija utemeljuje i ućvrćuje cjelokupno kršćansko djelovanje... Sudjelovanje u zajednićkom euharistijskom slavlju dana Gospodnjega svjedoćanstvo je pripadnosti i vjernosti Kristu i njegovoj Crkvi. Vjernici tako svjedoće svoje zajedništvo u vjeri i ljubavi. Istovremeno svjedoće Bođu svetost i svoju nadu u spasenje" (usp. KKC, br. 2181, 2182).

Iz ovog je oćito da je velika većina katolika neposlušna Bođu zapovijedi i Crkvenim propisima i zbog toga je naša Crkva tako malo SVJEDOĆKA. A kad si posvijestimo da svi oni koji ne idu nedjeljom na misu iz nemarnosti čine teški grijeh, onda je posve razumljivo i zlo koje nas okružuje i nevolje koje nas pogađaju. Grijeh je izvor svake nesreće! Gdje je grijeh, nema ni Bođu blagoslova!

Ćini se da je drugi dio ove zapovijedi

još zapostavljeniji u suvremenom društvu. Nedjeljni i blagdanski POĆINAK. To je za mnoge još samo mrtvo slovo na papiru. Nedavno, kad smo bili u Svetoj Zemlji, prošetali smo se u subotu novim Jeruzalemom koji pripada Židovima. Ulice prazne. Ni jedna trgovina, ni jedan kiosk nije radio. Židovi slave, još uvijek revno, "Šabat" (dan poćinka). Mogli bismo od njih puno naućiti. O nedjeljnom i blagdanskom poćinku ući nas Katekizam sljedeće: "U nedjelje i ostale zapovjedne blagdane neka se vjernici uzdrže od onih djela i poslova koji prijeće iskazivanje štovanja Boga, radost vlastitu danu Gospodnjem ili potrebit odmor duše i tijela. Obiteljske potrebe ili velika društvena dobrobit zakonite su isprike od propisa nedjeljnog poćinka. Ipak, vjernici neka bdiju da takva zakonita opravdanja ne bi stvorila navike štetne za vjeru, obiteljski život i zdravlje" (KKC, br. 2185).

Kod nas su, nažalost, te štetne navike već stvorene! I posljedice su bolne i oćite! Velikoj većini katolika nedjelja je kao i svaki drugi dan. Katolici privatni poduzetnici i nedjeljom rade i svoje radnike na to obvezuju. "Katolićki dućani" i nedjeljom su otvoreni i katolici ih uvelike posjećuju.

Jedno pitanje odjekuje mi u srcu i duši: Što ućiniti? Kako nedjelji i blagdanim vratiti pravi smisao? To neće ići bez ųrtve, bez odricanja. Teško je promijeniti navike i mentalitet.

Sjećam se. Odrastao sam u obitelji u kojoj su svi nedjeljom išli na sv. misu. Uvijek smo se tako rasporedili da svi mogu ići na misu. A bili smo udaljeni 6 km od crkve. Do crkve nije bilo asfaltnog puta. Često puta smo bosonogi, po blatu, išli na misu. Sjećam se starog djeda. Poguren, s desnom rukom na lećima, pješaoć je na nedjeljnu misu. Krenuo je sat vremena prije nas da bi stigao na vrijeme... Na nedjeljnom rućku, potom, svi smo bili radoćni. A poslijepodne pravi odmor. Svi su malo odspavali - "pravili podne", a onda smo išli u posjete ili bi nam netko došao. Mi djeca smo se sa susjedima veselo igrali. Stariji su - i to je bio dnevni red nedjeljom - u poslijepodnevrim i večernjim satima ćitali katolićki tisak... I tako odmoreni i osnaćeni u vjeri na nedjeljnoj misi svi su mogli s ljubavlju izdržati napor sljedećeg tjedna. Bilo je tada puno manje nervoze u poslu i u životu. Ovo lići na idilu. I zbog te idile isplati se vratiti takvim obićajima. A koristi za dušu i tijelo bile bi neizmjerne!

Moćda biste, vi koji ćete ćitati ove retke, mogli donijeti konkretne odluke:

*** svake nedjelje i blagdana ići na sv. misu, pa i onda kada je to povezano sa ųrtvom i odricanjem**

*** nedjeljom ne raditi ništa od redovitih poslova**

*** nedjeljom ne ići u "dućan", na "Buvljak"...**

*** nedjeljom ćitati Sveto pismo, "ZVONIK" i ostali katolićki tisak...**

*** u obitelji izmoliti ZAJEDNIĆKI kronicu ili koju drugu molitvu**

Za poćetak, ovo će biti sasvim dosta da bi se nedjelji vratio izvorni smisao, tj. da bude onakva kako ju je zamislio Stvoritelj: Dan Gospodnji i dan blagdanskoć poćinka.

Ovaj broj "Zvonika" ima dovoljno "hrane" za ćetiri nedjeljna poslijepodneva u mjesecu koji je pred nama. Izvolite!

U nadi da će ovaj moj "uvodnik" bar neke potaknuti na razmišljanje i na konkretne korake, srdaćno vas sve pozdravljam. Onima koji idu na "godišnji odmor" (na kojem sve ono gore navedeno mora biti utroštrućeno), ųelim ugodan, "blagdanski" odmor.

Vaš urednik

SAMO SLAN, MOĆE BITI POSLAN

U vrijeme kad se u mnogim ųupama slave prve mise, mlade mise, divimo se mladim ljudima koji su se odazvali na Gopodinov poziv. Divimo se i apostolima.

Zašto je Isus pozvao apostole? Iz dva razloga:

1. da BUDU s Njim, i
2. da ih moće POSLATI.

Ono "biti s Njim" prethodi onom biti "poSLAN". Drugim rijećima, ćovjek ne moće biti poslan, ne moće u apostolat ako prethodno nije boravio s Isusom, ako nije BLO s njime. Ako nije bio u njegovoj školi. Boravak s Isusom ćovjeka "soli", ćini ga ukusnijim, bogati ga, akumulira ga, ćini ga vrednijim. Tek TAKAV moće ići drugima.

Biti poslan nije samo glagol, već i stanje.

Po-slan je i igra rijeći: glagol "poslati", i pridjev "slan". Tek ako si slan, moćeš biti poslan, to jest, biti okus svijetu, moćeš bit zaćin, moćeš biti "sol zemlje i svjetlost svijetu" - kako to Isus zahtjevno veli.

Drugim rijećima: ne mogu biti sol ako nisam zasoljen, i jednako tako ne mogu biti svjetlost svijetu ako nisam obasjan svjetloću Isusovom. Ja ne smijem svjetliti sebe, već Njega, koji za sebe reće: "Ja sam svjetlost svijeta".

Svatko moće biti svjetlost i sol svijetu, ali samo ako je prethodno boravio na Gori, sjedio do nogu Isusovih i usvajao blaženstva.

Molimo za mladomisnike, ali i za nas same da budemo dobro (zdravo) "slani", kako bismo mogli biti i "poSLANI".

Zvonko Blaško iz Niša

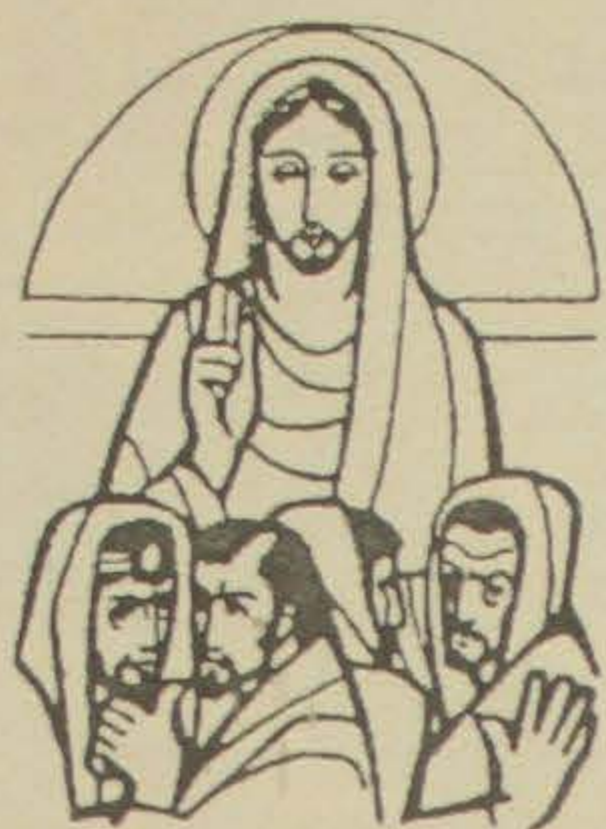
Sljedeći broj "ZVONIKA"
izlazi 15. 08. 1997.

Piše: Andrija Kopilović

14. nedjelja kroz godinu

- 06.07.1997.

Ez 2,2-5
2Kor 12,7-10
Mk 6,1-6

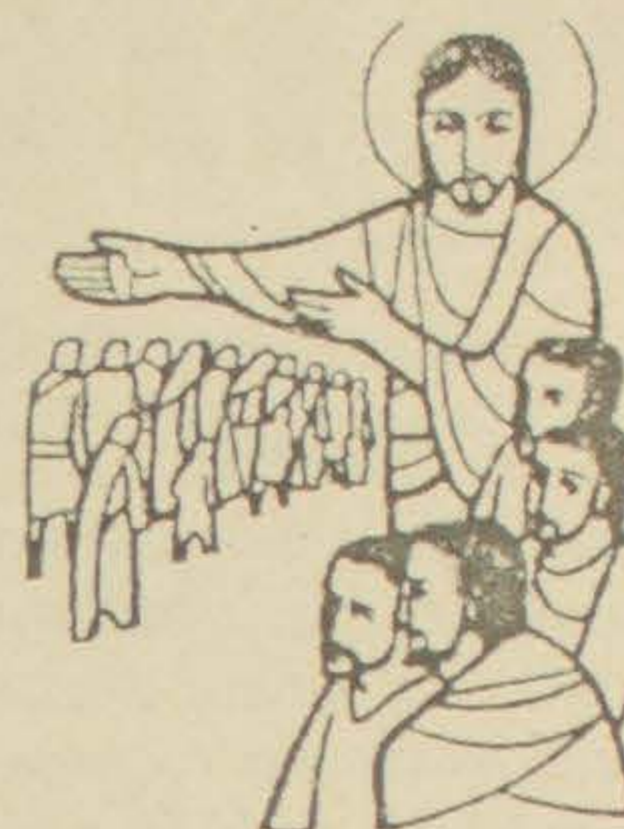
NIJE PROROK BEZ ČASTI DOLI U SVOM ZAVIČAJU

Bog vodi svoj narod poukom proroka, ali ta uloga proroka je često opterećena predrasudama pa i krivim sudovima te ljudi ne slušaju preko njihove službe Boga koji im omogućuje spasenje nego se radije ispričavaju svojim predrasudama. Isus je u Nazaretu radostan. Propovijeda Radosnu vijest o Kraljevstvu i umnaža znakove svog poslanja. Njegova mudrost, a napose znakovi, izdižu Isusovu osobu iznad nazaretskog prosjeka. To je zasmetalo njegove sumještane te umjesto prihvaćanja i zahvalnosti što iz Nazareta potječe Prorok, oni njegove riječi i djela stavljaju pod prosudbu: Što je sposoban učiniti bilo koji Nazarećanin? Isusova duša je ovim neprihvatanjem duboko ranjena. Za vjeru je potrebna milost a njegovi su se sumještani zatvorili pred milošću ovozemaljskim "dokazima". Isto se ponavlja kroz cijelu povijest Crkve u sudbini navjestitelja-proroka našega vremena. Najčešće se može čuti kako je i on čovjek kao i svi ostali. Time ga se zapravo optužuje a ne ispričava, a u nama se lako rodi napast da puni "razumijevanja" odbacimo ono što nam poručuje Bog po njegovoj službi jer smo prihvatili službu navjestitelja kao ljudsku službu a ne kao božansko poslanje.

16. nedjelja kroz godinu

- 20.07.1997.

Jr 23,1-6
Ef 2,13-18
Mk 6,30-34

TEOLOGIJA ODMORA

Važnu ulogu u našem životu svakako igra dinamika rada i odmora. Bog je čovjeka tako stvorio da je u nj jednako usadio i zakon rada i zakon odmora. Međutim, u liturgiji ove nedjelje se, na prvi pogled, u božanskoj poruci, ove dvije datosti nalaze u opreci. Naime, nakon završene misije, Isus Dvanaestoricu potiče na odmor uz obrazloženje da su umorni i da su zaslužili odmor. Isus daje najdivnije uputstvo pravog odmora: povlačenje u osamu, na samotno mjesto. Osama nije puka osamljenost, nego vrijeme i prostor u kojemu čovjek susreće samoga sebe. Nebrojani su primjeri poremećaja suvremenoga čovjeka upravo zato što nikada ne želi susresti sebe. A samotno mjesto jest prostor u kojem se događa odmor; to je tišina od uobičajene buke, aktivno slušanje savjesti iznutra i Božjeg glasa u nama te se čovjek odmara na "najljepšem jastuku", na čistoj savjesti. S druge strane, u liturgiji Isus, kao dobri Pastir i Bog, kao Svedržitelj, ne poznaje odmora jer dobrota je u Bogu apsolutna. Isus je pun sažaljenja te ljubeći i dalje radi, makar suradnike šalje na odmor. To nam daje za pravo osjećati istinu: I kad se odmaramo i kad spavamo, nad nama bdije Bog.

3

15. nedjelja kroz godinu

- 13.07.1997.

Am 7,12-15
Ef 1,3-14
Mk 6,7-13

RAZLAZ APOSTOLA

U našoj biskupiji, na Kelebiji, postoji crkva s nazivom današnje liturgije: Poslanje dvanaestorice, odnosno "Razlaz apostola". Bitno je u liturgiji današnjega dana shvatiti nekoliko datosti. U službi Dvanaestorice ponajprije postoji Isusov poziv. On ih poziva po imenu i određuje im službu. Drugo: postoji poslanje i to ne bilo kakvo, nego božansko. Za to poslanje Isus podjeljuje i milosnu moć što je treća datost apostolske službe. A onda slijedi konkretna uputa o prilagodbi mentalitetu i vremenu u kojem su poslani - kako se ponašati da ispune svoje poslanje. Unatoč svih ovih datosti i uputa ostaje još uvijek pred apostolima rizik službe: mogućnost da ih netko ipak ne prihvati. To ih ne smije zbuniti ni obeshrabriti jer je prihvaćanje ostavljeno slobodi izbora slušateljstva. Dok slavimo liturgiju ove nedjelje, dobro je podsjetiti se na tu odgovornu slobodu kojom prihvaćamo službu apostola kao pozvanih, poslanih, osposobljenih i upućenih. Ne bez velike krivice biva odbijanje njihove službe. Dapače, vjernička svijest nas potiče na molitvu za što autentičnije svjedočenje onoga što navješćuju i što zahvalnije prihvaćanje istine koja spašava. Isus, uvodeći svoje učenike u praksu, prijateljski ih prati i biva njihovom baštinom.

17. nedjelja kroz godinu

- 27.07.1997.

2Kr 4,42-44
Ef 4,1-6
Iv 6,1-15

UMNAŽANJE KRUHA

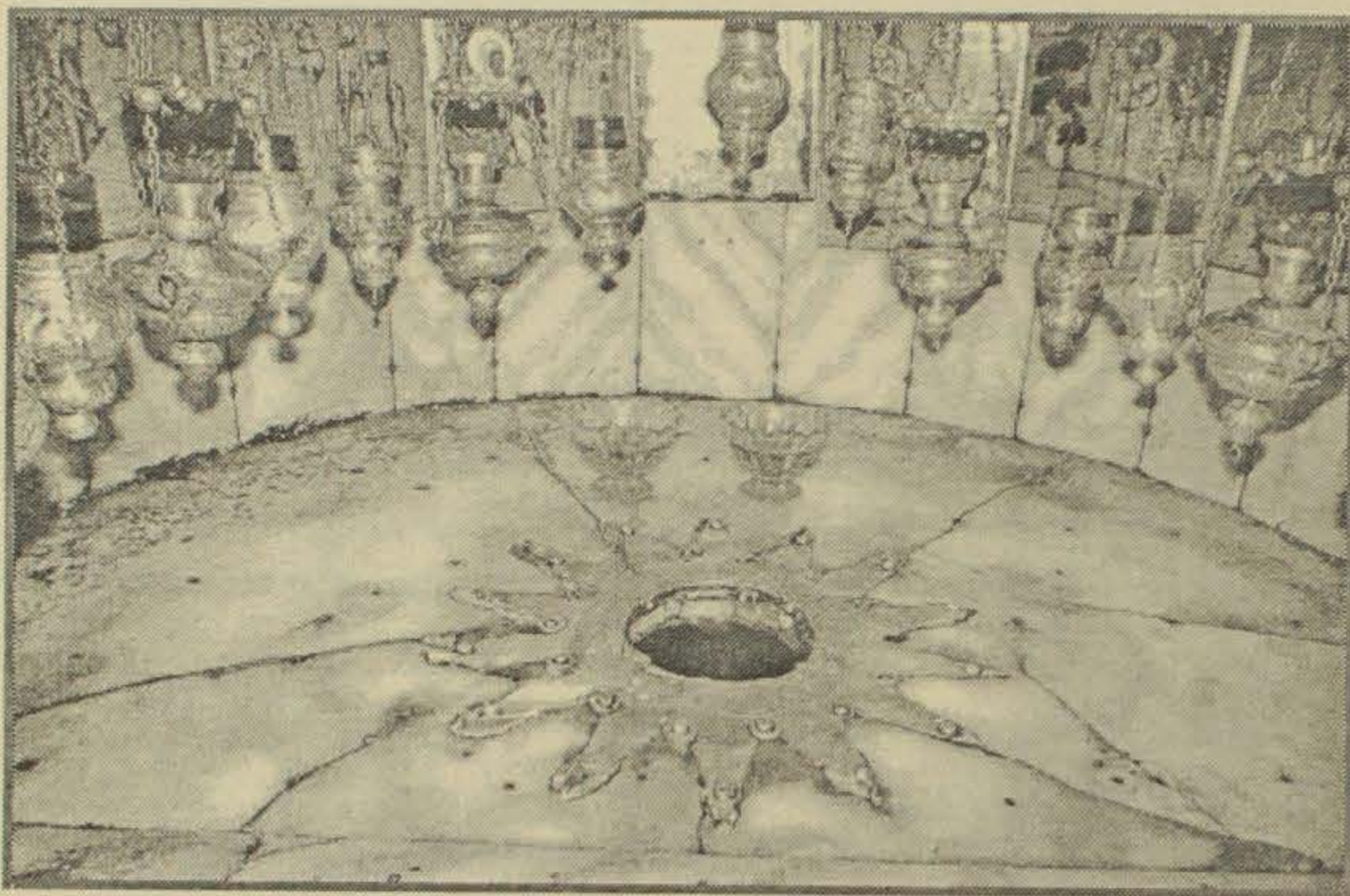
Nalazimo se u vremenu kada se intenzivno završava pribavljanje kruha u žetvenim radovima. Slavimo Dužijancu a Božja riječ nam donosi veliki znak Božje brige za čovjekovu glad, tj. umnažanje kruha. Tema je poznata i u Starom a napose u Novom zavjetu kako je upravo prikazao evanđelist Ivan. Međutim, detalji su vrlo važni. Gospodin primjećuje glad kao ljudsku potrebu i upućuje apostole, odnosno svakoga čovjeka, da učini sve da kruh pribavi sebi a i drugima ga daruje. Čovjek se, suočen s nemoću neimaštine, hvata i za ono malo što ima i spreman je podijeliti. U tom ima pomoćnika i posrednika. Na takvu spremnost i takav izazov odgovara Gospodin umnažanjem kruha. No, to umnažanje jest odgovor na glad, ali je daleko više navještaj utažavanja gladi duše koja gladuje za Bogom živim. To je euharistijska gozba na kojoj nam On daje sebe za hranu. Tako je i ova nedjelja u svojoj poruci upravo odgovor našoj potrebi za kruhom vječnim. Danas nam je, dakle, prostrt stol i riječi i euharistije.

U ISUSOVOJ DOMOVINI (2)

Proslavismo Božić

U **SRIJEDU** nova uzbuđenja, novi snažni doživljaji. Razdragani Asad vozi nas autobusom u Betlehem. Ulazimo kroz jedan mali otvor u crkvu Isusovog rođenja. Nestrpljivo čekamo 45 minuta da završi liturgija u kapeli gdje se nalazi mjesto Isusovog rođenja. I ovo je drugačije nego što smo očekivali. Ali, tu se Isus rodio. Ljubimo to mjesto. Osjećamo se kao pastiri koji su pohitjeli vidjeti "događaj koji im obznani Gospodin". U jednoj "pastirskoj špilji" slavimo Euharistiju. Predvodi je ganut i ponosan katedralni kapelan, vlč. Szűngyi Károly. Poslije Kalvarije i Isusovog groba, ovdje su nam doživljaji najdublji. Isus, jedinorođeni sin Božji, rodio se u takvoj bijedi koju ne bismo poželjeli nijednom čovjeku. I opet, sve to iz ljubavi prema nama. Kako li je moralo biti Mariji i Josipu u tom času? Mi smo plakali i radovali se u isto vrijeme. Sigurno i oni. Slavili smo Božić. Pjevali božićne pjesme. O, kako odjekuju, kako zvuče božićne pjesme u betlehemske špilji. Posve drugačije...

4

Zvijezda označuje mjesto gdje se Isus rodio

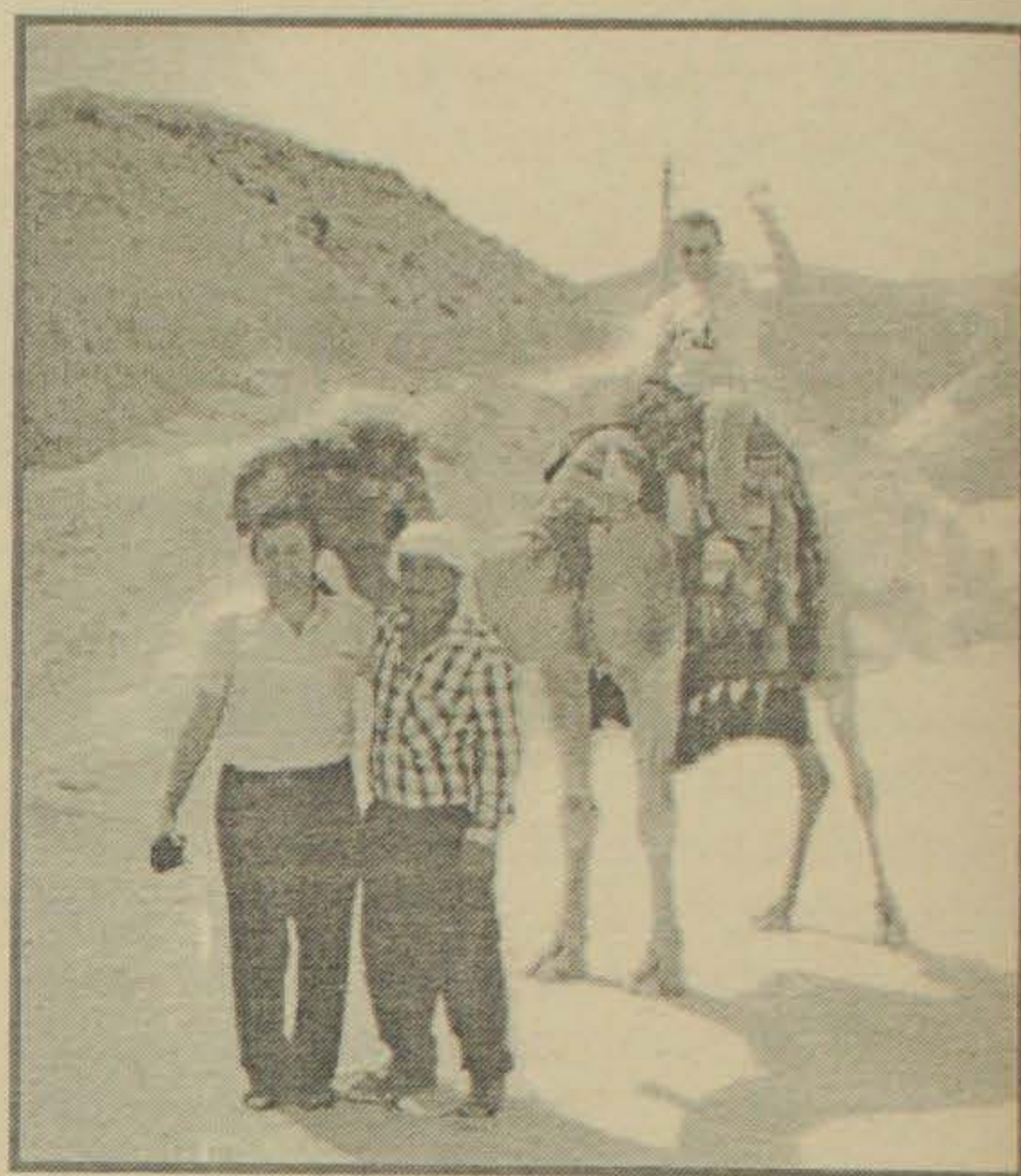
Odlazimo potom na Pastirsko polje. Ondje se nebo rastvorilo da javi zemlji: Rodio ti se Spasitelj, Krist - Gospodin. Na ovom mjestu "snimljen" je u svemiru neuništivi anđeoski poj, i danas se čuje kao eho one noći: "Slava na visinama Bogu, a na zemlji mir ljudima, miljenicima njegovim". Osjetismo ondje da smo miljenici Božji. Zapjevamo: "Svim na zemlji mir, veselje..."

Poslijepodne odlazimo do židovskog parlamenta "Kneseta". Fotografiramo se kod ogromne menore (svijećnjaka koji je zaštitni znak Izraela). Divimo se tisućama ruža, zelenim poljanama, sistemu navodnjavanja (svaka biljka, svako stablo se zalijeva, a voda se dovodi sa udaljenosti od stotinu kilometara). Odlazimo do makete Jeruzalema. Dobivamo sliku kako je izgledao Jeruzalem u Isusovo vrijeme. Zatim jedan dio puta pješačimo u Ain Karin, kao Marija kad je išla u pohode Elizabeti. Ondje doživljavamo divan "susret" s Marijom i Elizabetom, sa Zaharijom i Ivanom Krstiteljem i, naravno, s Isusom. Molimo desetku krunice "Koga si, Djevice, Elizabeti u pohode nosila" i pjevamo s Marijom "Veliča". Zatim tražimo ploču s hrvatskim, mađarskim, slovačkim... tekstom te molitve. Ispisana je na mnogim jezicima svijeta.

Preko pustinje do rascvjetale Galileje

ČETVRTAK. Ostavljamo Jeruzalem. U 5 sati smo još bili na Kalvariji i na Isusovom grobu. Cjelodnevni izlet. Iskusili

smo malo pustinju. Sreli se s beduinima. Vidjeli kamile. Neki su i jahali na kamili. Okupali se (plutali) na Mrtvom moru. Posjetili Kumran. Ondje se dogodilo otkriće stoljeća. Pronađeni su rukopisi Svetog pisma stari dvije tisuće godina. Prolazimo mimo Jerihona. Prisjećamo se milosrdnog Samaritanca. Kroz Jordansku dolinu stižemo na

brdo Tabor, brdo Preobraženja. Ondje slavimo misu. Ja propovijedam. Trenutak neba!

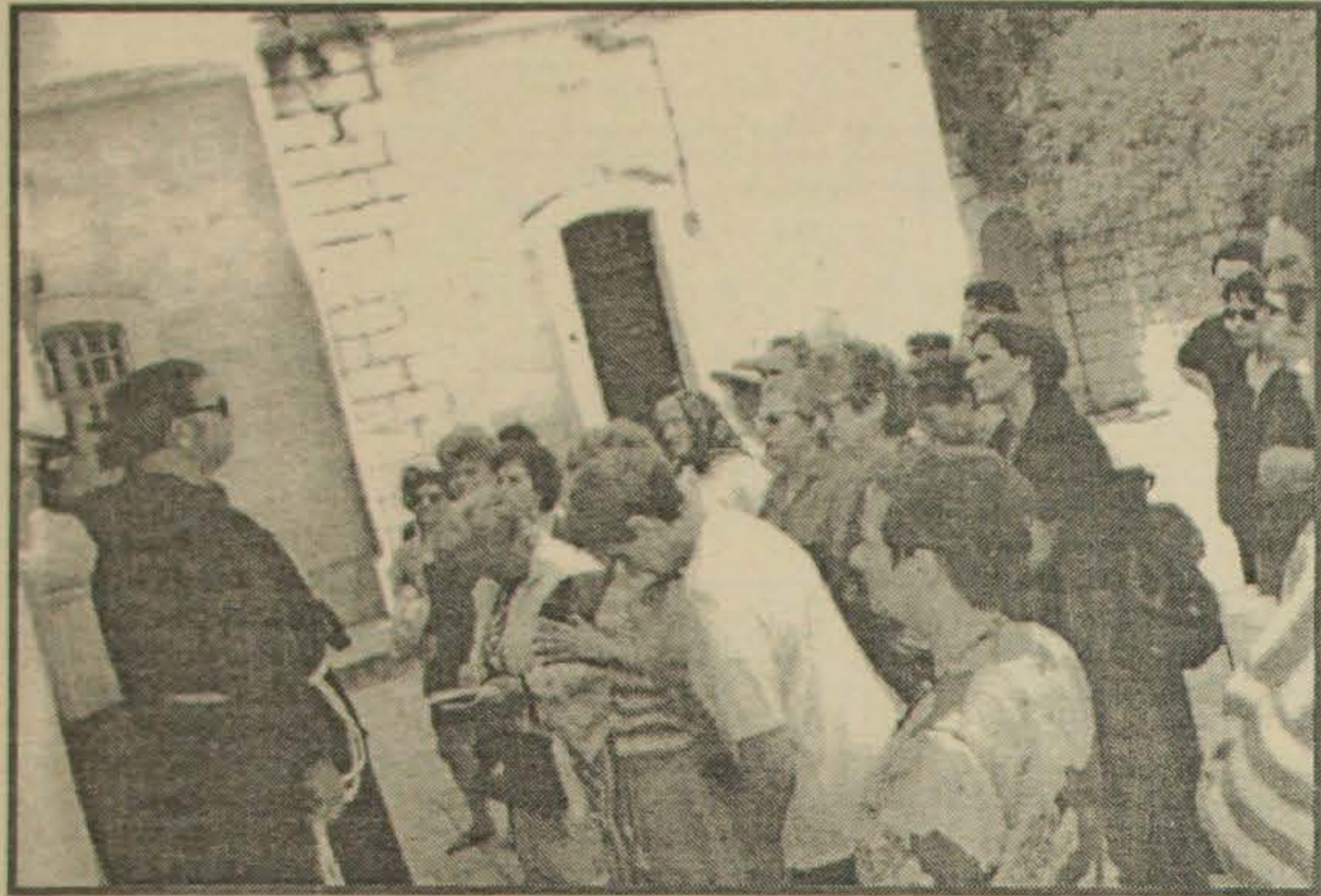
Navečer stižemo u Nazaret. Tu je Isus najduže živio i radio. Poslije večere odlazimo do Marijinog zdenca. Marija je tamo dolazila po vodu s drugim ženama (to je bila dužnost žena).

PETAK. Cjelodnevni izlet po Galileji. Na rijeci Jordan obnavljamo svoja krsna obećanja. P. Tadej nas poliva vodom Jordana. Nad ovim mjestom su se rastvorila nebesa. Otac je

Na rijeci Jordan

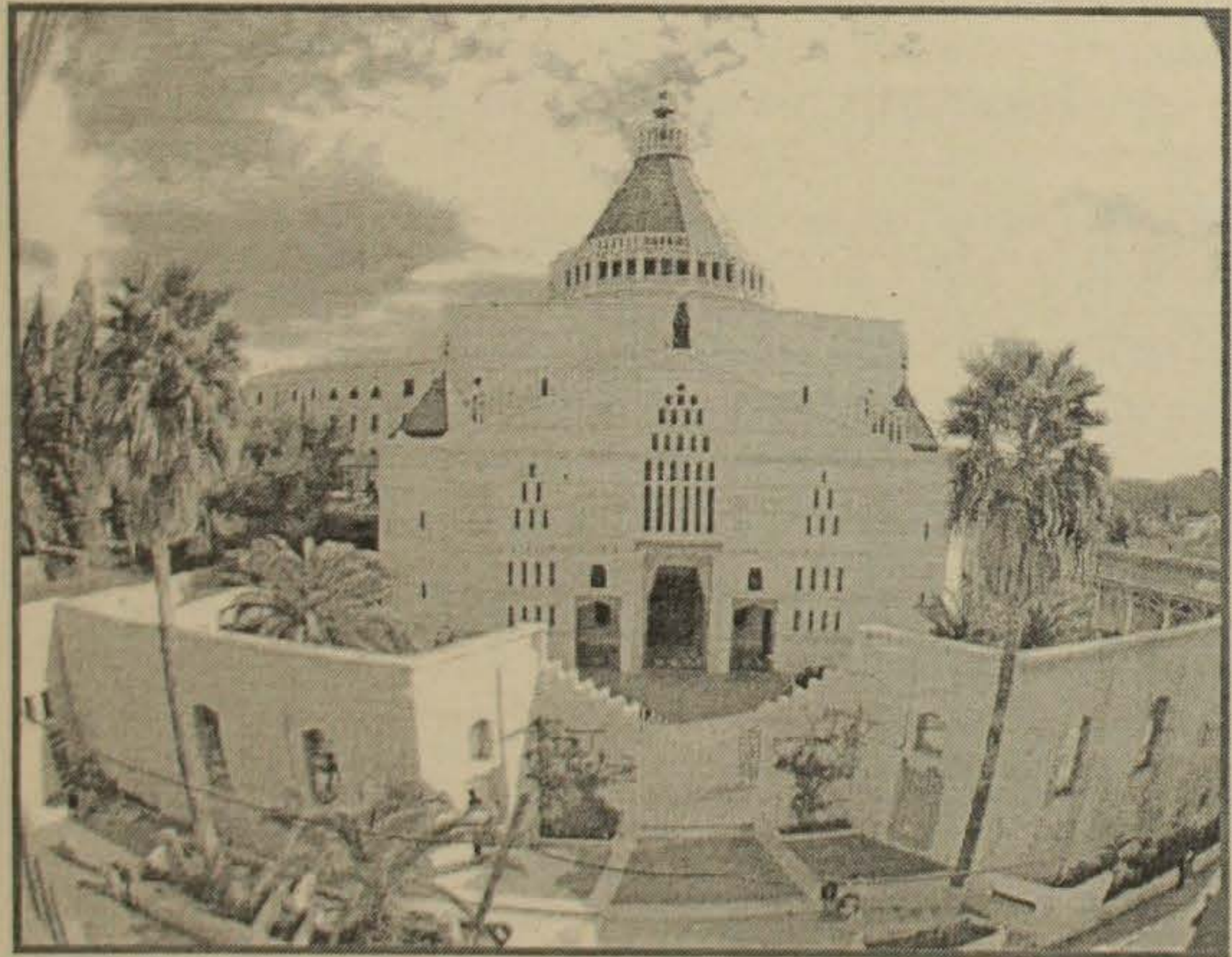
predstavio svog Sina svijetu: "Ovo je Sin moj ljubljani. U njemu mi sva milina. Slušajte ga!" Tiberijadsko more (Galilejsko jezero). Puno toga se tu dogodilo. Tko će sve opisati. Osvježavamo se. Ovdje su se apostoli kupali. Zacijelo i Isus. Okrijepljeni "Petrovom ribicom", krećemo Dušanovom (rodnom je iz Novog Sada) lađicom prema Kafarnaumu. Na sredini jezera slušamo evanđeoski izvještaj o smirivanju oluje na moru, o Isusovom i Petrovom hodu po vodi. Doživljavamo oluju. No, bili smo u boljem položaju od apostola - oni su veslali male barkice, a mi smo sigurni bili na lađici. U Kafarnaumu posjećujemo sinagogu u kojoj je Isus naučavao i Petrovu kuću u kojoj je Isus stanovao. Zatim u Tagbi posjećujemo baziliku čudesnog umnažanja kruha. Na Brdu blaženstava misa. Shvaćamo bolje (i prihvaćamo) Isusov put do sreće. Drugačiji je od puteva koje "svijet" nudi. Na kraju dana pohađamo kibuc Ginosar. Večer u Nazaretu. Šetnja putevima kojima je Isus hodio.

U Jopi (Jaffa)

U Marijinom, Josipovom, Isusovom gradu

SUBOTA. Misa u bazilici Navještenja. Ondje se nalazi Marijina kuća. Tu je anđeo Gabrijel navijestio Mariji i ona je začela po Duhu Svetom Isusa. Odandje je Marija pošla u pohode Elizabeti i odandje je s Josipom u posljednjem mjesecu trudnoće pošla u Betlehem na popis pučanstva (Nazaret - Betlehem, više od 100 km). Zatim prelazimo u crkvu sv. Josipa. Na mjesto Josipove kuće. Tu je živjela i radila sv. Obitelj. Molimo za sve obitelji da budu svete. Poslije doručka odlazimo u Kanu Galilejsku. Prisjećamo se Isusovog prvog čuda. Kušamo vino. Posjećujemo Akon (stari utvrđeni grad), brusionicu dijamanata, brdo Karmel, Hajfu... Posljednja noć našeg hodočašća. Još smo u Nazaretu - Marijinom, Josipovom, Isusovom gradu. Zaboravio sam reći. Bili smo i u sinagogi u kojoj je Isus doživio odobravanje i protivljenje svojih "zemljaka" i gdje je izrekao glasovite riječi: "Nije prorok bez časti doli u svom zavičaju".

Nazaret: Crkva navještenja Marijina

Posljednji dan

NEDJELJA. Rano napuštamo Nazaret. Približava se konac našeg hodočašća. Zar već? Tako brzo. Ipak, imam dojam kao da smo mjesec dana bili ovdje. Toliko toga vidjeli, doživjeli! Posjećujemo Cezareju, sjedište cara Tiberija i Poncija Pilata. Divimo se dvije tisuće godina starom akvaduktu (vodovodu) kojim su Rimljani s udaljenosti od 120 km dovodili sebi pitku vodu. Najhrabriji se kupaju u valovitom

Sredozemnom moru. Prije odlaska na aerodrom, kroz prometnu gužvu Tel Aviva, odlazimo do obližnje Jafe (Jopa). U Jopi je Petar imao viđenje i shvatio da i poganima treba navješćivati evanđelje. I to je sve. Divno, divno, divno. Slavimo Gospodina! (Odah).

Nakon stroge kontrole na aerodromu Ben Gurion, ponovo smo u avionu. Vraćamo se preko Tivta na Surčin i autobusom u Novi Sad.

Zahvaljujemo Gospodinu na najbolji način - Euharistijom. Na kraju pjevamo oduševljeno i radosno "Tebe Boga hvalimo" - za sve i zauvijek.

Nezaboravno, neopisivo, divno...

Svi smo jedinstveni u izjavama. I svatko ima još svoje doživljaje, osjećaje. Treba nam još vremena da sve sredimo, još jedanput proživimo i od ovog hodočašća **ŽIVIMO**.

Divno je hoditi putevima Gospodnjim

Mnogi su mi po povratku rekli: "Blago Tebi, blago Vama". I ja sam to potvrdio. Blago meni. Presretan sam. Divno je bilo ići putevima i stazama kojima je Isus prolazio "čineći dobro" svima. Sve je drugačije sada. Svaki evanđeoski tekst drugačije čitam, slušam, doživljavam i proživljavam. Nije ni čudo. U Svetoj Zemlji proslavili smo sve blagdane: Blagovijest, Božić, Uskrs, Preobraženje, Veliki četvrtak - Tijelovo, Krštenje i Preobraženje Gospodinovo... I svugdje je bio Isus s nama, na poseban način. Zato tvrdim: Bio sam s Isusom u njegovoj Domovini! I odsada, kad nekom želim poželjeti nešto jako lijepo i veliko u životu, onda mu poželim da hodočasti u Svetu Zemlju. I obećavam, ako jednog dana budem "bogati" župnik, platit ću bar nekom put, jer su ga i meni platili sada. Hvala darovateljima. I hvala p. Tadeju, on me je prvi pozvao i ja mu obećao da ću ići "ako mi netko plati put". I dogodilo se. Lijepo je hodočastiti u Svetu Zemlju s p. Tadejom. I lijepo je bilo sa svima koji su s nama išli. Bili smo različite dobi, narodnosti, pa i vjerskog uvjerenja, različitog zvanja i zanimanja, ali bili smo ujedinjani u ljubavi, bili smo jedno u Kristu. Aleluja!

Andrija Anišić

Maslina stara 2000 godina

Piše: Stjepan Beretić

Sv. AMALIJA (Amalberga) - djeвица

(+ 772. g.)

* Nesuđena supruga Karla Martela * oštromna ljepotica *
 * sav život proživjela u tjelesnim i duhovnim djelima milosrđa *
 * zaštitnica od grada - tuče *

Ime Amalija dosta često susrećemo u Bačkoj, poglavito u subotičkom kraju i u Baču. U Subotici to lijepo ime nosi stariji svijet, a u Baču i mlađi. Neki misle da je Amalija kratica od germanskog imena Amalberga. Amali su bili u Nijemaca jedan kraljevski rod. Zato jedni kažu da ime Amalija znači zaštitnica roda, a drugi zaštitnica amalskoga roda. Na hrvatski se jezik najčešće prevodi kao Ljubica zato što latinski glagol 'amo znači voljeti.

6

Dobro odgojena

Amalija je bila izuzetno oštromna djevojčica. Rođena je u obitelji vrlo bogatih i plemenitih roditelja. Amalija je imala sreću da su je roditelji vrlo brižno odgajali. Izrasla je u djevojku izuzetne ljepote. Poput mnogih svojih vršnjakinja i Amalija je dospjela u samostan. Jednom je prilikom Pipin Mali pohodio upravo taj samostan gdje je bila Amalija. Dopala mu se "na prvi pogled". Pipin Mali je samostansku ljepoticu naumio za ženu svome sinu Karlu Martelu. Amalija je u to vrijeme doživjela veliku žalost. Roditelji su joj umrli. Amalija je svoju mladost zavjetovala Kristu.

Svoju mladost darovala Kristu

Zato je i odbila životnu želju Karla Martela. Sebe je smatrala Isusovom zaručnicom. Zauvijek je ostala vjerna svome nebeskom zaručniku, Kristu. Sav je svoj preostali život proživjela na svome starom obiteljskom posjedu pokraj sela Tempse na obali rijeke Scheld u Belgiji. Amalija je doživjela duboku starost. A cijeli joj je život bio ustrajna i srdačna molitva. Tjelesna djela milosrđa su bila njezina svakidašnjica. Nije Amalija časa časila kad je gladna trebalo nahraniti, žedna napojiti, siromaha odjenuti, putnika primiti, bolesna i utamničenička pohoditi, zarobljenike i prognanike pomagati, mrtve pokopati.

Jednako su joj na srcu bila i duhovna djela milosrđa. Uvijek je spremno znala dvoumna savjetovati, neuka poučiti, grešnika pokarati, žalosna i nevoljna utješiti, uvredu oprostiti, nepravdu strpljivo podnositi, za žive i mrtve Boga moliti. Belgijanci zazivaju svetu Amaliju poglavito za ljetnog nevremena kad njihovim poljima i baščama zaprijeti grad (tuča). Amalija je pokopana u gradu Gentu. Njezine su posmrtno ostatke uništili protestanti.

Na današnji dan se slavi još jedna sveta Amalija (Amalberga). Ova druga umrla je kao sveta udovica.

Sveta Amalija (Amalberga), udovica

(+ 690.)

* duboko religiozna supruga pobožnoga muža *
 * othranila sina biskupa i dvije kćeri redovnice *
 * i ona i muž joj iz braka u samostan stupili *
 * velika pokornica *

Sveta supruga dobrog muža

Roditelji ove svetice su također bili među najviđenijim ljudima svoje zemlje. Svoju su kćer Amaliju udali za lotarinškog hercega Vitgara. Amalija i Vitgar su bili divni roditelji. Troje su djece othranili. Svo troje su sveci Katoličke Crkve. Njihov sin, sveti Adalbert, koji je umro kao biskup, i dvije kćeri: sveta Rilindis i sveta Gudula koje su se proslavile svetim životom u samostanima časnih sestara.

Roditelji u samostanu

Dok je nosila Gudulu, svoje treće dijete, osjetila je u sebi Božji poziv da i ona i njezin muž pođu u samostan. Amalijino zvanje postalo je i Vitgarovo zvanje. I jedno i drugo stupaše u samostan i umriješe kao redovnici. Poslije smrti svoga muža još se više istakla čineći djela velike pokore. Umrla je na glasu svetosti blizu Brüssela, a njezini se posmrtni ostaci, tj. moći - relikvije čuvaju u gradu Bingenu.

U mjesecu srpnju slave imendan:

1. Aron, Predrag; 2. Oton, Višnja; 3. Toma, 4. Elizabeta, Elza, Liza; 5. Ćiril, Metod, Antun; 6. Marija, Maja; 7. Klaudija, Vilko; 8. Hadrijan, Adrijan; 9. Leticija, Veselka; 10. Amalija, Ljubica; 11. Benedikt, Benko, Dobroslav; 12. Mislav; 13. Henrik; 14. Kamilo, Miroslav; 15. Bonaventura, Dobriša; 16. Karmela, Karmelo; 17. Fridrik; 18. Zlata, Zlatica, Aurelija, Aranka; 19. Ilija; 20. Lovro, Daniel, Danica; 21. Marija Magdalena, Manda, Magda, Lenka; 22. Brigita; 23. Kristina; 24. Jakov, Kristofor, Krsto; 25. Ana, Joakim; 26. Kliment, Natalija; 27. Inocent, Nevinko; 28. Marta; 29. Petar; 30. Ignacije, Vatroslav.

**DAN O. GERARDA
TOME STANTIĆA**

U karmelićanskoj crkvi u Somboru u utorak 24. lipnja svečano je proslavljen dan Sluge Božjega o. Gerarda Tome Stantića. U prisustvu mnoštva vjernog puka iz Sombora i okolnih mjesta, te 160 hodočasnika iz Subotice, svečanu koncelebriranu sv. misu, s desetak svećenika, predvodio je subotički biskup mons. János Péntzes. Bila je to zdušna molitva za proglašenje blaženim i svetim jedinog hrvatskog kandidata za sveca rodom iz ovih krajeva. U svojoj homiliji biskup je govorio o duhovnosti "Malog puta" sv. Male Terezije, kako ju je živio o. Gerard Tomo Stantić, ističući poniznost kao najveću njegovu vrlinu.

Na sv. misi svirao je gudački orkestar katedralne župe sv. Terezije iz Subotice, pod ravnanjem prof. Marije Međeri.

Na koncu sv. mise svima je zahvalio o. Mato Miloš, prior. On je izvijestio prisutne vjernike i svećenike da je završeno ispitivanje svjedoka, suvremenika o. Gerarda koji su davali izjave o njegovom kreposnom životu. Ta svjedočanstva se trenutno prevode na talijanski i uskoro će biti dostavljena na proučavanje Kongregaciji za proglašenje blaženih i svetih. On je posebno poticao sve prisutne da se u svojim potrebama utječu zagovoru o. Gerarda, spominjući kako se mnogi mladi danomice mole na njegovom grobu; također je zapaženo da se o. Gerardu u zagovoru utječu neplodne supruge i mnoge su po zagovoru o. Gerarda već postale majke.

O. Mato je potom pročitao pismo o. Vjenceslava Miheteca, provincijala Hrvatske karmelske provincije sv. Josipa. Pismo je naslovljeno o. Mati Milošu, prioru:

"Velečasni oče!

Rado bih bio sudionikom ovoga dragoga slavlja zahvale Bogu na daru Sluge Božjega o. Gerarda od sv. Stjepana Kralja. Prilike nam nisu sklone i prisiljavaju nas na strpljivo čekanje boljih vremena.

Pozdravljajući tebe i dragu mi zajednicu braće, pozdravljam Pastira bačke Crkve preuzvišenog gospodina Ivana Penzeša i zahvaljujem mu na svemu što čini za promaknuće kauze našega subrata o. Gerarda. Pozdravljam i zahvaljujem braći svećenicima. Ne zaboravljam danas ni mladež Sombora koju se svagdanom viđa na grobu Sluge Božjega u molitvi. Svim sudionicima ovoga današnjega slavlja želim da po zagovoru o. Gerarda postignu Božji blagoslov za sva svoja dobra nastojanja oko svetosti vlastitoga života.

U molitvi sam sa svima vama. Svima srdačan pozdrav i velika hvala.

Zagreb, 24. lipnja 1997.

br. Vjenceslav Mihetec, OCD

Poslije toga biskup je na grobu o. Gerarda predmolio molitvu za njegovo proglašenje blaženim i svetim, a vjernici su se još dugo zadržali u molitvi na njegovom grobu preporučujući svoje potrebe njegovom zagovoru.

O. Gerard Tomo Stantić rođen je u Đurđinu kod Subotice 16. rujna 1876. godine. Roditelji su mu bili Joso Stantić i Đula (Julija) Jagić. U karmelski red je stupio 9. rujna 1896. godine u Grazu. Za svećenika je zaređen 1902. godine. Poglavar su ga 1904. godine poslali u novoosnovani somborski samostan karmelićana kao jedinog svećenika karmelićanina koji je govorio hrvatskim jezikom. Kao redovnik karmelićanin bio je uzor svima. Kao svećenik bio je sve svima: Hrvatima, Mađarima, Nijemcima. O. Gerard Tomo Stantić umro je u Somboru 24. lipnja 1956. godine. Njegovi posmrtni ostaci počivaju u somborskoj karmelićanskoj crkvi. Proces za proglašenje blaženim i svetim otpočeo je 1985. godine. /Zv/

Ah, ono što sam iskusila do nogu Marijinih ne mogu izreći. Milosti koje mi je dala tako me duboko prožimaju da samo suze mogu izreći radost, kao na dan Prve pričesti.

**ZAŠTO TE LJUBIM,
MARIJO?**

(7)

Mjesec srpanj u cijelom Karmelu posvećen je Majci i Kraljici Karmela, Bogorodici Mariji, koja u životu i duhovnosti svete Male Terezije zauzima povlašteno mjesto. Čitav Karmel je Marijin i Mala Terezija je Marijina kći. Svoju ljubav prema Mariji Terezija doživljava i očituje na način nježne, djetinje privrženosti i ljubavi, koju želi nasljedovati po životu vjere, ufanja i ljubavi.

Marija je uzvišena osoba, a ipak tako jednostavna, skromna. Nakon Isusa, nitko nije kao ona prešao "mali put" skrivene i plodne ljubavi. Još kao djevojčica, Terezija je spoznala jednostavnost tolike veličine, a u zrelijim godinama nije prestala ulaziti u otajstvo Marijina života koji joj je bio nježno privlačan. Marija je postala Terezijina "Zvijezda Jutarnja" koja će kao lik ući u grb njezine obitelji.

Još kao četverogodišnja djevojčica u obiteljskoj kući, Terezija je u mjesecu svibnju pravila mali oltarić Gospi, kojega je uredila po svome ukusu i pred njim rado molila. Kao djevojčica se sjeća propovijedi njezina ispovjednika don Ducelliera o štovanju presvete Djevice "i ja sam obećala podvostručiti moju pobožnost prema njoj". Godine 1883, presveta Djevica joj je pokazala svu svoju nježnost preko neopisivog smiješka kada je čudesno ozdravila malu Tereziju, "ne na naprasit način, nego ljupkošću ponovno uzdižući cvijetak i tako ga ojačala da se pet godina kasnije taj cvijetak otvorio na blagoslovljenoj Gori Karmelu. To je bila neopisiva milost!"

Dan prije svoje Prve pričesti, poslije podne 8. svibnja 1884, Terezija upire svoje nježne oči prema presvetoj Djevici i moli ju da ju ona izruči njezinom Sinu Isusu, kojemu Terezija želi uputiti svoj prvi poljubac. Na sam dan Prve pričesti učinila je svoju posvetu Djevici Mariji: "Čitavim srcem sam joj rekla da se posvećujem njoj kao djevojčica koja se baca u ruke svoje majke i traži da ona bdije nada mnom. Činilo mi se da presveta Djevica gleda svoj mali cvijetak i smiješi se. Nije li to bila ona koja je ozdravila cvijetak onim smiješkom? Nije li upravo ona stavila u kalež njezinog Isusa taj ponizni cvijetak, cvijetu svih vrtova i dolina ljiljana?"

U rujnu iste godine upisala se u Bratovštinu Svetoga Ružarija i svaki je dan molila Kronicu. Boraveći u Opatiji benediktinki postala je aspirantica "Kćeri Marijinih". Na putovanju u Italiju, posjetila je glasovito svetište "Naše Gospe od Pobjede" u Parizu: "Ah, ono što sam iskusila do nogu Marijinih ne mogu izreći. Milosti koje mi je dala tako me duboko prožimaju da samo suze mogu izreći radost, kao na dan Prve pričesti. Presveta Djevica mi je dala razumjeti da je upravo ona bila koja mi se smiješila i ozdravila me. Razumjela sam da ona bdi nada mnom, koja sam njezina kćerka i tako sam ju mogla zvati samo "mama", jer mi se to čini još nježnijim od samog imena moje mame. S kakvim sam ja žarom molila da me uvijek čuva i da se ostvari moj san da me sakrije pod svoj djevičanski plašt. To su bile moje prve želje kao djevojčice. Rastući, shvatila sam da ću u Karmelu naći zajsta plašt presvete Djevice i prema tom brdu išle su sve moje misli i moje želje."

O. Mato Miloš, OCD

Poljska

PAPINO SEDMO PUTOVANJE U DOMOVINU

U prvom dijelu mjeseca lipnja papa Ivan Pavao II. boravio je u višednevnom pastoralnom pohodu svojoj domovini Poljskoj. Papa je stigao u Poljsku u zrakoplovnu luku Wroclaw 31. svibnja. Istoga dana u mjesnoj katedrali bila je molitva, a u večernjim satima Papa je predvodio ekumensku molitvu u "Dvorani naroda". U svom obraćanju prisutnima Papa je naglasio da ekumenizam nije samo zajedničko susretanje i život u toleranciji, nego da je to prilika za međusobno obogaćivanje i svjedočenje da smo djeca jednog Oca.

Narednog dana, u nedjelju 1. lipnja Papa je predvodio svečanu misu kojom je zaključen 46. međunarodni euharistijski kongres. Sveta misa je bila na otvorenom, a pored Pape bilo je prisutno mnoštvo kardinala i biskupa i nekoliko stotina vjernika. U svojoj propovijedi Papa je govorio o duhovnoj i tjelesnoj hrani i o slobodi duha. U više svojih govora Papa je podsjetio na siromaštvo koje vlada u njegovoj domovini i da je potrebno boriti se za još pravedniji i bolji život svake osobe.

U Poljskoj se ove godine proslavlja 1000 godina smrti sv. Vojtjeha. Središnja proslava tog događaja bila je 3. lipnja u gradu Gnieznu. Na ovoj svetoj misi bilo je prisutno oko 200.000 vjernika i sedam predsjednika država čije su zemlje u svojoj tradiciji povezane sa sv. Vojtjehom. Istoga dana Papa se susreo s mladima u gradu Poznaniu na središnjem gradskom trgu. Pred likom Majke Božje u Čenstohovi Papa je molio za kršćane cijelog svijeta koji se pripremaju za veliki jubilej. Papa je boravio na kraćem odmoru u svojim omiljenim Tatrama.

U nedjelju 8. lipnja Papa je u svom gradu Krakovu predvodio misno slavlje u sklopu kojeg je proglasio svetu kraljicu Jadvigu. Na ovom slavlju bilo je prisutno više od milijun vjernika. Papa je na svom putovanju pohodio još neka mjesta i imao više značajnijih susreta.

Ovo je bilo Papino 78. pastirsko putovanje na kojem je pokušao svom poljskom, a i drugim susjednim narodima, dati poticaj za novi bolji život u Božjem Duhu.

Rim

EUROPSKI SKUP O DUHOVNIM ZVANJIMA

U Rimu je završen međunarodni višednevni skup o duhovnim zvanjima. U radu ovog skupa sudjelovalo je oko 8.000 odgojitelja, sjemeništara i bogoslova. Na skupu su bili predstavnici iz 32 zemlje. Glavna tema skupa bila je "Nova svećenička zvanja za novu Europu". U radu

skupa je istaknuta sloboda i subjektivnost kao važna sastavnica svećeničkog poziva. U radu skupa je došla do izražaja velika razlika u željenom i ostvarenom u zemljama zapadne i istočne Europe. Mladi iz istočnih zemalja lakše pronalaze osmišljenje svoga poziva dok su mladi zapadnih zemalja željni što više iskustava.

U radu skupa sudjelovali su i biskupi Franjo Komarica i Ivan Prenađa.

Zagreb

BLAGOSLOVLJENA KAPELICA NA AUTOBUSNOM KOLODVORU

Pomoćni zagrebački biskup mons. Đuro Kokša blagoslovio je u petak 6. lipnja ove godine novu kapelicu posvećenu Majci Božjoj na galeriji zagrebačkog autobusnog kolodvora. U blagoslovnoj molitvi biskup Kokša je poželio da vjernike na svim putevima prati zagovor Majke Božje i Božji blagoslov. Tako je omogućeno da putnici vjernici dok očekuju autobus koji će ih prevesti do željenog cilja mogu u miru i molitvi provesti slobodno vrijeme. /IKA/

Vukovar

SUSRET BISKUPA SRAKIĆA I EPISKOPA LUKIJANA

U Vukovaru je u subotu 7. lipnja ove godine održan susret đakovačkog i srijemskog biskupa Marina Srakića i episkopa osječko-poljskog i baranjskog Lukijana. Susretu je bio nazočan i predsjednik vijeća Američke biskupske konferencije za pitanja međunarodne politike nadbiskup Theodor McCarrick. Posljednji susret biskupa Srakića i episkopa Lukijana bio je u Slavanskom Brodu prije 6 godina. U razgovoru je istaknuto da svaka Crkva, i Katolička i Srpska pravoslavna, mora poduzeti konkretne korake kako bi na ovim prostorima zavladao pravedan mir. Želja je obiju strana da ovdje zavlada miran i skladan suživot među svim žiteljima.

Zagreb

ZASJEDANJE HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE

Od 9. do 11. lipnja ove godine u Zagrebu je održano zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije. Središnje teme najnovijeg zasjedanja HBK bile su ostvarivanje ugovora koji je potpisala Republika Hrvatska sa Svetom Stolicom o pitanju vojnog ordinarijata i vjeronauka u školama. U svom priopćenju biskupi su uputili poziv svoj djeci koja pohađaju škole da se upišu i na školski vjeronauk, a da pored toga neizostavno pohađaju i župni vjeronauk koji ih uvodi u osobno iskustvo vjere. U zaključku su biskupi uputili poruku o slavljenju nedjelje kao dana Gospodnjeg. /IKA/

Zagreb

PREMINUO DR. ANTUN IVANDIJA

U Zagrebu je u svom domu 4. lipnja preminuo kanonik Prvostolnog kaptola zagrebačkog i umirovljeni profesor zagrebačkog Katoličkog bogoslovnog fakulteta mons. dr. Antun Ivandija. Dr. Ivandija proživio je teške dane zatočeništva od strane komunističkog režima. Bio je lažno optužen i teško mučen. Sve je hrabro i neustrašivo podnosio i svjedočio svoju dosljednost višim idealima. Posljednjih godina teško je bolovao. Od pokojnika su se u Zagrebu oprostili kardinal Franjo Kuharić, kolege profesori, kanonici, prijatelji i rodbina. Tijelo pokojnika preveženo je u Đurđevac gdje je sprovodne obrede vodio biskup Marko Culej. /IKA/

Binač

ŠTO GOD VAM REKNE, UČINITE

U poznatom marijanskom svetištu Letnici, na inicijativu biskupa mons. Marka Sopi i salezijanca, župnika iz Prištine don Nosh Gjole, održan je 31. svibnja susret mladih Skopsko-prizrenske biskupije. Na susretu se okupilo oko 3000 mladih. Ovaj susret organiziran je kao svojevrsna priprava za veliki jubilej 2000 godine kršćanstva. Susret se odvijao pod geslom "Što god vam rekne, učinite". U ranim jutarnjim satima oko 400 mladih iz susjednih župa Binač, Stubla, Vrnokollo itd. krenulo je na hodočašće pješice predvođeni svojim katehetama. Na putu nam se pridružio veliki broj mladih iz Vitine, Kabaša, Uroševca...

Svetu misu je predvodio naš biskup mons. Mark Sopi u koncelebraciji s brojnim svećenicima. Prije sv. mise sve prisutne je srdačno pozdravio župnik letnički

mons. Nikola Dučkić. Poslije svećane mise bio je ručak u prirodi, dok je sve vrijeme tokom pauze mlade zabavljao narodni orkestar mladih iz župe Binač.

Drugi, poslijepodnevni dio programa počeo je predavanjem koje je održao dr. don Lush Gjergji (župnik iz Binača) na temu susreta.

Slijedilo je predstavljanje života i rada mladih pojedinih župa, koji su potom izvodili kulturno-umjetnički program.

Vrijedi napomenuti i to, da je u okviru godine Isusa Krista u Gjakovici 28.05. 1997. održan turnir u malom nogometu na kojem je sudjelovalo 18 ekipa iz raznih župa naše biskupije. Turnir je otvoren sv. misom koju je predvodio naš biskup. Prvo mjesto je zaslužno osvojila ekipa mladih iz župe Dobljara (Gjakovica), dok je nagradu za fer plej i za najbolju tehničku uigranost dobila ekipa mladih iz župe Binač.

Marjan Sebaj

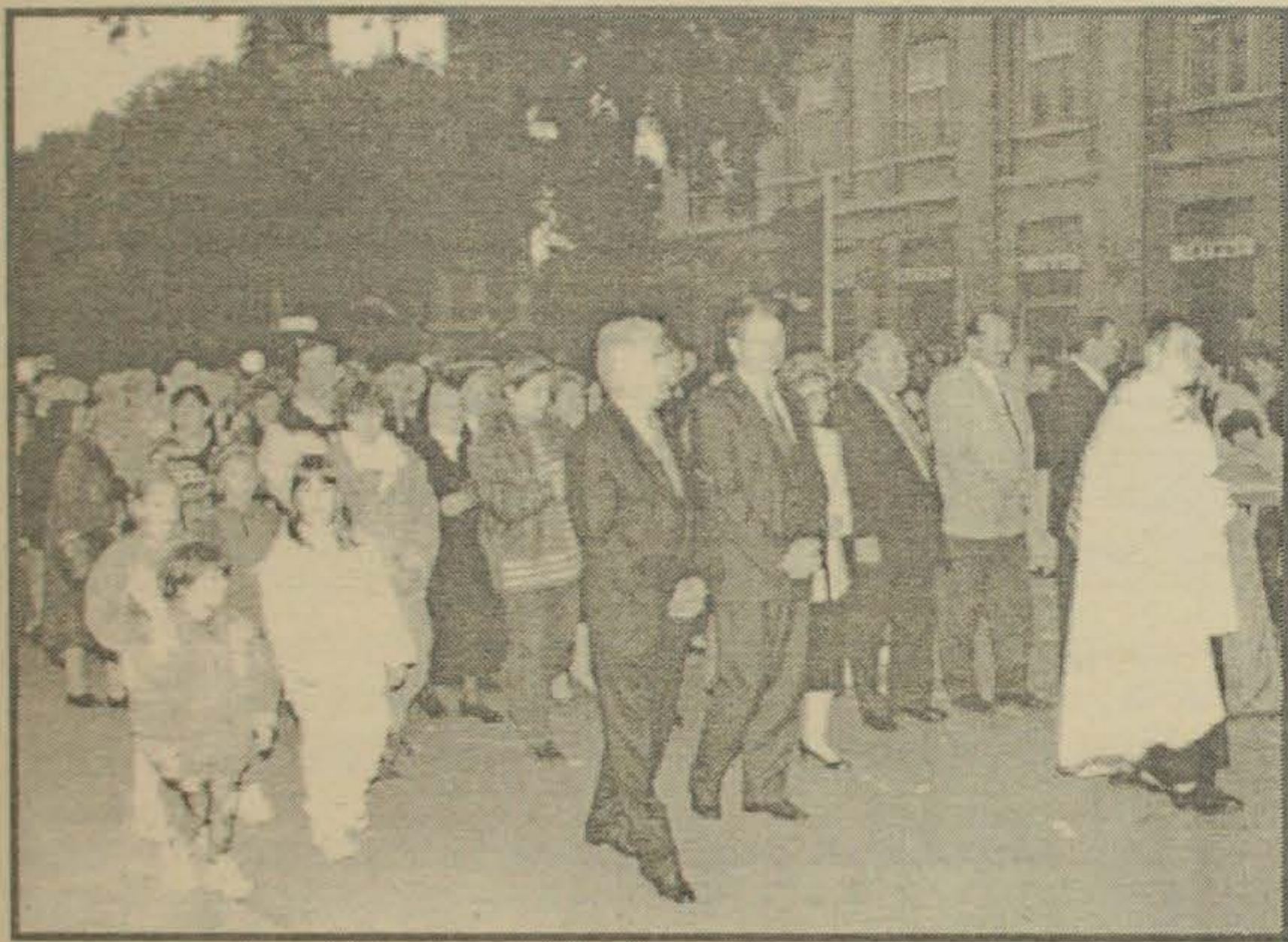
Vijesti priredio: Franjo Ivanković

TIJELOVO '97

DO NEBESA NEK SE ORI...

U četvrtak, 29. svibnja u Subotici je svečano proslavljena svetkovina Tijelova. Toga dana navečer u 18 sati u prepunoj subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije pontifikalnu sv. misu služio je biskup mons. Ivan Péntzes, u prisutnosti svećenika i redovnika iz Subotice i okolice. Sv. misi su bili nazočni i predstavnici grada na čelu s gradonačelnikom g. Józsefom Kasza. Na misi su pjevali združeni katedralni zborovi "Albe Vidakovic" i "Sv. Terezija", pod ravnanjem regensa chori mons. Josipa Miocsa. U ovoj svečanoj euharistiji sudjelovali su i svi prvopričesnici grada, kao i mladi u bunjevačkim i mađarskim narodnim nošnjama, skauti...

Poslije sv. mise bio je svečani ophod ulicama grada od katedrale do franjevačke crkve i natrag. U svečanom ophodu sudjelovalo je 2270 vjernika, predvođeni prekrasnim zlatom vezenim barjakom Presvetog oltarskog sakramenta, te barjakom nekadašnjeg "Divojačkog", odnosno "Momačkog" društva kao i barjacima pojedinih župa.

Predstavnici gradske samouprave u procesiji

U ophodu su, uz već spomenute prvopričesnike i mlade u narodnim nošnjama i skaute, sudjelovali i članovi Franjevačkog svjetovnog reda sa svojim barjakom, članovi Pastoralnih vijeća pojedinih župa, pjevači i veliki broj vjernika, te članovi Pogrebnog poduzeća "Funero" u svojim uniformama. Ophod je pratila

Članovi Pogrebnog poduzeća "Funero"

limena glazba Subotičkog duhačkog orkestra pod ravnanjem g. Jozefa Liptaka. Ophod je pratilo, po slobodnim procjenama, još oko osam tisuća vjernika, kao i znatizeljnika i slučajnih prolaznika.

Subotički duhački orkestar je potpomogao pjevanje

Isus je "prošetao" Suboticom. Katolici ovoga grada (koji su u većini), na čelu sa svojim biskupom, svećenicima, redovnicima i redovnicama bili su radosni i ponosni. Častili su Isusa prisutnog u prilikama kruha. Neki su vjernici, koji su procesiju pratili sa strane, na koljenima pozdravljali svoga Gospodina, a u mnogima (osobito starijima) zamijećene su i suze.

Biskup u procesiji s Presvetim oltarskim sakramentom

Orile su se Suboticom euharistijske pjesme na hrvatskom i mađarskom jeziku. Pjevalo se zdušno i molilo Boga; upućivale su se želje i onima na vlasti: Hoćemo Boga u svoje škole, nek blista križa presveti trak. Hoćemo djecu koja se mole, kršćansku kuću, kršćanski brak...

Na platou ispred franjevačke crkve odjeknula je Božja riječ, molitva vjernika, biskup je podijelio svečani blagoslov i procesija je krenula natrag prema katedrali, opet pobožno, ponosno i radosno... Na povratku još se jednom napunila katedrala da zajedno zapjevamo "Divnoj dakle" i primimo najsvetiji i najčudniji blagoslov s Presvetim oltarskim sakramentom.

Svećenici u procesiji

U nedjelju su u svim župama biskupije održani ophodi "oko crkve" ili po župskim dvorištima.

/ZV/.

PALIĆANI U BAČU

Kako su čitatelji Zvonika već bili izvješteni, naš župnik vlč. Josip Leist, proslavio je 4. svibnja 1997. godine svoju srebrnu misu. Bilo je to jedinstveno slavlje; jer je to prvi put u novijoj povijesti župe Kraljice svijeta na Paliću, da jedan od župnika u ovoj crkvi proslavi svoju srebrnu misu.

Okružen braćom svećenicima, rođacima, gostima iz Austrije te mnoštvom svojih župljana kao i vjernika koji su na ovo slavlje došli iz Subotice, vlč. Leist je radosna i zahvalna srca prikazao Bogu svoju srebrnu misu.

Pozdravljajući sve prisutne govorio je o svom svećeničkom životu. Pričao je o svojim križevima, usponima, padovima, bolestima... No, uprkos svemu tome, svi ga znaju kao vedrog i nasmijanog svećenika.

Slavljenik je sv. misu služio na hrvatskom, mađarskom i njemačkom jeziku. Na hrvatskom jeziku propovijedao je preč. Stjepan Beretić, katedralni župnik, na mađarskom vlč. Szüngyi László, župnik iz Temerina, a na njemačkom vlč. Jakob Pfeifer, župnik iz Odžaka.

Vlč. Leist je proslavio svoju srebrnu misu i u rodnom Baču. S njim su na ovo slavlje pošli i njegovi vjernici u dva autobusa. Najprije su svi pohodili drevni franjevački samostan i grob slavljenikovog oca Franje, a potom je srebromisnik predvodio euharistijsko slavlje u župnoj crkvi sv. Pavla. U ovoj istoj crkvi prije 25 godina on je, kao 16. bački mladomisnik, slavio svoju mladu misu.

Slavljenik je pozdravio prisutnu "živu Crkvu" sabranu iz hrvatskog, slovačkog, mađarskog i njemačkog naroda koji žive zajedno na ovim prostorima. Molio je Gospodina u ovoj sv. misi da blagoslovi cijelu našu biskupiju...

Jubilarac (u sredini), lijevo Juhasz György također ovogodišnji srebromisnik, desno mons. Koncz István direktor biskup. kancelarije

Poslije sv. mise slavlje je nastavljeno u njegovoj obiteljskoj kući.

"Milošću Božjom jesam, što jesam" govori vlč. Josip Leist. "Rastao sam uz oca Franju i dida Franju na ovim njivama, i iz tih uzoranih brazda niklo je moje zvanje. Velika mi je želja da u župi Palić, gdje radim, eto, već 22 godine, izmolim od Boga barem jedno duhovno zvanje, jednog mladića koji će me zamijeniti..."

Dao Bog da mu se želja i ostvari. Bio bi to divan plod ovog srebromisničkog slavlja.

G.M.

Vajska

PROŠTENJE I SREBRNA MISA

Vajštanci su ovogodišnji blagdan sv. Jurja proslavili osobito svečano. Uz tradicionalno proštenje, toga dana je sin ove župe vlč. Stipan Bošnjak proslavio 25. obljetnicu svećeništva. Sv. misu je predvodio jubilarac u koncelecijaciji s domaćim župnikom vlč. Josipom Kujundžićem, te bačkim župnikom vlč. Željkom Augustinovićem i mons. Markom Forgićem, župnikom iz Sonte koji je održao nadahnutu i zanosnu propovijed. /Zv/

MISA NA NJEMAČKOM JEZIKU

Na inicijativu subotičke podružnice, nedavno osnovanog udruženja Nijemaca Vojvodine "Donau", u Subotici, u župi sv. Križa bila je u nedjelju, 1. lipnja, misa na njemačkom jeziku. Sv. misu je predvodio župnik ove župe preč. Ehmann Imre. Liturgijsko pjevanje predvodio je zbor sjemeništara pod ravnanjem rektora sjemeništa mons. Josipa Mioča. Na ovu prvu misu na njemačkom jeziku okupio se lijepi broj vjernika, a čelnici ovog Društva ističu da će "propovijedanje Evanđelja na njemačkom jeziku bitno utjecati na učvršćivanje njemačkog nacionalnog identiteta, kao i na održanje kulture i običaja Nijemaca u ovim krajevima". /Zv/

DOMUS PACIS - DOM MIRA

U četvrtak, 5. lipnja kod Horgoša je otvorena franjevačka kuća duhovnih vježbi "Domus pacis" (Dom mira). Ova kuća je u službi franjevačkog reda i mjesne Crkve s prvobitnom zadaćom da pruži duhovne usluge u obliku duhovnih vježbi, seminara i tečaja raznim grupama zainteresiranih, a po potrebi i mogućnost povlačenja u samoću i pojedincima i obiteljima. U duhu služenja Redu, Domus pacis vodi brigu o širenju franjevačke duhovnosti s posebnim naglaskom na prioritetima koje Red preporučuje.

Blagoslov kuće obavio je subotički biskup mons. Ivan Péntzes, a svečanu sv. misu za duhovni rast Crkava u Vojvodini i za duhovna zvanja, u koncelecijaciji s prisutnim svećenicima i subotičkim biskupom, predvodio je apostolski nuncij Santos Abrill y Castello. /Zv/

Mala Bosna

PSIHOLOGIJA U SVAKODNEVNOM ŽIVOTU

Gost na redovitoj, mjesečnoj, tribini u prostorijama župe u Maloj Bosni, u nedjelju 15. lipnja, bila je psiholog Desa Kujundžić. Mnogi su se susreli s njezinim tekstovima o psihološkim problemima čovjeka u braku, na poslu i sl. Na ovoj tribini govorila je o "psihologiji u svakodnevnom životu". U svom izlaganju govorila je o svom dugogodišnjem radnom iskustvu s posebnim osvrtom na probleme roditeljstva i poteškoćama u ispravnom odgoju djece, te o pravilnom kontaktu s ljudima. "Važno je imati pravog prijatelja jer lijepa riječ i mogućnost otvorenog razgovora su najbolji lijek za svaku dušu", istakla je Desa Kujundžić.

Na ovoj tribini gost je bio i g. Milovan Miković, urednik "Subotičkih novina", koji je recenzent najnovije knjige Dese Kujundžić "Hajde da razgovaramo".

U diskusiji je sudjelovao veliki broj prisutnih koji su se zanimali kako se suočiti s brojnim problemima suvremenog čovjeka i svijeta.

Jadranka Kujundžić

SUBOTIČKI BISKUP POSTIGAO LICENCIJAT IZ TEOLOGIJE

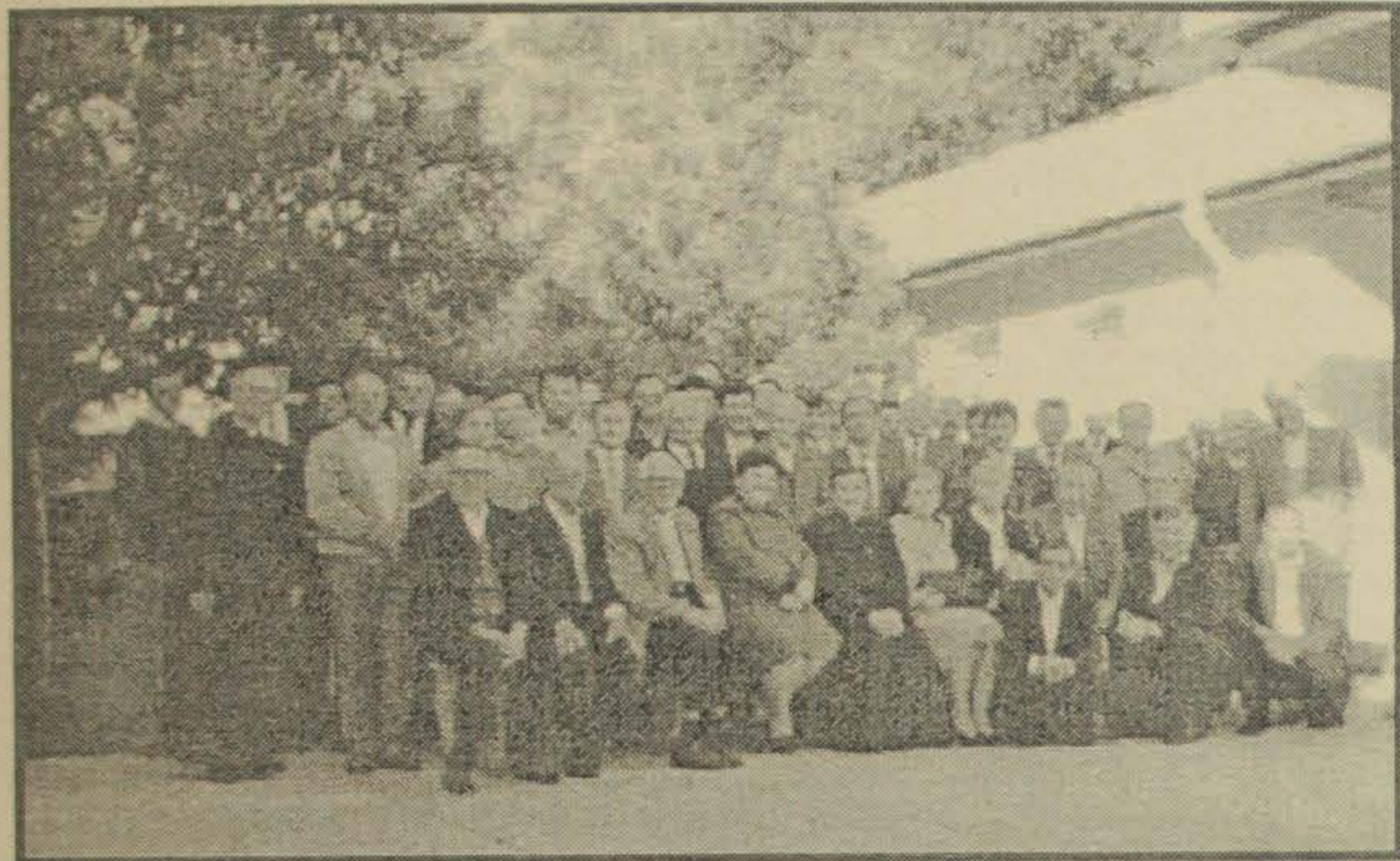
U četvrtak, 12. lipnja u Budimpešti na teološkom fakultetu Katoličkog univerziteta "Pazmány Péter" subotički biskup mons. János Péntzes postigao je licencijski radnjom: "NAČIN PREDAVANJA DOGMATSKIH ISTINA U KATEHETSKIM SPISIMA SV. AUGUSTINA". Rad ima 104 stranice. Radujemo se i čestitamo našem biskupu! /Zv/

Subotica

SUSRET ČLANOVA PASTORALNIH VIJEĆA

U subotičkoj župi Isusovog Uskrsnuća u nedjelju, 1. lipnja, sastali su se članovi Pastoralnog vijeća te župe i subotičke župe sv. Roka predvođeni svojim župnicima mons. Belom Stantićem i Andrijom Anišićem. Pedesetak članova Pastoralnih vijeća sastalo se na molitvu, druženje, produblјivanje svoje vjere i svog poslanja.

Mons. Bela Stantić održao je predavanje na temu "Uloga i poslanje vjernika laika u Crkvi". On je istakao koliko je, uz ulogu i poslanje klera, značajna i uloga Kristovih vjernika laika, koja je tokom povijesti možda zapostavljena ili premalo isticana. U tom je osobita uloga članova župskih Pastoralnih vijeća. Poslije toga su se prisutni podijelili u četiri skupine u kojima su razgovarali o mogućnostima obiteljskog, karitativnog apostolata, te apostolata tiska kao i o gospodarskom poslovanju na župama.

U svom radu, kako se moglo čuti kasnije u izvješćima, sudionici ovog susreta dotakli su mnoge goruće teme i probleme vezane za život Crkve i našeg naroda. Prenosim samo neke zaključke:

- *Nastojati probiti se na radio i TV, putem kojih bismo govorili o kršćanskom braku i obitelji, te odgoju djece. Tjedna petnaestominutna emisija na hrvatskom jeziku na Radio Subotici premalo je da bi se moglo na odgovarajući način oduprijeti svim onim iskrivljenim mišljenjima i prikazima koje ovi mediji neprestano nude.*

- *Treba se zauzimati i preko Biskupskog ordinarijata i političkih institucija za otvaranje katoličkih škola, odnosno da se barem našoj Biskupijskoj klasičnoj gimnaziji "Paulinum" dade pravo javnosti.*

- *Vjernici se trebaju aktivno uključivati u politički život kako bismo se za svoje ciljeve mogli zauzimati i radom u društvenim i političkim ustanovama.*

- *Razraditi način borbe protiv pobačaja: tiskati prigodne materijale, letke, knjige, platiti emisiju na radiju u kojoj bi se govorilo o ovom velikom zlu našega vremena, a s druge strane isticati ljepotu i vrijednost života.*

- *Oživjeti zajedničku molitvu obitelji od neprocjenjive je važnosti za budućnost svake katoličke obitelji.*

- *Uz materijalnu pomoć i skrb za siromašne potrebno je iskoristiti svaku priliku da se istim osobama navješćuje i evanđelje i privoli ih se za sudjelovanje u vjerskom životu.*

- *Članovi Pastoralnog vijeća, kao i drugi vjernici laici, također se trebaju uključiti u posjete bolesnicima. Oni bi trebali "pripremati teren" kako bi bolesni i stari primili sakramente, osobito sakrament bolesničkog pomazanja od kojeg još uvijek mnogi zaziru kao od "posljednje pomasti".*

- *U ovim našim krajevima oskudijevamo u vjerskom tisku. Osim našeg katoličkog mjesečnika "Zvonik", koji je sadržajem veoma dobar, do drugih izdanja se teško dolazi. Osobito se osjeća manjak Biblije. Iz Hrvatske ju je teško nabaviti i za naše pojmove njezina cijena je previsoka. Treba razmišljati o jednom "domaćem" izdanju barem Novog zavjeta, uz novčanu pomoć Biblijskog društva i podršku hrvatskih izdavača.*

- *Najveći problem, što se tiče katoličkog tiska, je taj što su ljudi izgubili (ili je nisu ni stekli) "kulturu čitanja".*

- *Vizualni masmediji u cijelosti su potisnuli pisanu riječ. Treba pronaći mogućnosti da se ljudi oduševе opet za čitanje.*

- *Skupina koja je razgovarala o gospodarskom stanju i poslovanju naših župa konstatirala je tešku materijalnu situaciju u kojoj se nalaze sve naše župe. Potrebe su velike. Ljudi teško mogu nešto više doprinosti. No, kad bi sve obitelji na području jedne župe davali redovito svoj godišnji doprinos (koji je dragovoljan) sigurno bi župske blagajne bile punije.*

Treći dio ovog zanimljivog i jedinstvenog susreta bila je zajednička večernja molitva u crkvi. Molili smo zajedno Večernju iz Časoslova naroda Božjega i počastili Srce Isusovo na početku mjeseca lipnja koji je posvećen Srcu Isusovu. U razgovoru, koji je slijedio nakon ovog molitvenog dijela, svi prisutnisu u ugodnom druženju još dugo izmjenjivali svoje misli.

Jednoglasan zaključak svih članova i jednog i drugog Pastoralnog vijeća bio je da su ovakvi susreti vrlo potrebni i korisni. Treba ih pokušati ostvariti i s Pastoralnim vijećima drugih župa. Bio bi to veliki doprinos pripremi Biskupijske sinode kao i pripravi za veliki jubilej 2000. godina kršćanstva. Kad smo u zajedništvu, onda od Gospodina dobijamo puno svjetla i puno poticaja Duha Svetoga za bolji i zauzetiji rad u župskim zajednicama za dobro cijele Crkve i naroda. /Zv/

Vajska

KRIZMA U VAJSKOJ I BOĐANIMA

Sakrament sv. Potvrde se u Vajskoj podjeljuje svake treće godine. Ove godine, 22. lipnja Vajska i Bođani su imali čast ugostiti najdražeg gosta, biskupa mons. Ivana Pénzesa koji se rado odazvao i podijelio sakrament sv. Potvrde. Biskup se najprije susreo s krizmanicima u Bođanima gdje je sakrament primilo šest krizmanika, a potom je sv. krizmu podijelio i krizmanicima u Vajskoj kojih je ove godine bilo devetnaest.

Gospodin biskup je predvodio svečanu sv. misu u koncelecijaciji dekana Bačkog dekanata vlč. Mihovila Zolareka, župnika iz Bača vlč. Željka Augustinova, župnika iz Plavne vlč. Stjepana Bošnjaka i tajnika vlč. Slavka Večerina.

Svojom prisutnošću ovo slavlje je uzveličao predsjednik općine Bač gospodin Radovan Domjenić sa suprugom. /Zv/

VIS "RUAH" U BIJELOME BLATU

(međubiskupijski susret mladih)

Na blagdan DUHOVA, 18. svibnja ove godine, VIS "RUAH" iz Selenče gostovao je u Bijelome Blatu (Zrenjaninska biskupija) a ujedno je proslavio svoj IMENDAN.

Na prijateljski poziv o. Stojana Kalapiša SDB, ovaj sastav je pjevao za vrijeme sv. mise a poslije je održao koncert.

Vjernici su nas toplo primili. S našim nastupom bili su oduševljeni i brzo smo se sprijateljili. Ovo prijateljstvo se produblјivalo za vrijeme ručka. Poslijepodne smo posjetili crkvu u Lukinom Selu, crkvu sv. Dominika Savia i župnu crkvu u Mužlji. Tamo su nas već čekali mladi ove župe. Preostali dio vremena smo proveli s njima u druženju, igri, sportu, pjesmi...

I što na kraju još reći? "Ovo je dan što ga učini Gospodin, kličimo i radujmo se njemu!" I doista, bio je to darovan dan od Gospodina, u njemu nas je obdario obilnim milostima i radošću. U njemu smo kušali slatkoću prijateljavanja...

Sudionik

TROSTRUKO SLAVLJE U FUTOGU

U župi Srca Isusova u Futogu u posljednje vrijeme bila su tri velika slavlja.

Najprije je 11. svibnja naš biskup Ivan Pénzes u koncelebraciji s našim župnikom Miroslavom Orčićem predvodio sv. misu i našim mladima podijelio sakrament sv. Krizme.

Na blagdan Srca Isusova, 6. lipnja, proslavili smo župsko proštenje. Za ovu prigodu obnovljen je rad župskog zbora, a proradile su i orgulje. U ovome veliku zaslugu ima kantor Đurika Mandić. Na ovom slavlju bili su prisutni i župnici okolnih župa.

U nedjelju, 8. lipnja svi smo se radovali s našim malim prvopričesnicima koji su po prvi put pristupili stolu Gospodnjem.

Bosiljko Kostić, Veternik

DJEČJI FOLKLOR U TAVANKUTU

U organizaciji Hrvatskog kulturno-prosvjetnog društva "Matija Gubec" iz Tavankuta u Domu kulture u Tavankutu 22. lipnja održana je večer dječjeg folklora pod nazivom "Djeca su ukras svijeta".

Mali tavankutski folklorasi su izveli bunjevačke, slavonske i mađarske igre, a osim njih nastupila su i djeca iz KUD-a "Vladimir Nazor" iz Sombora, iz župe Presvetog Trojstva iz Selenče, KUD-a "Bratstvo" iz Ljutova te Bunjevačkog kulturnog centra iz Tavankuta. /Zv/

ANTUNOVO U SUBOTICI

Blagdan sv. Antuna svečano je proslavljen u subotičkoj franjevačkoj crkvi. Ovu omiljenu crkvu vjernici Subotice i okolice odvijeka nazivaju "starom" crkvom, jer je ona bila prvo središte kršćanstva u ovom gradu. Svečanu sv. misu u 9,30 sati predvodio je subotički biskup mons. János Pénzes u koncelebraciji s gvardijanom o. Andrijom Matićem, ostalim franjevcima i župnicima grada. Biskup je u svojoj homiliji govorio o svetosti Crkve, potičući prisutne kao "živu Crkvu" da slijedeći primjer sv. Antuna, koji je živio svega 36 godina, čeznu za svetošću i svetim i uzornim životom budu izazov i poticaj drugima da slijede Krista Gospodina i pridruže se njegovoj Crkvi.

Inače je proslava samog blagdana započela u četvrtak večernjom sv. misom za stare i bolesne. Svečanu sv. misu na mađarskom jeziku predvodio je mr. Szüngyi László, župnik iz Temerina, a slavlje je završilo dječjom misom nakon koje je bio blagoslov djece i cvijeća. Na svim misama, već po tradiciji, sudjelovalo je mnoštvo vjernika. /Zv/

ANTUNOVO U BEOGRADU

Blagdan sv. Antuna svečano je proslavljen i u franjevačkoj crkvi u Beogradu. Svetu misu je predvodio apostolski nuncij u Beogradu Santos Abryl y Castello, a propovijedao je subotički biskup mons. Ivan Pénzes. /Zv/

SREBRNI JUBILEJ "DIVAN KLUBA" U BAČALJMAŠU

"Divan klub" je 8. lipnja proslavio 25. obljetnicu svoga postojanja i djelovanja u Bačaljmašu. Ovo Društvo čuva, njeguje i unapređuje kulturnu baštinu Hrvata Bunjevaca u ovom mjestu.

Toga dana u 16 sati bila je sveta misa koju je služio preč. Andrija Kopilović u koncelebraciji s p. Ivanom Alilovićem iz Baje. Preč. Kopilović je u svojoj propovijedi dotakao temu vrlo izazovnu za današnje kršćane: Zadatak kršćanina na području kulture.

Na svetoj misli pjevao je mjesni župski zbor a svirao je tamburaški orkestar iz susjedne župe.

Istoga dana održana je svečana akademija na kojoj su dodijeljene plakete i predstavnicima iz Subotice. Plakete su za suradnju primili g. Bela Ivković u ime HKC "Bunjevačko kolo" i preč. Andrija Kopilović u ime Instituta "Ivan Antunović". /Zv/

KONCERT KAMERNOG ZBORA "PRO MUSICA"

U subotičkoj crkvi sv. Roka poznati subotički kamerni zbor "Pro musica" održao je, pod vrsnim vodstvom dirigentice mr. Gabrielle Égető, koncert duhovne glazbe od 13. do 20. stoljeća. Koncert je započeo skladbom "Adoro Te" Tome Akvinskog, a izveo je i skladbe I. Lukačića, A. Banchierija, J. Benneta, L. Marenzia, J.S. Bacha, I. Stravinskog, S. Mokranjca i drugih.

"Pro musica" je i ovog puta oduševila brojnu publiku u kojoj je, među ostalima, zamječen i gradonačelnik Subotice g. József Kasza. Poslije koncerta župnik Andrija Anišić za sve članove zbora priredio je kratki prijem i koktel i zahvalio na ovom njihovom prvom nastupu u ovoj crkvi. Voditeljica zbora i članovi obeali su da on neće biti i posljednji i već su se počeli dogovarati da zbor pjeva misu na blagdan sv. Josipa koji se u ovoj crkvi za cijeli grad i okolice slavi osobito svečano. /Zv/

Subotica - Sv. Rok

ŽUPSKI ZBOR ODRŽAO KONCERT

U nedjelju, 8. lipnja, poslije večernje mise župski zbor, nakon uspješnog nastupa na prvom svečanom koncertu renomiranih pjevačkih zborova grada Subotice i nakon uspješnog nastupa u Nišu, počastio je svoje župljane jednim kratkim koncertom. Ovaj mladi župski pjevački zbor, uz veliko zalaganje s. Silvine Milan i orguljaša ove župe mr. Ervina Čelikovića te uz svesrdnu podršku župnika Andrije Anišića, nikao je u pripravi za jubilej 100. obljetnice crkve i tada je prvi put nastupio u nazočnosti kardinala Vinka Puljića na svečanoj akademiji i na svečanoj zahvalnoj Euharistiji.

Većina članova ovog zbora su mladi, što osobito ohrabruje u predstojećem radu.

U svom polusatnom programu zbor je izveo kompozicije G.F. Händela, s. Lujze Kozinović, Ch.B. Tillmana kao i nekoliko poznatijih duhovnih šansona. Prisutnima je posebno bila draga skladba u čast stogodišnjoj crkvi sv. Roka Antuša Gabrića na tekst Đule Milodanović, koju već svi vjernici ove župe pomalo pjevaju i sami. /Zv/

IZLOŽBA SLIKA U SUBOTIČKOM LIKOVNOM SUSRETU

Zoran Gashi (Gaši) priredio je samostalnu izložbu, čije je otvaranje bilo 6. VI. 1997. godine. Otvarajući ovu izložbu Olga Šram je pozdravila umjetnika i goste.

O svojem viđenju i doživljavanju slika ovog slikara, koji prvi put izlaže u Subotici, govorili su vlč. Andrija Kopilović i prof. Tomislav Žigmanov.

Zoran Gashi je rođen 1959. god. u Skoplju, a sada živi u Novom Sadu. On je svestrani umjetnik. Član je Društva književnika Vojvodine i UPIDIV-a. Piše poeziju, drame i radio drame. Objavio je više zbirki pjesama, a drame su mu izvođene u pojedinim kazalištima. Bavi se likovnom eseistikom i kritikom. Niz godina veoma intenzivno se bavi slikarstvom i priredio je niz izložbi u našoj zemlji i inozemstvu.

U prigodnom katalogu ove izložbe slika s temom "Vodena bašta" piše vlč. Andrija Kopilović:

"Zagledan u platna Zorana Gashija ostajem impresioniran, slobodan i zamišljen. Daleko od lepršavosti u nekom nutarnjem svijetu izranja san u javu. U spoju svjetla i tame negdje iznutra obasjan doživljavam komunikaciju sa svjetlom koje izranja negdje duboko iz slike i uspostavljam dijalog koji smiruje. Svjetlo je prisutno, svjetlo pobjeđuje i svjetlo otvara transcendentni prostor daljnega maštanja i razmišljanja."(...)

Govoreći o milenijskom trajanju umjetnosti, prof. Tomislav Žigmanov je u prigodnom katalogu ove izložbe, pored ostalog, napisao:

"Stoga postavljamo pitanje: može li umjetnost i kako može umjetnost još uvijek biti otvaranje istine svijeta koju će povijest kao svoju priznati. Zoran Gashi pripada onim umjetnicima koji su sebi ova pitanja ne samo ozbiljno postavili, nego se i prihvatili imperativnog pothvata odgonetanja tog immanentnog izazova umjetnosti u svojem likovnom opusu."(...)

B.G.

SUBOTIČANI U NIŠU

SVETIŠTE SRCA ISUSOVA U SRCU BALKANA

U Nišu, u najjužnijoj župi Beogradske nadbiskupije, svečano je u petak, 6. lipnja proslavljena svetkovina Presv. Srca Isusova, zaštitnika župe. Za ovu svetkovinu župljani ove župe pripremili su se trodnevnom duhovnom obnovom koju je predvodio vlč. Andrija Anišić, župnik subotičke župe sv. Roka i glavni urednik katoličkog mjesečnika "Zvonik". Svaku večer vjernici su zajedno molili kronicu, te litanije Srca Isusova, a potom je slijedila sv. misa i propovijed. U svojim propovijedima, vlč. Anišić, je govorio o dobroti Isusova srca koja se osobito očituje u susretu s grešnicima i patnicima i siromasima, a koja se napaja na Očevu srcu kroz molitvu "u osami".

Svaku večer na ovoj duhovnoj obnovi bilo je sedamdesetak vjernika, što je za ovu katoličku dijasporu vrlo lijepo.

U okviru trodnevne dvoje mladih se pridružilo župskoj zajednici po sakramentu krštenja, a troje je prvi put pristupilo k stolu Gospodnjem u sv. pričesti.

Na samu svetkovinu Srca Isusova sv. misu, na koju se okupilo oko 400 vjernika, predvodio je beogradski nadbiskup i metropolita dr. Franc Perko u koncelebraciji sa župnikom vlč. Antunom Pećarom i sužupnikom vlč. Zvonkom Blaškom te s još desetak svećenika.

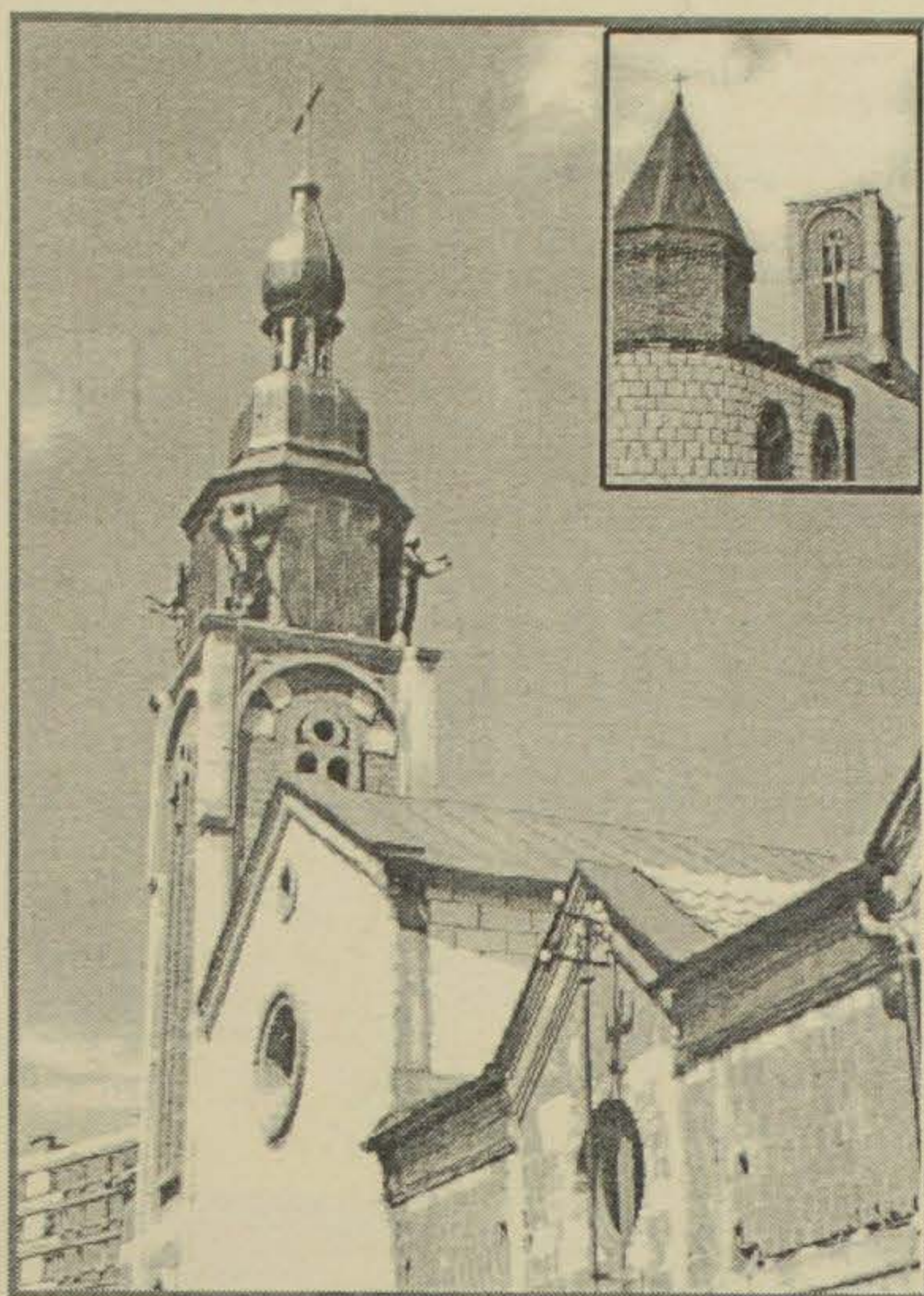
On je u svojoj homiliji izrazio želju da ova župa, ovdje u srcu Balkana, postane svetište Srca Isusova i Duha Svetoga, koje će u ovim krajevima biti izvor ište ljubavi, mira i jedinstva.

Krizmanici za vrijeme mise

Pod sv. misom petnaestoro mladih ove župe i iz pripadajućih filijala primilo je sakrament sv. potvrde, koji im je podijelio njihov nadpastir, nadbiskup Perko.

Misno slavlje uzveličao je svojim pjevanjem zbor župe sv. Roka iz Subotice pod ravnanjem s. Silvine Milan i uz orguljsku pratnju mr. Ervina Čelikovića. Zbor je na ovo slavlje doputovao iz Subotice jednim autobusom. Bila je ovo lijepa prilika za druženje i učvršćivanje u vjeri, nadi i ljubavi vjernika Subotice i Niša, najjužnije i najsjevernije župe Beogradske metropolije.

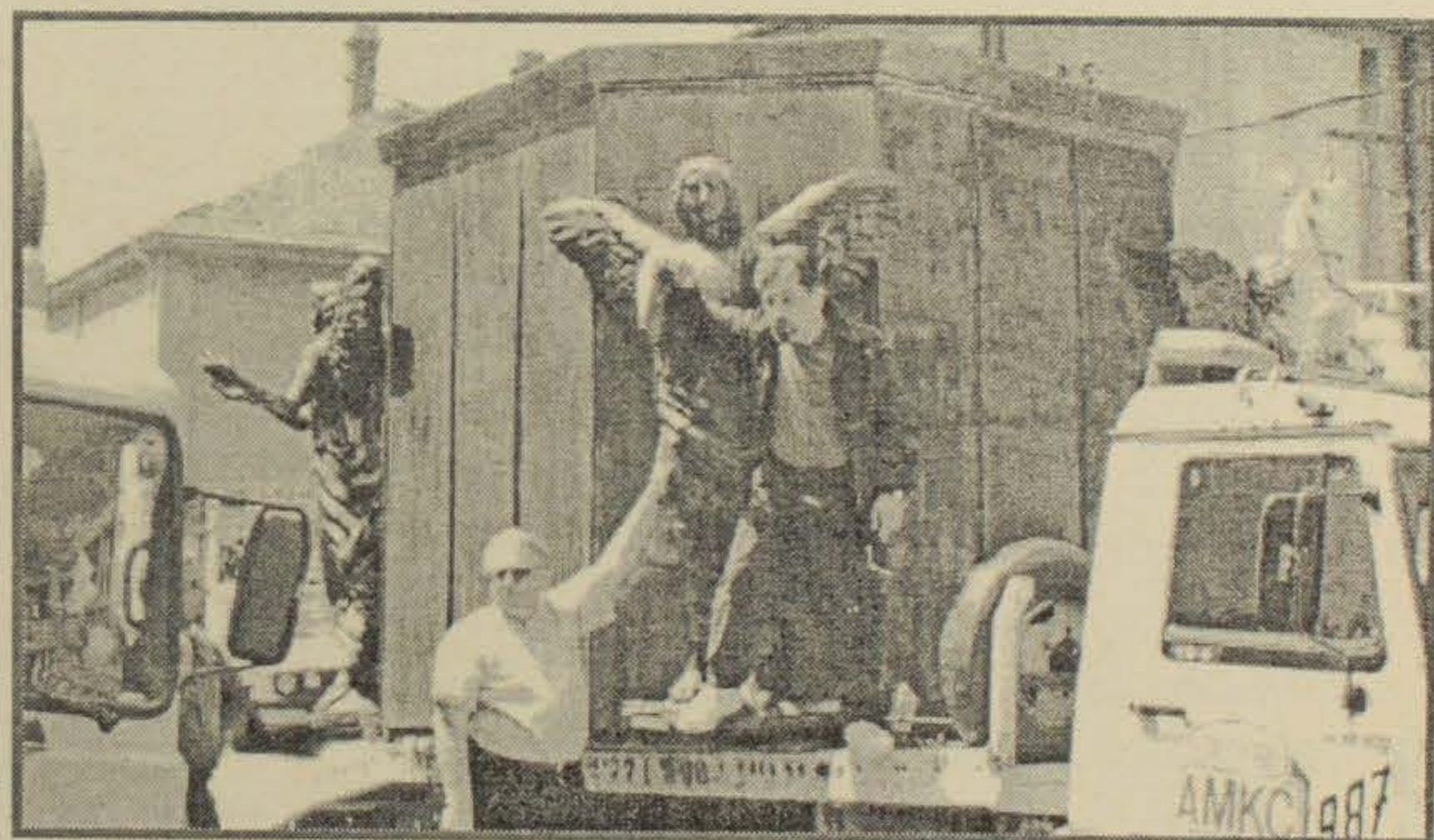

Nova crkva sa zvonikom i bez zvonika (u kutu gore desno)

Ovo slavlje popratio je još jedan radosni događaj. Naime, u srijedu, 4. lipnja na toranj novoizgrađene crkve podignut je metalni krov koji su u bronci i bakru izradili domaći kipari, bračni par Jocić. U zvonik su postavljena i tri zvona, koja su izrađena daleke 1925. godine u Zagrebu. Bio je to veliki događaj za ovu župu, ali i za grad Niš. Mjesne novine PULS su u četvrtak, 5. lipnja u br. 26, na str. 4 pisale: "Juče su postavljeni toranj i zvonik na novoizgrađenoj katoličkoj crkvi u Nišu. Poznavaoći arhitekture kažu da je zvonik jedan od najljepših u Evropi. U samom zvoniku nalaze se tri zvona livena daleke 1925. godine u Zagrebu. Visina kompletnog tornja je 28,5 metara. Posle doterivanja fasade i enterijera biće to lepa celina koja će krasiti naš demokratski i tolerantni Niš".

Valja napomenuti da su na svetkovinu Srca Isusova u župi bili na ručku dopredsjednik grada g. Vladimir Domazet i predsjednik Izvršnog vijeća grada Niša g. Branislav Jovanović. Oni su izrazili svoju radost zbog ovog događaja i zahvalili župniku vlč. Antunu Pećaru, koji je ujedno i direktor Caritasa Jugoslavije, kao i vlč.

Zvonku Blašku, sužupniku ove župe, na svemu što su učinili i što čine za grad Niš na karitativnom polju, te izrazili svoju spremnost za daljnju suradnju.

Župnik Antun Pećar i sužupnik Zvonko Blaško s pristiglim dijelom zvonika

Osnovni podaci o župi Srca Isusova u Nišu

Župa je ustanovljena 1884. godine. Crkva je sagrađena i posvećena 1887. godine i bila je prva katolička crkva u Srbiji. Ova crkva je sada do temelja srušena kao i župni stan. Na istom mjestu sagrađena je nova crkva koja još nije u potpunosti dovršena, kao i novi župni stan. Iz ovog centra župnik Pećar i sužupnik Blaško pokrivaju teritorij u promjeru 300 km i služe mise u Aleksincu, Leskovcu, Pirotu. Vjernici su Hrvati, Albanci, Talijani, Mađari i drugi. U župi djeluju također redovnice Školske sestre franjevke Slovenske provincije. U Subotici u sjemeništu "Paulinum" se školuje sjemeništarc iz niške župe Zlatko Gečević. Značajan je i podatak da se u župi prodaju 50 primjeraka "Zvonika".

U župi je živa pobožnost Presv. Srcu Isusovom, posebno prvim petkom. Svake prve subote je sat klanjanja i molitve za duhovna zvanja. U prvoj, "Isusovoj" godini pripreme za jubilej 2000. svakog mjeseca je noćno bdjenje i klanjanje. Adventskim jutrima bude svakodnevno preko 70 vjernika na sv. misi i propovijedi. Župska zajednica doprinosi da crkva ne bude samo nova nego i živa, mjesto molitve i izvor duhovne snage za život. /Zv/

OBITELJ I BRAK - ZAMISAO STVORITELJA (7)

LJUBAV I BRAK

Sveti Pavao o ljubavi (nastavak)

LJUBAV SVE POKRIVA. Jedan suvremeni psiholog kaže da ljubav sve pokriva. U Starom zavjetu nema riječi "oprosti", ali ima riječ "POKRITI". Hebrejski glagol "kafara" znači pokriti, tako da su Hebreji, od njih je to i došlo, rekli da Bog pokriva naše grijehе. Kaže se: pokrij to brzo da se ne vidi! Otud je "Kipur" dan kada Bog pokriva grijehе cijelog naroda. Dan pomirenja Boga i ljudi. Kada Pavao kaže da Bog sve pokriva, onda se upravo na to odnosi. Sve oprašta. Neki kažu - to mu ja nikad neću oprostiti. A LJUBAV SVE POKRIVA! Sve. Ako je prava ljubav, onda sve pokriva. Konačno, pravu ljubav pokazuje Isus Krist! Otac koji je njega poslao i koji je svega sebe darivao. I pokriva sva naša unutarnja zastranjivanja. Sve je pokrio. I Bog koji je takav, koji pokriva, a koji je ljubav, i čovjek, koji je biće ljubavi, isto je pozvan da pokriva. To je sve međusobno povezano. To nije neka vanjska zapovijed - ne možeš ostvariti ljubav ako ne pokrivaš. Ne možeš. Ljubav u kojoj osobe nisu spremne pokrivati je osuđena na propast.

To su ta lica ljubavi (uključujući i prošli tekst, op. prir.). To su zapravo njena unutarnja struktura i zakoni. Bez toga se ljubav ne može održati. Zato Pavao kaže - **LJUBAV SVE VJERUJE, SVE.** Ona ima za to i temelj jer se raduje istini.

LJUBAV SE NADA. Znaite koliko bi se brakova saniralo kad bismo sada mogli iz njih izvući NEPOVJERENJE? Koliko bi brakova ozdravilo! Baš ozdravilo. Nepovjerenje je kao crv koji se nikada ne smiruje. On stalno kopa, kopa, kopa. On stalno ima neki "ali". Ma koliko opravdanja nađe i stalno kaže "ali". **Nepovjerenje** je jedan od najvećih crva koji razgrađuje ljubav. Toga časa kada ljudi nemaju povjerenja jedan u drugoga, ljubav je gotova. I zato, kao što ljubav sve pokriva, tako **ljubav sve vjeruje**. Sve. Svemu se nada. Ima puno slučajeva gdje su ljudi prekržili nekog čovjeka. A ljubav se uvijek NADA. Možda će ljubav pobijediti, popraviti, možda će se ipak vratiti, možda će ipak jednoga dana vidjeti, možda će jednoga dana postati drugačiji. **Ljubav koja se ne hrani nadom, nema budućnosti.** Jer, nada je otvaranje čovjeka prema budućnosti. Ljubav bez nade je očajna. Ljubav koja se ne nada da se stvari mogu mijenjati, da mogu dobiti ljepše lice, počinje umirati.

LJUBAV SVE PODNOSI. Dolazi najteži segment: LJUBAV SVE PODNOSI. Do križa. Mi kršćani se bitno razlikujemo u svojem vrednovanju ljubavi od ljudi za koje je ljubav avantura, nešto prolazno, koji žive zajedno dok se slažu i misle "vidjet ćemo kako ide". Mi kršćani želimo ostvariti ljubav kakvu je Bog upisao u naše srce. A to je ljubav koja sve podnosi. To je najteže njeno lice. Sve podnosi. Do križa. Mi često u ljubavi posustajemo kod prve ozbiljne poteškoće. Sve se razilazi, jednostavno raspada. Posustanemo ljubeći, posustanemo praštajući, posustanemo pokrivajući...

LJUBAV NE ZASTARIJEVA. Ova ljubav, o kojoj sam vam govorio, za nju Pavao kaže da ima šansu vječnosti. Da nikada ne prestaje. Interesantno je gledati ljude koji su tako živjeli, došli do 80-te i koji još uvijek tako ljube. Vidio sam neki dan staricu kako sjedi na klupi, a

njezin muž je pokraj klupe u travi ubrao jedan cvjetak; cvjetak dršće u njegovoj ruci i on ga njoj daje. To je ljubav koja ima svoju svježinu i u 80-toj godini. **LJUBAV NE ZASTARIJEVA.** Ona uvijek nosi klicu svježine samo ako je živimo. Samo ako je živim, ako prepoznajem u toj osobi čovjeka koga ja volim, komu sam se sasvim predao i koga sam do kraja prihvatio. Ako to prepoznajemo, onda ljubav ima novu svježinu. To je dinamika koja se tu zbiva, to je dinamika ljubavi, koja nije ono što često mladi misle. Misle da će nam trajno nešto oko srca biti lijepo, toplo, vruće.

Dinamika ljubavi

Ljubiti, kao što sam rekao, nekad znači zašutjeti. Kažemo da je Bog pozvao ljude na ljubav, da ih je pozvao na pravu ljubav koju je on sam očitovao, posvjedočio i za koju on daje snage. Sakrament ženidbe osposobljuje ljude za taj put. Čovjek nije kadar svojim snagama to činiti. On mora dobiti Božju pomoć da bi opraštao, da bi pokrivao, da bi podnosio. Ljubiti drugog je često jako teško, a živjeti s nekim bez ljubavi je pakao. Zato, dok govorimo o dinamici, mada je to dinamika koja se mora dogoditi na razini ljubavi, tada nećemo brak prikazivati kao jednu posudu koja ima samo na vrhu med koji se vrlo brzo potroši. Brak je zadatak ljubavi koji je uvijek svjež, uvijek lijep, uvijek dinamičan. Samo ako sačuvamo ove vrijednosti.

- nastaviti će se -

Piše: Andrija Kopilović

PROROCI (2)

OSOBNÁ SUDBINÁ PROROKA

1. Poziv

Proroku pripada mjesto u zajednici, ali tek ga poziv čini prorokom. To jasno vidimo u poznavanju Mojsija, Samuela, Amosa, Izaije, Jeremije, Ezekiel, ne zaboravivši ni Slugu Jahvina. Lirska Jeremijina iskrenost kreće se oko te iste teme. Sva je inicijativa u Božjim rukama. On vlada osobom proroka: "Gospod Jahve govori: Tko da ne prorokuje?". Jeremija, koji je posvećen već u majčinoj utrobi, govori o zavodjenju. Ezekiel osjeća kako ga silno tišti Božja ruka. Poziv budi kod Jeremije svijest o vlastitoj slabosti; kod Izaije svijest grijeha. Poziv uvijek vodi k nekom poslanju, kojemu su oruđe usta proroka koji će govoriti Božju riječ

2. Prorokova poruka i njegov život

Navještaji gestama (ima ih više od trideset) prethode ili prate usmena izlaganja. Objavljena, naime, Riječ ne svodi se na riječi; ona je život, ona je prapraćena simboličnim (ne magijskim) sudjelovanjem u gestu Jahve koji ispunja ono što kaže. Neki od tih simboličnih čina izazivaju neposredne učinke: kupovinu polja, bolesti i tjeskobe. Nadasve je upadljivo da je u najvećih proroka bračni i obiteljski život jedno s objavom. Takav je slučaj s Hošeinom ženidbom. Izaija samo spominje "proročicu". Ali on i njegova djeca jesu znaci narodu. U vrijeme izgnanstva takvi znaci postaju negativni: Jeremijino beženstvo, Ezekielovo udovištvo. Sve su to ne prododžbeni, već življeni simboli, i time povezani s istinom. Poruka ne može svomu nosiocu biti nešto izvanjsko: ona nije neki zamišljaj nad kojim bi on imao vlast; ona je očitovanje u proroku Boga živoga.

3. Kušnje

Oni koji govore u vlastito ime, bez poslanja, i koji slijede vlastiti duh su lažni proroci. Pravi su proroci svjesni da ih netko Drugi sili govoriti, pa im se dešava da se moraju ispravljati ako su govorili iz

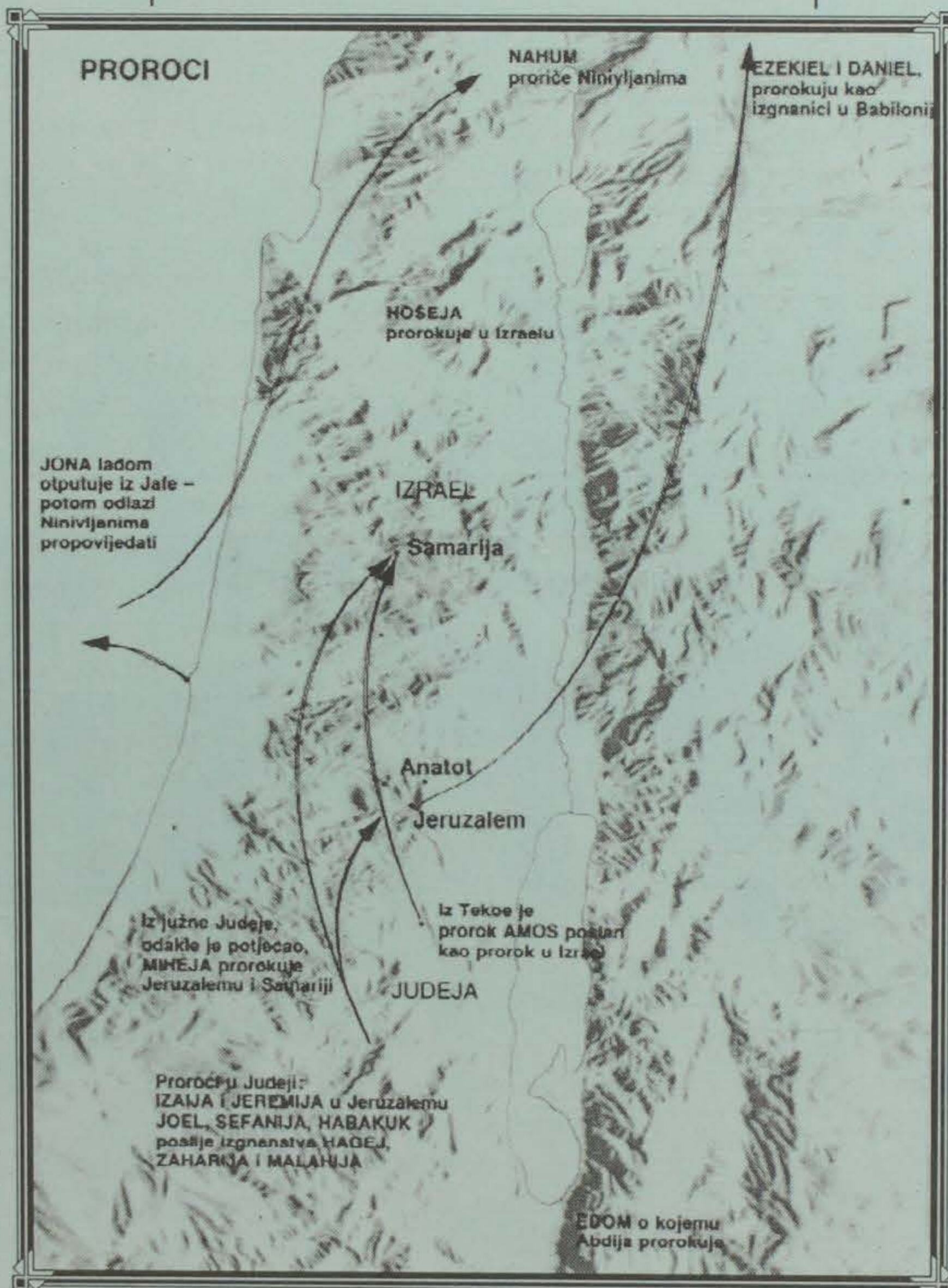
vlastite pobude. Prisutnost toga Drugoga, težina primljenog poslanja često izaziva nutarnju borbu. Izaijina vedrina daje nazreti nešto od toga: "Čekat ću Jahvu koji je lice svoje sakrio"... Ali Mojsije i Ilija doživljavaju krizu depresije. Nadasve se Jeremija gorko tuži, i načas se čini kao da je odustao od svog poziva. Ezekiel je "ogorčen i gnjevna srca", "omamljen". Sluga Jahvin mora prebroditi razdoblje prividne bezuspješnosti i nemira. Najzad, Bog ne daje prorocima mnogo nade gledom na uspjeh njihova poslanja. Izaijino će poslanje samo izazi-

kima. Jeremija se ništa ne čudi tim pokoljima; u vrijeme Nehemije spominjati te pokolje postaje opće mjesto, i Isus će moći reći: "Jeruzaleme, Jeruzaleme, što ubijaš proroke". Misao da je smrt proroka kruna svega njihova činom ostvarena proricanja polako izlazi kroz to iskustvo na vidjelo. Poslanje Sluge Jahvina, kojim se završava njihov niz, započinje u povučeniosti i dovršava se u šutnji janjeta koje vode na klanje. Takav kraj jest predviđeni vrhunac: od Mojsija nadalje proroci su zagovarali narod; zagovarajući grešnike, Sluga će ih spasiti svojom smrću.

To preplavlivanje pojmova o spasu ne da se zamisliti bez prilika izgnanstva i povratka, jer prorok jednim pogledom

vidi i vječne istine i događaje u kojima se očituju. Jedne i druge objavljene su mu milošću njegove karizme. No, među spoznajama koje čovjek sam od sebe ne može dostići, spoznaja budućnosti jest poseban i povlašten slučaj. Njegovo proricanje poprima različite oblike. Dotiče se pokadšto skarih događaja, kojima je domašaj manji, ali im je ostvarenje dojmljivije. Takva proricanja, kad se jednom zbudu, postaju znakovima daleke budućnosti, koja je jedino presudna. Ta budućnost, taj svršetak povijesti, jest bitni predmet komu cilja proroštvo. Način kako ga proroci unaprijed dočaravaju, uvijek je ukorijenjen u povijesti tjelesnog Izraela, ali taj način istodobno ističe i njegov konačan i sveopći doseg. To što vidioci opisuju spasenje na razini događaja u kojima sami žive, biva zato što je njihovo iskustvo ograničeno, ali i zato što je u sadašnjem času budućnost na djelu; proroci vezuju sadašnjost s budućnošću, jer ova ima postati "danas" u najvišem smislu riječi; proročke hiperbole lijepo pokazuju da će zbiljnost nadići

sve neposredno uočene povijesne datosti. Više nego da nas zadivi određenim književnim ruhom, taj se govor želi postaviti na razinu apsolutnog Događaja. Apokaliptika će - ta objava u najvišem smislu riječi i manje vezana uz politička opredjeljenja od starog proroštva - u svojim složenim vremenskim podacima, u svojim brojevima, svojim slikovitim predodžbama, imati pred očima izravno Događaj. Kroz trenutnu povijest apokaliptika će dati naslutiti taj apsolutni Događaj, središte i svršetak povijesti.

vati okorjelost naroda. Ezekiel će morati govoriti: "poslušali oni ili ne poslušali"; tako će ljudi "znati da sam ja Jahve"; ali to prepoznavanje Gospodina nastupit će tek naknadno. Proročka riječ na svaki način nadilazi svoje neposredne rezultate, jer je njezina djelotvornost eshatološkog reda: ona se, na kraju krajeva tiče nas.

4. Smrt

Proroke su istrebljivali za Ahaba, jamačno za Manašea, sigurno za Joja-

30 GODINA II. VATIKANSKOG KONCILIA (7)

LITURGIJSKA GODINA

(5. pogl. SC.)

Uz NEDJELJU ovaj koncilski dokumenat ističe važnost i značaj KORIZME. Sva liturgija i vjerska pouka "treba još jače osvijetliti dvostruki značaj korizmenog vremena" (SC br. 109). Zajedničko slavljenje korizme izrazito se ostvaruje sudjelovanjem vjernika na nedjeljnim svetim misama na kojima se nudi naročito bogata biblijska hrana. U tim se slavljinama po tradiciji Crkve vrši upis KATEKUMENA za krštenje, te se vrši ispit znanja što su ga stekli katekumeni o otajstvu Kristove smrti, uskrsnuća, koji će se u uskrsnoj noći preporoditi na božanski život. Na tim skupovima osobito trebaju sudjelovati KUMOV, prijatelji i oni koji poučavaju katekumene u vjeri kroz korizmeno vrijeme. Zato je KORIZMA vrijeme pojačanog duhovnog života kada se upriličuju i druga slavlja izvan svete mise, kao npr. sastanci i pouke za sve vjernike "koji gorljivije slušaju Božju riječ i odaju se molitvi" (isto). Iz toga slijedi raznolika dobrotvorna djelatnost koja postaje izraz pokorničkoga napora cijele zajednice.

Nadalje, KORIZMA je najprikladnije vrijeme za zajednička slavlja POKORE. To osobito činimo na samom početku korizme, na Čistu Srijedu, kada se posipamo pepelom. Posuti se pepelom znak je priznavanja vlastite grešnosti, bijede i naše pokore. Uz to ide prije Vazma temeljita sveta ispovijed. "Neka se u katehezi vjernicima, uz socijalne posljedice grijeha, naglašuje ona prava narav pokore, koja odurava grijeh kao uvredu Bogu; neka se ne propušta udio Crkve u pokorničkoj djelatnosti i neka se što više preporučuje molitva za grešnike" (SC br. 109).

Korizmena pokora treba biti ne samo "unutarnja i pojedinačna, već također i vanjska i socijalna" (SC br. 110). Čitav je čovjek kao pojedinac i kao član zajednice tijelom i dušom pozvan na obraćenje i spasenje. Zato pokora treba biti također izvanjska i društvena. U starini korizmeni post je bio stvarno nešto više od pukog lišavanja jela. Ono je bilo zaista vrijeme obraćenja, molitve i konkretne bratske ljubavi. Tako nas i Koncil upućuje na pokorničke znakove koji će se i na izvanjski način vidjeti, npr. uzdržavanje od bučnih zabava itd.

Što se tiče POSTA i NEMRSA, treba ga obdržavati na Čistu Srijedu, "u Petak muke i smrti Gospodnje, koji će se, ako je prikladno, protegnuti i na Svetu subotu, da se tako uzdignuta i otvorena duha dođe na radost Uskrsne nedjelje" (isto). Naše Biskupske Konferencije propisuju post i nemrs u sve petke tokom korizme.

Štovanju presvete BOGORODICE treba dati svoje dostojno mjesto prema

liturgijskim propisima. Poradi najtješnjeg jedinstva između Marije i njezina Sina, pojedine Gospodinove svetkovine ujedno su i svetkovine Bogorodice. To osobito vrijedi za Božić i Navještenje. U svetkovanju godišnjeg ciklusa Kristovih otajstava "Crkva posebnom ljubavlju štuje Mariju presvetu majku Božju... u Mariji se divi i uzvisuje najodličniji plod otkupljenja, i u njoj s radošću promatra kao u najčistijoj slici ono što sva Crkva želi da bude i nada se da će biti" (SC br.103).

Uz štovanje Krista i Bogorodice, Crkva je u tok liturgijske godine unijela spomendane mučenika i drugih svetaca. "O rođendanima svetaca Crkva navješćuje vazmeno otajstvo u sveticima koji su zajedno s Kristom trpjeli te su s njime suproslavljeni" (SC br. 104). Vjernicima su sveci primjeri života po Kristu i zato se njima valja moliti za postignuće Božjih dobročinstava. Crkva prema predaji štuje svece i svetačke moći, kao i njihove slike. Ipak, valja paziti da ne bi blagdani svetaca "prevladali nad blagdanima u kojima se svetkuju otajstva spasenja" (SC br. 111).

Pojedinim narodima i redovničkim obiteljima iz kojih potječe dotični svetac ili sveci, Crkva ostavlja mogućnost slavljenja tih svetaca u svojem krugu, koji nemaju sveopći značaj Crkve. Prema obnovi liturgijske godine i kalendara, svece dijelimo u pet skupina: one koji su vršili službu u Crkvi, to su Apostoli i Pastiri. Zatim dolaze sveci koji su bili obdareni posebnim karizmama, a to su Mučenici, Djevice i Naučitelji. Potom dolaze sveci i svete koje se ne bi mogli ubrojiti niti u jednu od ovih pet skupina. Vjernici trebaju upoznati, nasljedovati i štovati svece. Oni su s nama povezani i nakon svoje smrti i pritiču nam u pomoć, kao prijatelji i zagovornici kod Boga.

Mato Miloš, OCD

NEDJELJA - DAN GOSPODNJI I DAN BLAGDANSKOG POČINKA

Hrvatski biskupi su izdali poslanicu pod gornjim naslovom koju u cijelosti prenosi IKA u svom prilogu IV od 12. 06. 1997. godine. Ova poslanica, polazeći od teksta II. Vatikanskog koncila (SC 106), govori o ovoj problematici pod sljedećim naslovima: "Radost Dana Gospodnjega", "Nedjelja u društvenim i kulturnim promjenama", "Nedjelja - Dan blagdanskog počinka". Na kraju svoje poslanice biskupi daju vjernicima "Poticaj i preporuku" koje ovdje objavljujemo.

Pitanje nedjelje i nedjeljnog počinka ne ostavlja ravnodušnim ni nas hrvatske biskupe. U ime poslanja što smo ga primili od Krista, da se brinemo za cjelovito dostojanstvo čovjeka, smatramo svojim pravom i dužnošću podsjetiti kršćane i sve "ljude dobre volje!" na probleme koji iz toga proizlaze.

Zato potičemo prvenstveno vas, dragi vjernici, da razmislite o tom prevažnom pitanju i reagirate na tendencije koje bi htjele iskriviti značenje nedjelje, što bi bilo na štetu vjerskih, osobnih ljudskih, obiteljskih i društvenih vrednota. Samo ako mi budemo svjesni kršćanskog sadržaja nedjelje i tom svijesću prožmemo svoj konkretni život, uspjeh ćemo sačuvati blagdanski počinak u društvu.

Nenadomjestivu zadaću u tome imate vi, dragi svećenici, kao učitelji i pastiri svojih vjernika. Ako vjernike poučavate o kršćanskom smislu nedjelje, ako revno animirate euharistijska slavlja, ako pozivate vjernike na poštivanje nedjeljnog počinka, uspjeh neće izostati. U tome neka vas zdušno pomažu vjeroučitelji.

Pozivamo i sve vas, poslodavci i sindikalni radnici da ozbiljno razmotrite posljedice do kojih dovodi iskrivljavanje ritma čovjekovog rada i počinka. Nemojte u prvi plan stavljati proizvodnju i konkurenciju, nego etičke i religiozne kriterije. Poznato je da proizvodnja u velikoj mjeri ovisi i o uvjetima rada i kakvoći života. Podsjećamo vas da društvo koje se organizira u ritmu protivnom čovjeku srlja u kulturnu regresiju. Obrana nedjelje i nedjeljnog počinka u velikoj mjeri ovisi i o zalaganju sindikata, iako shvaćamo kako je teško spojiti zajedno pravo na rad i stvarne mogućnosti zaposlenja. Razumljivo je da mogu postojati teške situacije, ali njihova prava rješenja ne nalaze se u stvaranju mentaliteta koji razara kršćansku nedjelju.

Dragi vjernici! Svetkovanje nedjelje je znak po kojem se prepoznaje prisutnost kršćana u nekoj sredini. To svjedoče prastari izvori koji sa svom svojom jasnoćom daju osjetiti izvornost slavljenja dana Gospodnjega u počecima kršćanstva. To je kroz svoju vjerničku povijest svjedočio hrvatski narod živeći na ovim prostorima. To svjedočimo i mi danas.

Prigodom proslave Branimirove godine u Ninu 1979, mi hrvatski biskupi i vjernički puk izrekli smo zavjet: "Hrvatska katolička obitelj dnevno moli i nedjeljom slavi misu". Taj poziv u ovom trenutku ponavljamo uz riječi Gospodinove zapovijedi: "Spomeni se da svetkuješ dan Gospodnji".

Utječući se zagovoru nebeske Majke, na sve vas, na vaš rad i odmor, zazivamo obilje Božjeg blagoslova. Zajedničkim slavljenjem nedjeljne euharistije, okupljeni oko Uskrsloga Krista, posvjedočimo da smo njegova vjerna Crkva.

Vaši biskupi

OTAJSTVA ISUSOVA "SKROVITOG" ŽIVOTA

Tijekom većeg dijela svog života Isus je dijelio stanje goleme većine ljudi: svakodnevni život bez prividne veličine, život običnog rada, židovski vjerski običaji i život u zajednici gradića Nazareta.

O tom razdoblju u objavljenim knjigama Novoga zavjeta ima napisano vrlo malo. Tako na primjer, u evanđelju sv. Mateja (2,3) spominje se bijeg u Egipat zbog Herodova pokolja djece u Betlehemu i okolici. Ali što je Isus radio u Egiptu i dokle je ondje ostao sa svojim roditeljima, o tom se malo govori. Ima samo kratko izvešće: "I osta ondje do Herodova skončanja." (Mt 2,15). Međutim, može se pretpostaviti da je u Egiptu već postojala židovska dijaspora gdje je Isus mogao napredovati "u mudrosti kod Boga i ljudi" (Lk 2,52).

Po povratku iz Egipta u Nazaret Isus bijaše roditeljima "poslušan" i "napredovaše u mudrosti, dobi i milosti", kako to napisa sv. Luka (2,51). Isus se, dakle, pokoravao svojoj majci i zakonitom ocu i tako savršeno obdržavao 4. zapovijed Božju. Ta poslušnost je slika "sinovske poslušnosti Ocu nebeskom". Svakodnevno Isusovo podvrgavanje Josipu i Mariji nagovijestilo je i predoznačilo podvrgavanje koje će Isus na Veliki četvrtak izraziti: "Oče, ne moja nego Tvoja volja neka bude" (Lk 22,42). Kristovom poslušnošću u svakodnevici skrovitog života već je započelo djelo obnove onoga što Adamov neposluh bijaše razorio: "Doista, kao što neposluhom jednoga čovjeka mnogi postadoše grešnici, tako će i posluhom Jednoga mnogi postati pravednici" (Rim 5,19).

Budući da je Josip po zanimanju bio tesar, pretpostavlja se da je Isus radio svojim rukama pomažući svojim roditeljima. Tako je Isus pokazao da je ljudski rad produženje djela Božjeg stvaranja - jedni s drugima i jedni za druge. Rad je i dužnost: "Tko neće da radi, neka i ne jede" (2 Sol 3,10). Ali rad napose časti Stvoriteljeve darove i primljene talente. Rad može biti i otkupiteljski: podnoseći naporan rad u jedinstvu sa zanatlijom iz Nazareta, čovjek na neki način surađuje s Bogom i s Kristom u njegovu otkupiteljskom djelu. Čovjek se iskazuje tako učenicom Kristovim noseći križ, svaki dan, u djelatnosti koju je pozvan vršiti." (Encikl. Laborem exercens, 27). No, rad također može biti sredstvo posvećenja i produhovljenja zemaljskih stvarnosti - Duhom Božjim.

Skroviti nazaretski život dopušta svakom čovjeku da bude u zajedništvu s Isusom - na najobičnijim putovima svakodnevnog života!

"Nazaretska je kuća škola u kojoj počinjemo upoznavati Kristov život. To je škola evanđelja (...) Ponajprije nas uči šutjeti. Kad bi se samo u nama obnovila cijena šutnje, toga divnog i tako potrebnog ozračja duše! Osim toga, uči nas živjeti u obitelji. Nazaretski život nas uči što je obitelj, što je zajedništvo obiteljske ljubavi, što je njena ljepota - jednostavna i stroga, što je njen značaj - nepovrediv i svet. Ondje napokon upoznajemo disciplinu rada, otkupiteljskog zakona ljudskoga rada (...). Želimo na kraju pozdraviti radnike cijelog svijeta i pokazati im veliki uzor - njihova božanskog Brata!" (Pavao VI, govor u Nazaretu 1964.).

Šutnja je unutarnja molitva. U tišini, nepodnošljivoj "izvanjskom" čovjeku, Otac nam izriče svoju utjelovljenu Riječ, a Duh sinovstva čini nas dionicima Isusove molitve. (KKC 2717).

Našašće Isusa u hramu (Lk 2,41) jedini je događaj koji razbija šutnju evanđelja o skrovitim godinama Isusova života. Isus nam tu daje nazreti misterij (otajstvo) njegova posvemašnjeg posvećenja poslanju koje izvire iz njegova božanskog sinovstva: "Zar niste znali da mi je biti u onom što je Oca mojega?" (Lk 2,49). To Isus reče svojim roditeljima kad se "izgubio" u jeruzalemskoj gužvi među hodočasnici, našavši ga nakon duga traženja u hramu gdje je razgovarao s pismoznancima, slušajući ih i pitajući ih. "A svi koji ga slušahu bijahu zaneseni razumnošću i odgovorima njegovim." (Lk 2,47). Marija i Josip "nisu razumjeli" riječi: "Zar niste znali da mi je biti u onom što je Oca mojega?". Nego te riječi primiše u vjeri, a Marija ih je "čuvala u svom srcu" (Lk 2,51) sve vrijeme što je Isus ostao skriven u tišini običnog života.

Iz Isusova našašća u hramu vidimo koliko je Isus cijenio hram, kuću Božju. Kao i proroci prije njega, Isus je iskazivao hramu i Jeruzalemu najdublje poštovanje. Ondje su ga njegovi roditelji - po židovskom običaju 40 dana po njegovu rođenju - prikazali u hramu. U dobi od 12 godina hodočastio je sa svojim roditeljima u hram jeruzalemski. On je onamo uzlazio svake godine za Pashu i u vrijeme svoga skrovita života. (usp. Lk 2,41).

Sasvim je sigurno da je Isus, sin Djevice, naučio od svoje majke moliti. Naučio je to iz riječi i stihova molitve svog naroda, u nazaretskoj sinagogi. No njegova molitva provire iz tajnog vrela - kako daje naslutiti u dobi od 12 godina - "da mu je biti u onom što je Oca njegova". Tu se počinje objavljivati novost molitve u punini vremena, a to je "sinovska molitva" koju Otac od svoje djece očekuje (KKC 2599).

Tako Isusov skroviti život - kakav je i život većine vjernika, pa i većine ljudi - uči tišini molitve, života u zajedništvu obiteljske ljubavi, disciplini i poštivanju svakog ljudskog rada. Zapravo, Isus nam daje primjer tihe svetosti - u svakidašnjem životu i radu.

Bogu ništa nije skrovito i nevažno! On sve vidi i svako dobro djelo učinjeno i u skrovitosti, bogato blagoslivlja i nagrađuje, prema onoj Isusovoj izreci: "Što god ste učinili jednom od mojih najmanjih, meni ste učinili!" (Mt 25,40).

Antun Miloš, Žednik

**"TOK TVOG BUDUĆEG DJELOVANJA
POČINJE U OBITELJI,
JER JE OBITELJSKI DOM
PRVA ŠKOLA VRLINE"**

(S. Pellico)

EKUMENIZAM NIJE MODA NEGO POSTULAT KATOLIČKE VJERE

/Prikaz enciklike "Nadolaskom trećeg tisućljeća" - 16/

Nastavljamo tumačenje spomenute Enciklike u broju koji govori o ekumenizmu. Trebamo ponoviti da pitanje ekumenizma nije pitanje volje pojedinog vjernika niti volje mode vremena, a još manje zanos nekih entuzijasta, nego postulat kršćanske baštine. Apsolutnom sigurnošću može se tvrditi da Gospodin nije htio razjedinjenost, suprotstavljanje, sukobe, netoleranciju, još manje svađe i razdore a najmanje da se sve to može staviti pod njegovo ime. Stoga težnja ekumenizma - da se uklone svi spomenuti grijesi - jest postulat cjelovitosti kršćanske vjere. Kršćanstvo, jednom riječju, ne može biti dovoljno autentično, a s time ni dovoljno ispuniti svoje spasenjsko poslanje, doklegod sablažnjava razjedinjenošću one kojima je poslano kao znak jedinstva. Stoga Papa opravdano potiče ponajprije na ispit savjesti.

Prvi pravilni zahtjev ekumenizma upućen svakoj pojedinoj kršćanskoj Crkvi je da ispita vlastitu savjest i upita se koliko je odgovorna, bilo u prošlosti, bilo u sadašnjosti, za situaciju u kojoj se svijet nalazi.

Drugi zahtjev ekumenskog hoda su svakako hvale vrijedne ekumenske inicijative koje niču u mnogim kršćanskim zajednicama i rastu prema punini Isusove molitve: da svi budu jedno. Isključiti se iz tih inicijativa je svakako čin koji za sobom povlači odgovornost pojedine Crkve.

Treće, što Papa spominje, jest ekumenska želja nadilaženja podjela drugog tisućljeća. To nadilaženje zahtijeva ponajprije temeljiti doktrinarni dijalog. Teolozi pojedinih Crkava, u želji da dosegnu puninu istine, moraju uistinu prijeći dugački put strpljivog dijaloga, pokušaja razumijevanja, prihvaćanja i rasta u vjeri.

Na kraju dolazi ono što svaki vjernik katolik, u ovo vrijeme slavljenja jubileja, može i mora činiti - to je ekumenska molitva. Niti će teolozi moći voditi dijalog, niti će se nadići podjele, a još manje osjetiti duh pokajanja zbog podijeljenosti ako ne bude "dara odozgo", tj. dara Božjega i njegove milosti koja se postiže molitvom. Kada sve kršćanske Crkve postanu molitelji u iskrenom vapaju Gospodinu, dapače, ako zajedno s Kristom zamole "Oče .. neka i oni budu jedno u nama", možemo se ponadati najvećem daru Crkvama u povijesnom hodu, daru jedinstva u različitosti i svetosti u bogatstvu. Po nekima, molitva je već znak jedinstva, a po drugima, put k jedinstvu. Jasno da slijedeći svaki svoju tradiciju treba molitvu kao sredstvo rasta i napretka u duhu zajedništva. Na tom putu koncil je dao veliki poticaj, ali mora i dalje raditi uključujući u taj rad sve kršćane. Ako je molitva onakva kako nas je naučio Isus, onda je ona zaufana, jednodušna i ponizna te će se uistinu, na kraju čudesno dogoditi ono što molimo a sigurno je u skladu s Božjom voljom. Svaki pojedini kršćanin i svaka grupacija može ispuniti taj uvjet zaufane i iskrene molitve. Molitva je, dakle, izvor i snaga ekumenizma a u isto vrijeme i cilj i vrhunac ekumenskog djelovanja. Kako je divno spoznati da to u punini može ispunjavati i pojedinac i zajednica i tako se osjetiti vrlo korisnim članom Crkve u najvećem dijelu njenoga poslanja: u svjedočenju jedinstva i mira i u ulozi posrednice između Boga i čovjeka u Isusu Kristu. (Br. 34b)

- nastavlja se -

M. V.

KATOLIČKA CRKVA
U PRIPRAVI
ZA VELIKI JUBILEJ

JUBILEJ NA MARKAMA

Vatikanska pošta pustila je u opticaj u utorak 10. lipnja tri spomen-omotnice iz tematske serije "Pape jubileja" koje podsjećaju na pape koji su proglasili četvrti, peti i šesti jubilej u povijesti Katoličke Crkve: Bonifacija IX. iz 1400. godine, Martina V. iz 1423. i Nikole V. iz godine 1450. Svaka omotnica uz znak Vatikanske pošte i grb pape Ivana Pavla II. na sebi nosi lik jednog od gore spomenutih papa, koje je likovno izradio slikar Irio Fantini, te ime pape i jubilejsku godinu na latinskom jeziku. Ispod toga se nalazi isti natpis na talijanskom, engleskom i njemačkom jeziku.

Omotnice se razlikuju i po poštanskim markama i pečatima koje nose na sebi. Omotnica Bonifacija IX. nosi marku od 750 lira iz niza "Putovanja Ivana Pavla Drugoga 1995" izdane 20. studenoga 1996. a pečat prikazuje lik Krista "skinutog" s freske "Plaćanje poreza" u jednoj firentinskoj crkvi.

Iako su marke iz istoga niza papinih putovanja, na omotnici Martina V. nalaze se dvije marke; jedna od 500 i jedna od 250 lira a pečat prikazuje Krista poznatoga dominikanskog slikara Blaženog Angelika, precrtanog sa slike "Govor na gori" koja se nalazi u samostanu sv. Marije u Firenci.

Kako se prema poštanskim markama može zaključiti, najsvježija bi bila omotnica Nikole V. koja ima marku od 750 lira iz serije "Europa 97 - Priče i legende" izdane 20. ožujka 1997. Pečat namijenjen toj omotnici prikazuje Kristovo krštenje i Ivana Krstitelja koje je oslikao Piero della Francesca, a nalazi se u National Gallery u Londonu.

Pečati uz različite slike donose isti natpis na latinskom jeziku: "In jubilaem A. D. 2000 - Christus heri hodie semper" (Prema Jubileju 2000 - Krist, jučer, danas i uvijek) te potpis "Vatikanske pošte" i datum "10. VI. 1997."

Zasada je s te tri nove omotnice pušten u promet drugi niz tematskih omotnica i pečata kojima Vatikanska pošta želi popratiti Veliki jubilej 2000. godine i sve pape koji su proglašavali jubileje. (N. P.)

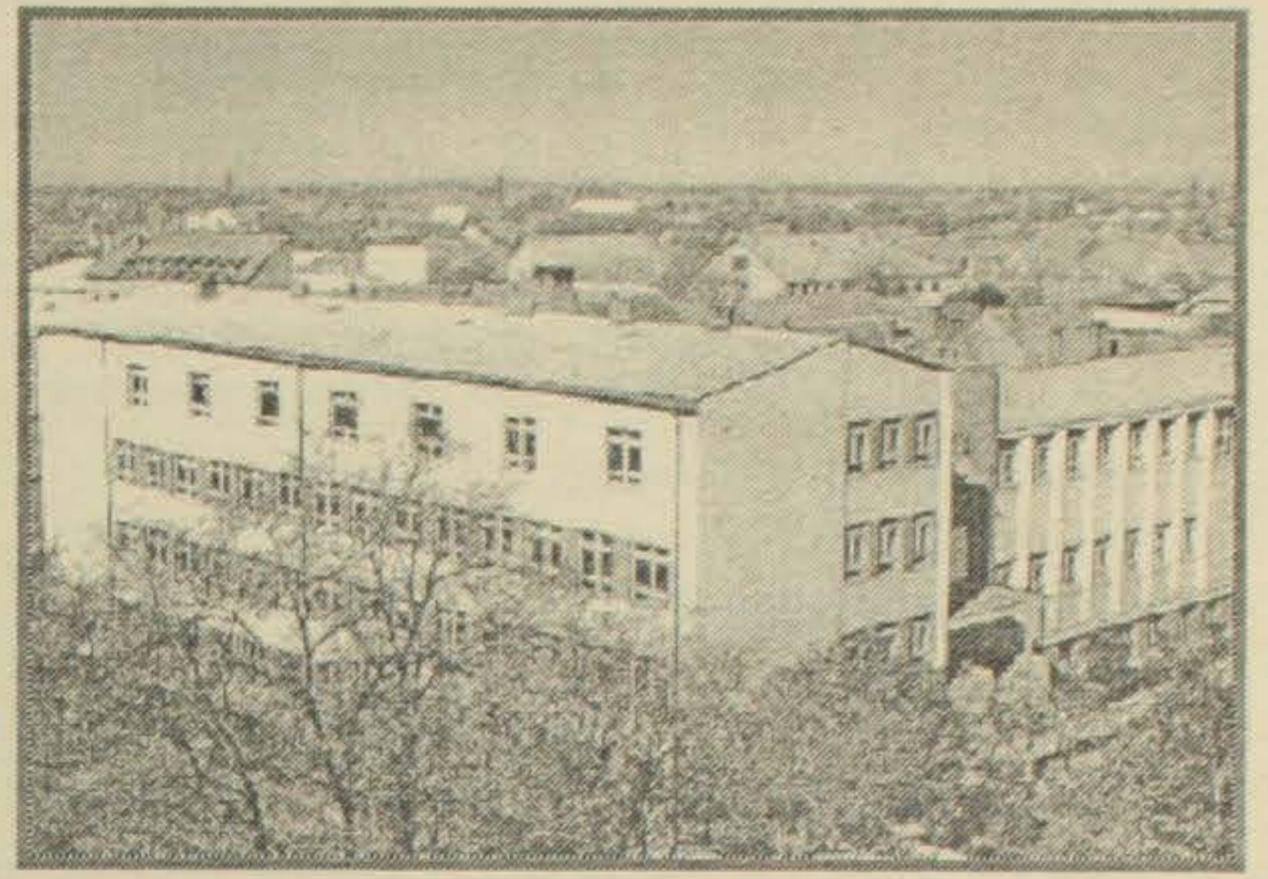
Objavljeno u: "Glas koncila", godište XXXVI,
22. lipnja 1997, broj 25 (1201), str. 24.

Uredili: sjemeništarci Zlatko Gečević i Ivica Ivanković Radak

KRAJ ŠKOLSKE GODINE

Mjesec lipanj je mjesec kada učenici završavaju svoju školsku godinu, a neki na poseban način slave potpuni svršetak školovanja. Po školama se ori đачka himna "Gaudeamus" kojom učenici izražavaju svoju radost i sreću zbog svršetka škole. Mi sjemeništarci kraj školske godine iščekujemo vrlo željno, jer svatko od nas nestrpljivo broji dane kada će stići kući.

Kraj ove školske godine smo obilježili na blagdan Srca Marijina 7. lipnja svečanom sv. misom zahvalnicom u obnovljenoj kapelici Sjemeništa. Svetu misu je predvodio naš biskup msgr. mr. Ivan Penzeš u koncelebraciji sjemeništnih poglavara. Gospodin biskup se u propovijedi zahvalio svim dobročiniteljima i onima koji se brinu o radu Sjemeništa. Nama je, pak, rekao da u predstojećim ferijama trebamo svima biti primjer u životu i radu.

MATURANTI "PAULINUMA"

U ovoj školskoj godini maturiralo je četrnaest učenika od kojih su jedanaestorica sjemeništarci, a trojica vanjski učenici. Od sjemeništaraca, koji će dalje školovanje nastaviti na bogosloviji, petorica su iz subotičke, a po trojica iz Zrenjaninske i Skopske biskupije. Od svojih mladih kolega i profesora su se oprostili 16. svibnja kada su i zvanično završili četvrti razred, tj. čitavo školovanje u Sjemeništu. Maturu, ispit zrelosti, završili su 20. lipnja, kada su imali i svečanu večeru, kojom su se oprostili od poglavara.

Sve naše sjemeništarce, a osobito maturante, preporučujemo u vaše molitve.

BILI SMO U BEČEJU

Naš sjemenišni život, za razliku od prijašnjih godina, obogatili smo s nekoliko izleta. Pored toga što smo išli u Sombor i Padej, 1. lipnja smo posjetili i Bečeju. Na poziv župnika župe sv. Margarete, vlč. Péter Antala, sudjelovali smo na sv. misi na kojoj smo pjevali, ministrirali, čitali, a maturant Maša Tamaš je ponovno, kao i u Padeju, vrlo lijepo propovijedao o svom zvanju i životu u sjemeništu. Iza mise smo bili ugošćeni na svečanom ručku u župskom domu. Pjesmom smo se zahvalili župniku i njegovim suradnicima za svečani prijem. Nakon toga smo obišli centar grada i posjetili značajnije građevine, ne samo Bečeja, nego i šire. U povratku kući smo posjetili i ruševine benediktinskog samostana u Araču, mjestu kraj Bečeja. Ostaci samostanske crkve potiču iz XI. stoljeća i predstavljaju veoma vrijednu povijesno-kulturnu baštinu katoličanstva na ovim područjima. Ovo je jedan od najstarijih tragova kršćanstva kod nas, ali nažalost, o ovome se jako malo zna. Zatim smo još posjetili crkvu u Novom Miloševu, koja je u neposrednom kontaktu sa spomenutim samostanom.

Zahvaljujemo se svima onima koji su nam pomogli da susreti budu lijepi, kako ovaj tako i svi ostali, i da tako ostanu u našim sjećanjima iz sjemenišnog života.

DODITE ŽIVJETI S NAMA

Sada je vrijeme upisa u srednje škole. Zato sve one mladiće koji osjećaju Kristov poziv pozivamo da dođu u Sjemenište, jer će nam zajedno biti ljepše.

Sjemeništarci

Zagreb

"TE DEUM" U ISUSOVAČKOM KOLEGIJU

Kao i svake godine, naš kolegij je zahvalio Gospodinu na svemu što nam je ove godine dao. Većina nas je s ovim danom i završila svoj studij. Za koji dan klupe će ostati samo u sjećanju, jer će za koji dan nekadašnji student teologije postati diplomirani teolog, a za Petrovo i pravi Kristov svećenik.

Ove godine imali smo osobitu čast da nam svetu misu zahvalnicu predvodi apostolski izaslanik u Republici Hrvatskoj msgr. Giulio Einaudi. Uz njega sv. misi su bili nazočni poglavari kolegija te brojni profesori. Studenata nije došlo puno na ovu sv. misu, ali se nadamo da su oni već zahvalili Gospodinu na svim darovima koje ima je pružio.

U svojoj propovijedi msgr. Giulio upitao nas je što je za nas značila ova akademska godina? Vjerujem da je svatko mogao dati pravi odgovor! Zaista, mnogo smo toga čuli i vjerujem da je barem nešto ostalo u svakom od nas. Jer, kako ističe i sam propovjednik, "vrijeme će pokazati što smo propustili dok smo studirali". Na kraju sv. mise primili smo papinski blagoslov.

Zs

DODITE U SJEMENIŠTE!

U mjesecu lipnju su svi osmaši završili svoje osmogodišnje školovanje. Većina njih se već upisala u srednje škole i odlučila za svoj dalji poziv. Htio bih još uputiti nekoliko riječi onima koji se dvoume da li da daju pozitivan odgovor Kristovom pozivu.

Kao prvo, sjemenište je za one koji žele postati svećenici ili bar malo osjećaju da ih Krist zove na to. Stoga bi onome koji bi ušao u sjemenište bez ikakvog poticaja ili želje za Svetim redom, četiri godine provedene u njemu bile zapravo izgubljene godine života. Jer Bog ne može pomagati čovjeku na onom putu koji mu Bog nije odredio nego ga je čovjek svojevorno izabrao. Isto to vrijedi i za one kojima Isus kaže: "DODI, SLIJEDI ME!", a odu u sasvim drugom pravcu. Takvi mladići ili djevojke teško da će biti sretni kasnije u životu. Živjet će oni i dalje u zajedništvu s Bogom, ali će kroz čitav život nositi neku tjeskobu u svojoj duši, zato što su odbili Kristov

poziv i otišli drugim putem; ne po Božjoj, nego po svojoj, čisto ljudskoj zamisli.

No, ne može se očekivati ni to da svaki sjemeništarac postane svećenik - i sam Isus je rekao: "Puno je zvanih, ali je malo odabranih!". No, bez obzira da li će netko jednom prikazivati najsvetiju Žrtvu na oltaru Gospodnjem ili ne, u sjemeništu čovjek može steći nekoliko lijepih stvari. Tu osobito mislim na duhovni razvoj, što će kasnije u životu samoj osobi biti od neizmjernog značaja. U sjemeništu čovjek može sebe razviti na duhovnom polju molitveno i vjernički; nauči moliti, nauči živjeti zajedno s ljudima, opraštati i ljubiti, žrtvovati se za druge.

Htio bih s ovim mislima završiti i stavljam ih na srce i pamet mladićima i djevojkama. Isus i danas vapi riječima: "Žetva je velika, a radnika malo!" (Mt 9,37), ali isto tako govori i vjernicima: "Molite Gospodara žetve da pošalje radnike u svoju žetvu!" (Mt 9,38).

Ivica Ivanković Radak

Uređuju: Jasna, Vesna, Svetlana, Željka, Zdenka, Dijana

Bog!

"Ljubi i čini što hoćeš", kaže sv. Augustin. Kakva mudrost! Svi bi prvo pomislili: "Zar jedan svetac može reći da smijemo činiti što hoćemo? Zar se to ne kosi s Božjim zakonima?" Ali kada bolje razmislimo, nema veće istine od te. Ljubi i čini što hoćeš! Ako nekoga ljubiš, nikada toj osobi ne bi mogao učiniti ništa nažao, ništa što bi je povrijedilo ili razočaralo. Tako smiješ činiti što hoćeš. Jer ono što ti hoćeš, neće biti u suprotnosti s Božjim zakonima ili tvojom ljubavlju. Zamislite kako bi bilo kada bi se ljudi ravnali po toj rečenici! Zamislite svijet u takvim uvjetima. Kome tada ne bi bilo lijepo?

Da li ste ikada osjetili takvu ljubav oko sebe od svojih bližnjih? Ako niste, jeste li razmišljali o tome što ste učinili da je zaslužite? U povjerenju, mogu vam reći da uvijek postoji Netko tko vas voli i to jačom i postojanijom ljubavlju nego svi ljudi na zemlji. A da bi ta ljubav bila prava, i mi moramo uzvratiti istom mjerom. Koliko smo svjesni toga? Pišite nam, nemojte se stidjeti. Obogatite stranicu svojim iskustvom!

Šaljite nam prijedloge za zaštitni znak stranice mladih i Tribine mladih. Natječaj je otvoren do 31. kolovoza (avgusta). U proteklih pola godine, od otvaranja natječaja, stiglo je vrlo malo prijedloga. Šaljite nam radove da biste i vi i mi bili zadovoljni.

Voli vas i pozdravlja

Vaša Jasna

"ZAMISLI ŽIVOT U RITMU MUZIKE ZA PLES"

U vremenu u kakvom živimo, zaokupljaju nas, muče i proganjaju mnoge stvari. Izmučeni mnogim problemima, na izmaku snage, ljudi pronalaze i posljednja zrnca snage da brinu i razmišljaju o nečemu

što je tu negdje oko nas, ali je to toliko nedostižno da o tom nikada nećemo dohvatiti i saznati pravu istinu... Mnogi proklinju svoj život i na taj način potcjenjuju ono što im je Bogom dano, a Bog nam je život darovao. To je najveća vrijednost koju imamo. To je najveći dar s neba i moramo ga čuvati i biti zahvalni i sretni što ga imamo. Moramo naučiti živjeti, radovati se bez prestanka, uvijek biti čista srca. Moramo se potruditi da nam život bude i dug... Najduže, uostalom, žive oni koji se ne predaju. I zato se ne predajimo lako!

Pokušala sam zamisliti život u ritmu muzike za ples. I pitala sam se onda što nam je to potrebno da bi nam život bio takav - u ritmu muzike, muzike koja spira s duše prašinu svakodnevice; život dinamičan, poletan, pun radosti i sreće. I sama sam shvatila da to mora biti samo u Bogu. Bog nam je jedini spas, Bog nam pruža najveću sreću, mir, blagostanje, on nam pruža beskrajnu ljubav. Gdje je ljubav, tu je Bog. I znamo da sretnog i lijepog života nema

bez Boga, da nema ničega trajnog gdje izostaje Bog. Bez Boga i njegove ljubavi, snage NITKO smo i NIŠTA. S Bogom i u Bogu smo moćni! Tu leži pravi odgovor. Život će nam uistinu biti uvijek tako melodičan, zanosan, ispunjen samo onda kad u nama zažive prave duhovne vrijednosti, koje imaju i neprolaznu vrijednost i koje će nas odvesti u raj gdje ćemo zauvijek slaviti Boga "u ritmu muzike za ples", cijelim bićem...

Željka Zelić

S Božjom pomoću i mudrošću, u mjesecu lipnju (junu) završila se još jedna godina rada Tribine mladih i otpočeo zasluženi odmor Organizacionog odbora Tribine mladih. S obzirom da je ljetnji raspust na pomolu, tema posljednje tribine ove školske godine "Odmirati se u Gospodinu" došla je baš u pravo vrijeme. Nju je, na sebi svojstven, zanimljiv, šaljiv ali ujedno i dubok način, izložio preč. g. Stjepan Beretić. On je već na samom početku prisutnima uputio jedno pitanje (koje bismo trebali sami sebi često postavljati): da li se slađe odmara onaj u čijem srcu stanuje Bog ili onaj koji je u teškom grijehu?

Mladi iz Sombora, koji se više i ne smatraju gostima jer su na našu Tribinu mladih konstantno dolazili, pripremili su u okviru druženja, kviz obogaćen nagradama za sve učesnike. Važno je reći i to da su se i na ovoj tribini, kao i na prethodnima, dodjeljivali darovi sponzora EURO-PETROLA, kome se ovim putem srdačno zahvaljujemo.

Pošto su ljetnji mjeseci mjeseci odmora i Tribina mladih pauzira do jeseni. Iako u tom periodu tribine neće biti, mladi će ipak imati prilike da budu zajedno i da se druže i to kroz meditaciju, muziku i sport u župnom dvorištu sv. Roka, svake nedjelje s početkom u 18 sati. Mladi, dođite! Mi vas čekamo!

U ime Odbora Tribine mladih
Svetlana Sudarević**NAŠE MEDITACIJE**

Oče, zaista, kako Ti imaš dobre i jake živce! Tako si velikodušno strpljiv sa mnom da ja jednostavno nemam riječi. Jako sam grešna, a tek da znaš kako sam zaboravna?! Eto, na primjer, koliko puta sam ti obećala da ću se popraviti i da neću više griješiti, a ipak se to nije dogodilo. Ili, koliko puta sam klonula duhom i bila malodušna? I zašto sam tako užasno plašljiva. I Tebe se bojim, samo ne znam zašto kad si Ti uz mene i za mene i kad me voliš? Molim Te, budi i Ti malo zaboravan i ne spominji se mojih pogrešaka. Svjesna sam koliko sam nedostojna onoga što mi daješ i ljubavi koju mi pružaš. No, ja čvrsto vjerujem i nadam se da ću se tako promijeniti da ćeš Ti biti zadovoljan sa mnom i da ću opravdati povjerenje koje si mi ukazao. Molim Te za milost obraćenja da bih započela novi, bolji i ljepši život...

I još nešto: hvala ti na svemu, srdačno i iskreno hvala.
Tvoja Svetlana**HOROSKOP****LAV (23. srpnja - 22. kolovoza):**

Ja sam zvijezda iz porodice mačaka, ali kakve god mačiće nađeš ispod mene, znaj da su mrtvi i da zaudaraju neistinom. Sve baci u vodu. Budi lav istine i onda kad si okružen najsmrdljivijim lažima, jer, onoga koji se lavovski bori za istinu, istina će ga i osloboditi. Ako se boriš za istinu, borić se i Istina za tebe.

RAZGOVARALI SMO S BRATOM RICHARDOM IZ TAIZÉA

Na Susretu mladih u Baču, 2. svibnja ove godine, bio je prisutan i brat Richard iz Taizéa. Iskoristili smo tu priliku za kratki razgovor s njim.

ZVONIK: *Od koje godine se mladi okupljaju u Taizéu?*

B. RICHARD: Pa, počeli su prije trideset godina. To je bilo u vrijeme II. vatikanskog koncila. Bilo je to vrijeme traganja i mnogih pitanja. Mladi su tražili svoje mjesto u Crkvi... Kad se Europa počela ujedinjavati, mi smo počeli odlaziti u različite zemlje i susretati se s mladima i govoriti im o našoj karizmi.

ZVONIK: *Da li netko, tko nije član zajednice, može duže vremena boraviti u Taizéu? Da li je to povezano s nekim obavezama?*

B. RICHARD: Da, može. I dečki i djevojke to rade. Postoje u susjednom selu časne sestre sv. Andrije. One rado primaju djevojke koje žele ostati duže vremena. Na primjer, prvi se tjedan može ostati u različitim grupama, drugi bi tjedan bilo dobro provesti u šutnji, a treći tjedan se provodi u susretu s Kristom. To je onda najdublji i najvažniji susret. Ali, možete i sami birati kako ćete provesti vrijeme u Taizéu.

ZVONIK: *Što biste poručili mladim čitateljima "Zvonika"?*

B. RICHARD: Nama je cilj pratiti traganje mladih, odnosno pomoći im da nađu odgovore na svoja pitanja. Mi živimo u svijetu u kojem je i svjetlo i tama. I u nama samima je tako. Ali, ako smo u zajedništvu s Kristom, onda nema problema. Stoga bih mladima želio poručiti: Najvažnije je da budete u zajedništvu s Kristom.

Otići u Taizé je pravi doživljaj. Tko tamo susretne Krista, taj doista, poslije, može ići u zajedništvu s njim.

Razgovarao: Miroslav Zelić

Brat Richard iz Taizéa

"LJUBAVNE" PORUKE ODBORU TRIBINE MLADIH

Onima koji sudjeluju u radu Tribine mladih poznato je da već duže vremena dajemo svima priliku da u specijalnu kutiju mogu ubaciti svoje pohvale, kritike, poruke Odboru Tribine mladih. Te poruke su uglavnom "neozbiljne". Prenosimo nekoliko.

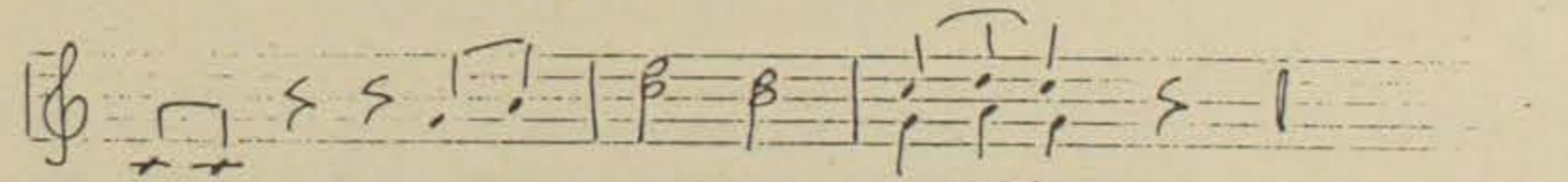
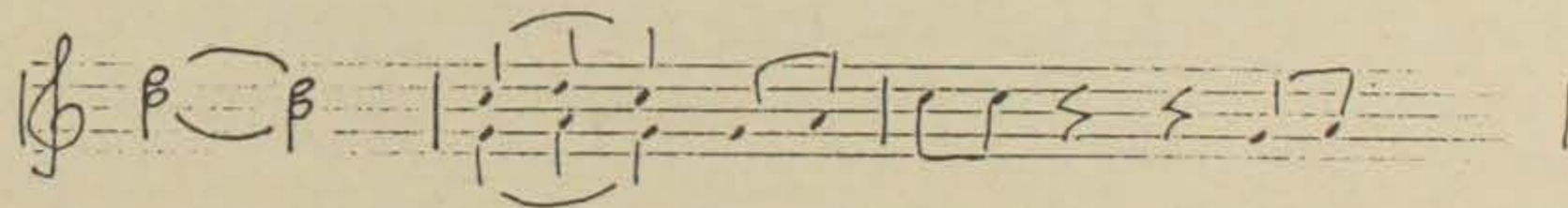
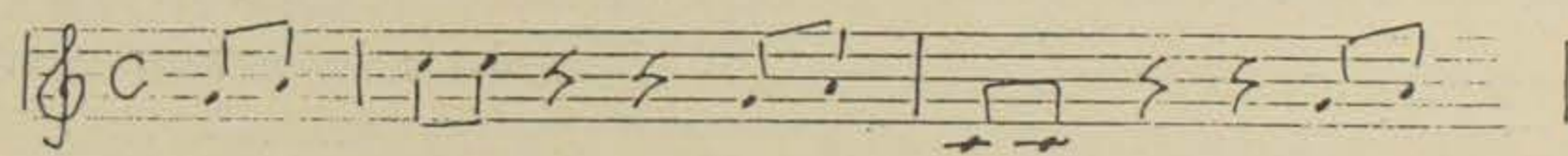
- * Gdje je torta? Zvonku je rođendan.
- * Nećemo zvonce.
- * Zašto nema više njenog zvonceta? (grupa razočaranih)
- * Plače mi se.
- * Dosta njih je otišlo ranije dok su neki ostali i duže nego što treba!
- * Zašto puštaju tako dobru muziku?! (MI)
- * Super je što je parket tako lakiran.
- * Kasandru za predsjednicu.
- * Vesna je oprala kosu tri sata prije nego što je krenula na predavanje. Čao.
- * Pozdravljam mamu i tatu. (Bane)

Dosta njih je otišlo ranije dok su neki ostali i duže nego što treba!

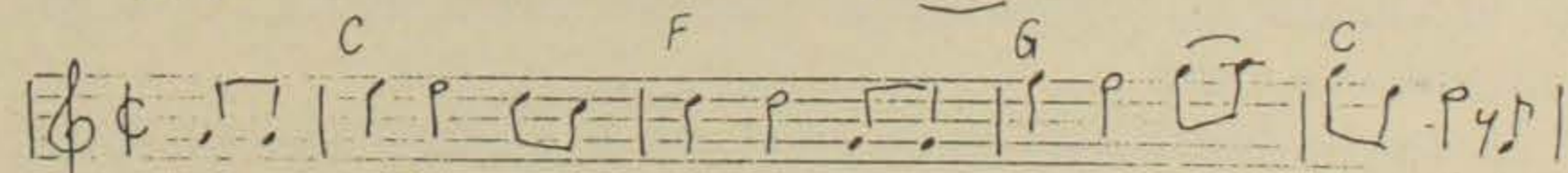
Nagrađena pjesma u Baču **GOSPODINE Gdje stanuješ? DOĐITE I VIDJET ĆETE!**

TEKST: ŽELJKA ČUIĐANOVIĆ
VELJEŽBILA: MARIJANA BREJČIĆ

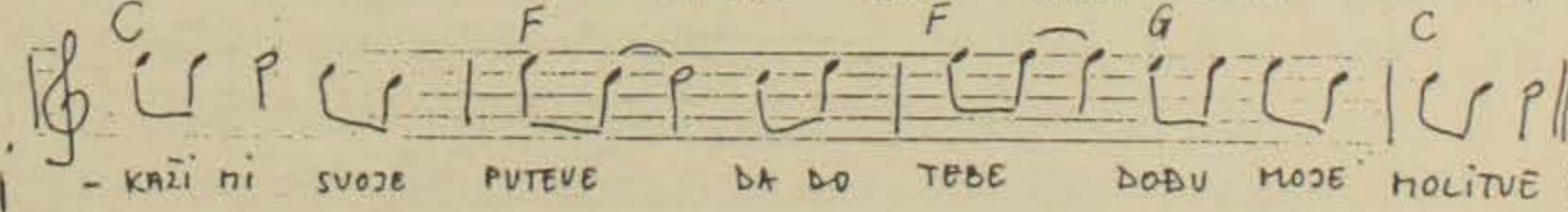
UVOD

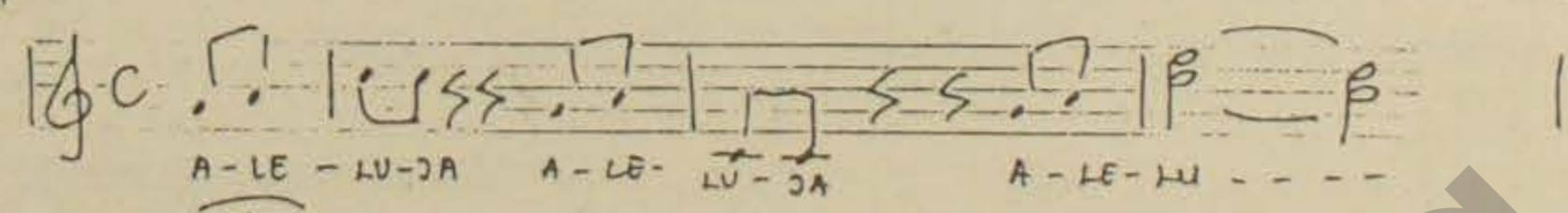
PJESMA

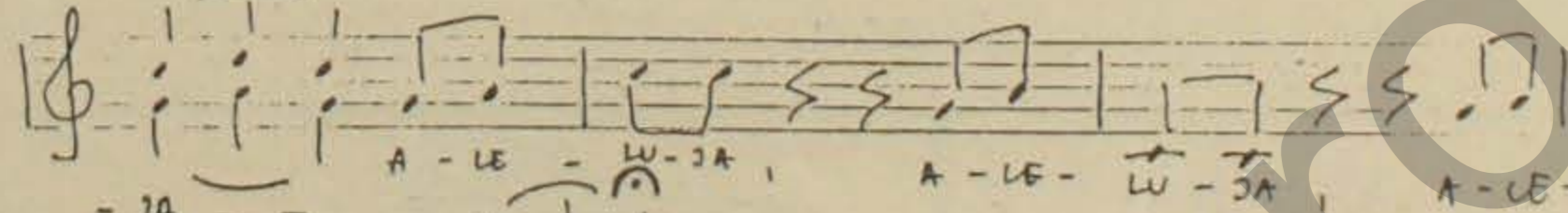
O MOJ BOŽE GDJE SE KRIVJEŠ RECI MENI GDJE STANUJEŠ, PO-

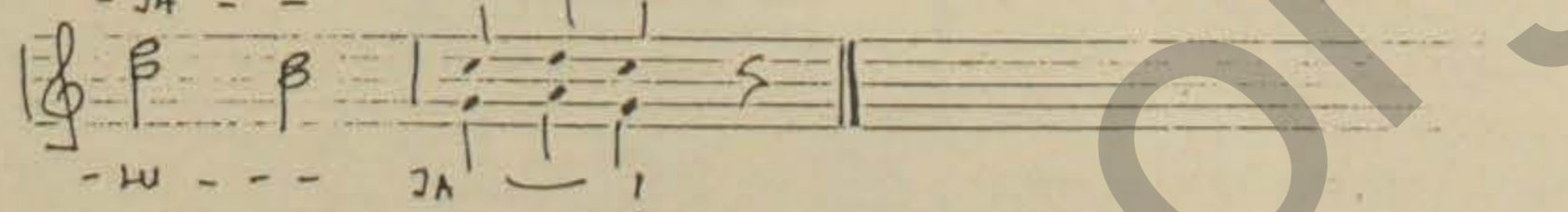
- KAZI MI SVOJE PUTEVE DA DO TEBE DOBU MOJE MOLITVE!

A-LE-LU-JA A-LE-LU-JA A-LE-LU- - - -

- JA - - - A-LE-LU-JA A-LE-LU-JA A-LE-

- LU - - - JA!

2. TUOJI SU PUTEVI STRMI, TRNOVITI
PA IPAK ŽELIM ZA TOBOM HODITI,
ŽELIM TE MADI DOBRI GOSPODINE
O BOŽE, PRIMI MOJE MOLITVE!

3. TRAZIM TE U SVAKOM BIJELI I CRIJETU,
U PLAVETHILU, PTICA U LIJETU,
TUOJ BUN IŠPANJA SVEHILU
NERA EASINE U SVARONE OD NAS!

Subotica,

čupa - Istovna - 25. 10. 1997.

Uređuje: Katarina Čeliković

Dragi moji Zvončići!

Vrijeme je zasluženog odmora. Odmirati se nije uvijek lako, jer treba pametno iskoristiti vrijeme za odmor. Ako samo ležite ili se stalno igrate, što ste dobro učinili? Vi znate da Bog od nas traži da pomazemo drugima, da svoju ljubav pokazujemo onima s kojima živimo. Zato, u svom odmoru ne zaboravite svoje roditelje, djede i bake, braću, prijatelje... Možda im treba vaše društvo, pomoć.

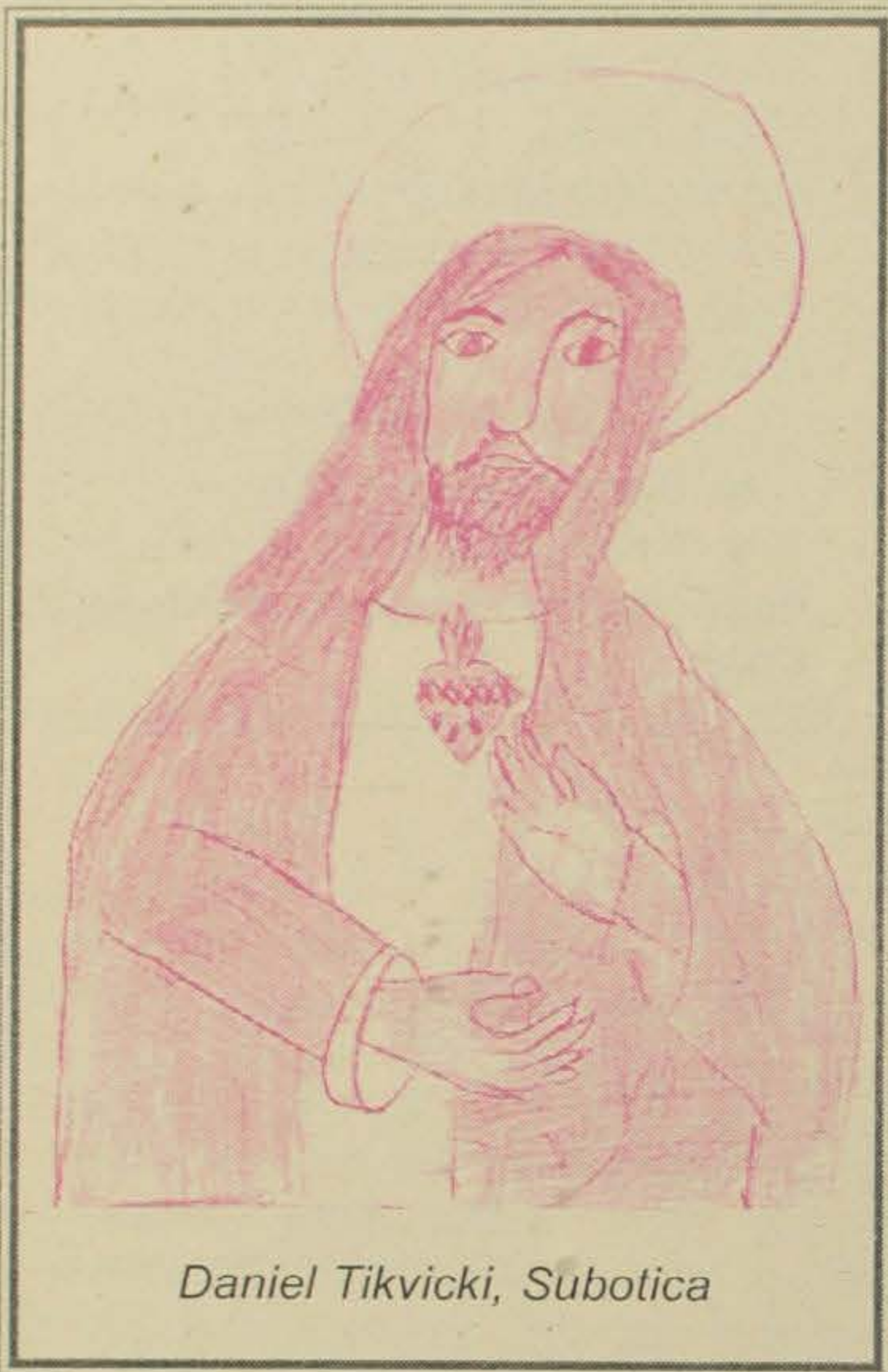
I ne zaboravite vaše kršćanske "obaveze":

odlazak na sv. misu,
molitvu,
ljubav prema bližnjima.

Uključite u svoj odmor i čitanje "Zvonika", ali i zanimljivih i poučnih knjiga. Bit će to korisno za vaš duhovni život.

Želim vam prijatan odmor!

Vaša Zvončica

Daniel Tikvicki, Subotica

Primili smo Isusa

Došao je sretan čas
kad je Isus došao kod nas.

Primili smo Isusa
u srdašca naša.
Roditelji, to su primila
djeca vaša.

Naš župnik Andrija
voli da se šali
s nama i s našim
drugovima malim.

Naša časna Silvana
učila je nas
pa si i ti Jsuse
sada naš spas.

Ti si Jsuse raj
i to je kraj!

Sanja Remeš i Tamara Majcen
župa sv. Roka, Subotica

ZVONČIĆI NA MISI

14. nedjelja kroz godinu - 06. 07.

Mk 6,1-6

Isus nije priznat u svom zavičaju. "Nije prorok bez časti, doli u svom zavičaju i među rodbinom i u svom domu." Razumijete?

15. nedjelja kroz godinu - 13. 07.

Mk 6,7-13

Isus šalje apostole, dvanaesticu dva po dva. Isus im **ZAPOVIJEDA** da ništa ne nose sa sobom osim štapa. Učenici su propovijedali, izganjali zloduhe, ozdravljali nemoćne.

16. nedjelja kroz godinu - 20. 07.

Mk 6,33-34

Ovako Isus govori o odmoru: "Hajdete i vi u osamu, na samotno mjesto, i otpočinite malo."

Treba se kupati, igrati se, ali treba naći vremena i za Isusa, za molitvu.

17. nedjelja kroz godinu - 27. 07.

Iv 6,1-15

Silan svijet je dolazio k Isusu. Trebalo je ljude nahraniti. Isus čini znak - **ČUDO**. Nahranio je pet tisuća ljudi s pet kruhova i dvije ribice. To se ljudima toliko sviđa da žele od njega napraviti **KRALJA**. A Isus, kad je to čuo, odlazi u goru, sam.

Moje sudjelovanje na sv. misi

Na svetu misu se ne dolazi zbog obaveze niti iz bilo kog drugog sličnog razloga. Dolazimo da bismo aktivno sudjelovali u službi i pokušali se još više približiti nebeskom Ocu.

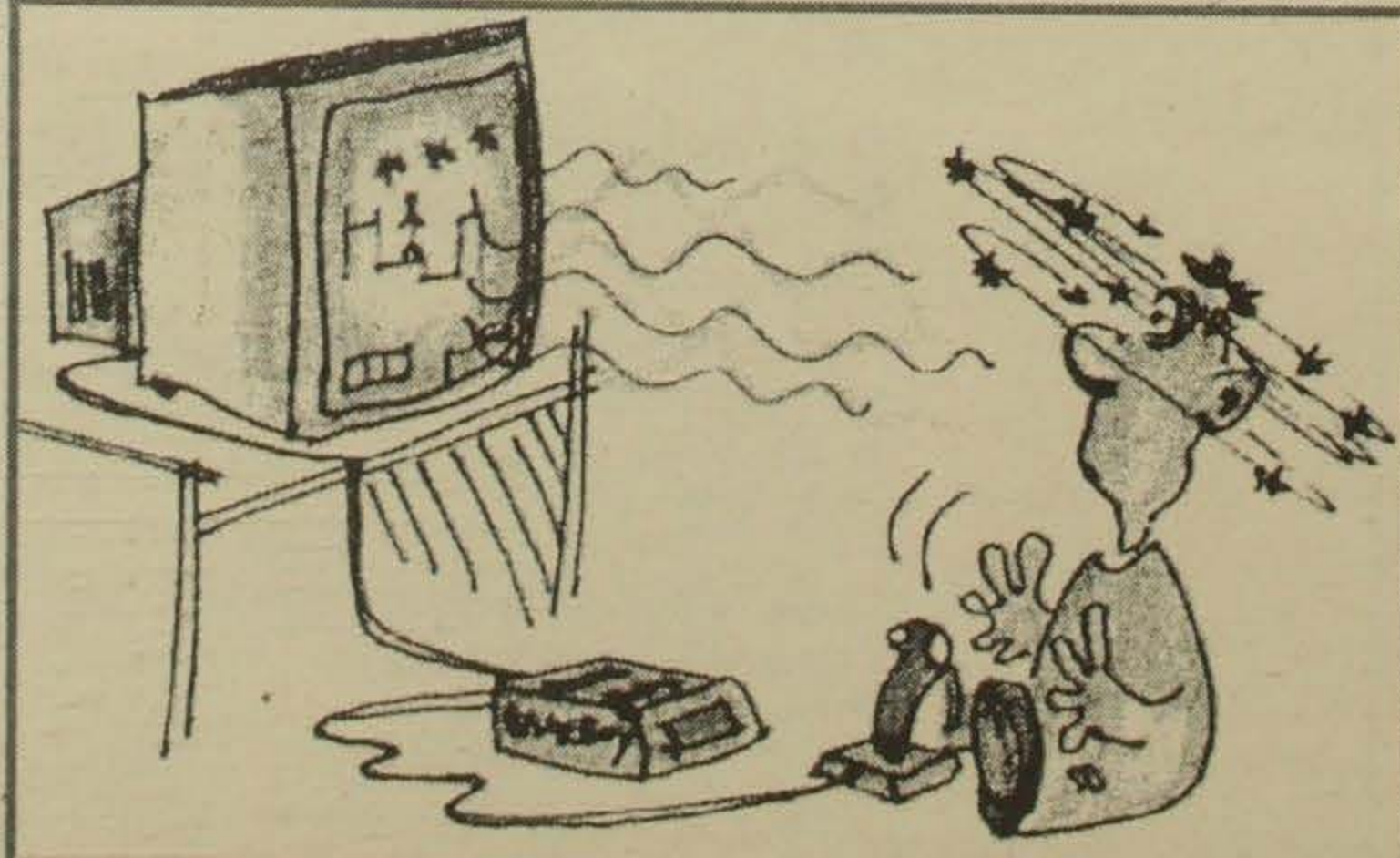
Ja volim ministrirati na sv. misi. Kada se nalazim na oltaru, mislim da sam najbliže Isusu. S velikom pažnjom slušam riječi koje se pročitaju iz Svetog pisma ili ih izgovori svećenik i ozbiljno razmišljam o njihovom značenju.

Svaki put kada sudjelujem u sv. misi, obećavam sebi da ću se truditi da postanem baš onakav kakvim me Bog želi imati. Ja se neizmjereno radujem svakom susretu s Bogom i vjerujem u Njegovu dobrotu.

Matej Skenderović, VI a, Bikovo

ŠTETNE POSLJEDICE VIDEO-IGARA

Uzbuna je došla iz Japana. Nedavno su tamo proveli istraživanja među 5400 srednjoškolaca i ustanovili su da je kod 30 posto od onih koji se naveliko bave video-igrama došlo do štetnih posljedica: povraćanja, vrtoglavice ili čak napadaja padavice. /MAK/

Malo se šalimo

Brzina

Perica kaže tati koji se pogrbio iznad školske bilježnice:

-Požuri, tata! Mama je rekla da će me pustiti da se igram tek kad završim s domaćim zadacima!

Stari automobili

Perica pita mamu:

-Šta ljudi rade s automobilima kad su stari i pokvareni?

-Prodaju ih tvom tati.

MOJA PRVA PRIČEST

Svanulo je divno nedjeljno jutro. Ustao sam rano i pomislio kakav je divan susret s Isusom. Do odlaska u crkvu ja sam "lebdio". Mama i tata su mi pomogli da se dostojno pripremim za ovaj svijetli doživljaj u mom životu. Sveta misa je bila predivna, svi smo sudjelovali u njoj. Bližio se trenutak primanja Prve pričesti. Imao sam tremu. Oko sebe nikoga nisam primjećivao. U redu za pričest bio sam prvi. Imao sam veliku čast da prvi u mojoj generaciji prvopričesnika doživim susret s Isusom. Vjerojatno nikada neću zaboraviti taj doživljaj.

Izlazeći iz crkve obećao sam sebi da ću svake nedjelje pohoditi crkvu i doživjeti susret s Isusom.

Vedran Kuntić

Ovako je bilo poslije Prve pričesti

RAZONODA

POGODI GODINU ROĐENJA!

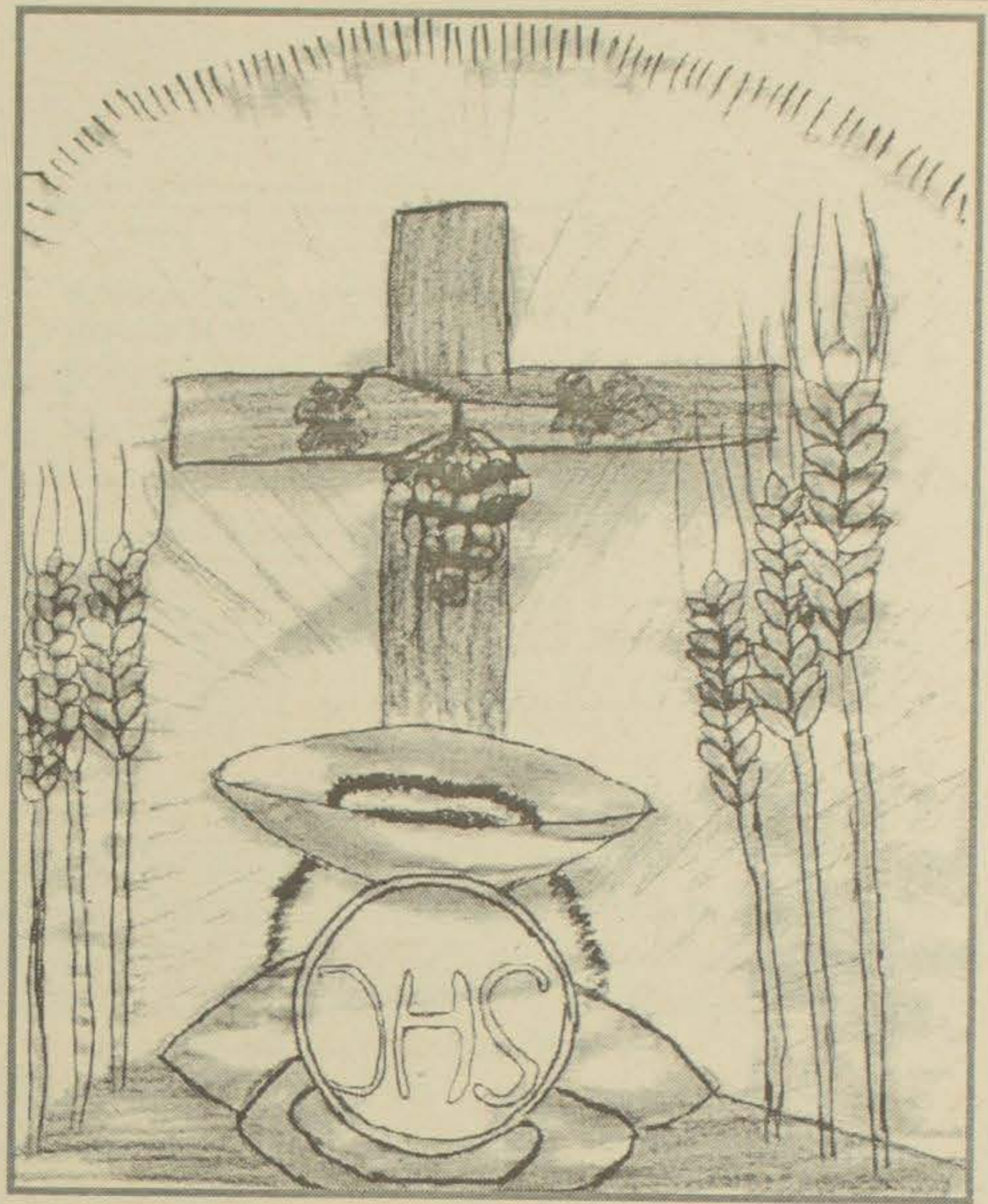
Ovo liči na čaroliju, ali i ti to možeš! Možeš se okladiti s nekim da ćeš pogoditi godinu njegova rođenja ako ti kaže svoj telefonski broj. Ovako se to radi:

1. Neka napiše četiri posljednje znamenke svog telefonskog broja, napr. 6127.
2. Neka po svojoj volji od istih brojki sastavi drugi broj, napr. 1267. ili slično.
3. Sada neka manji broj oduzme od većeg, napr. $6127 - 1267 = 4860$.
4. Neka zbroji sve znamenke dobivenog broja, $4+8+6+0=18=1+8=9$.
5. Dobivenom broju neka doda dvije posljednje znamenke godine svog rođenja i neka ti kaže zbroj. Napr. $84+9=93$.
6. U sebi od tog broja oduzmi 9 i imat ćeš godinu rođenja, tj. 1984! Zgodno, zar ne?

Nova nagradna igra

Sastavljanjem nagradnih kupona dobit ćete poznati znak koji treba poslati na adresu Uredništva. Nagradni kuponi će biti objavljeni u brojevima **33, 34 i 35**.

Sretno!

Petar Gaković, Subotica

23

ODMOR I ZA IGRAČE!

Po pristiglim kuponima vidim da ste se malo umorili pa ćemo i mi napraviti "odmor" u slanju kupona. I naš sponzor je bio prezauzet te nije uspio organizirati nagradno izvlačenje na Đurđinu, tako da su kuponi bili izvlačeni na sportskom nedjeljnom popodnevnu u župi sv. Roka u Subotici.

Najavljujemo veliku nagradnu igru s vrijednim nagradama, ali sada je vaš zadatak skupiti nagradne kupone, od njih sastaviti poznati "ZNAK" koji je Zvonik već objavio i poslati ga na našu adresu. U ovom broju objavljujemo prvi dio znaka, a o detaljima oko ove nagradne igre pisat ću u idućem broju. Kupone popunite tek kad stigne zadnji kupon!

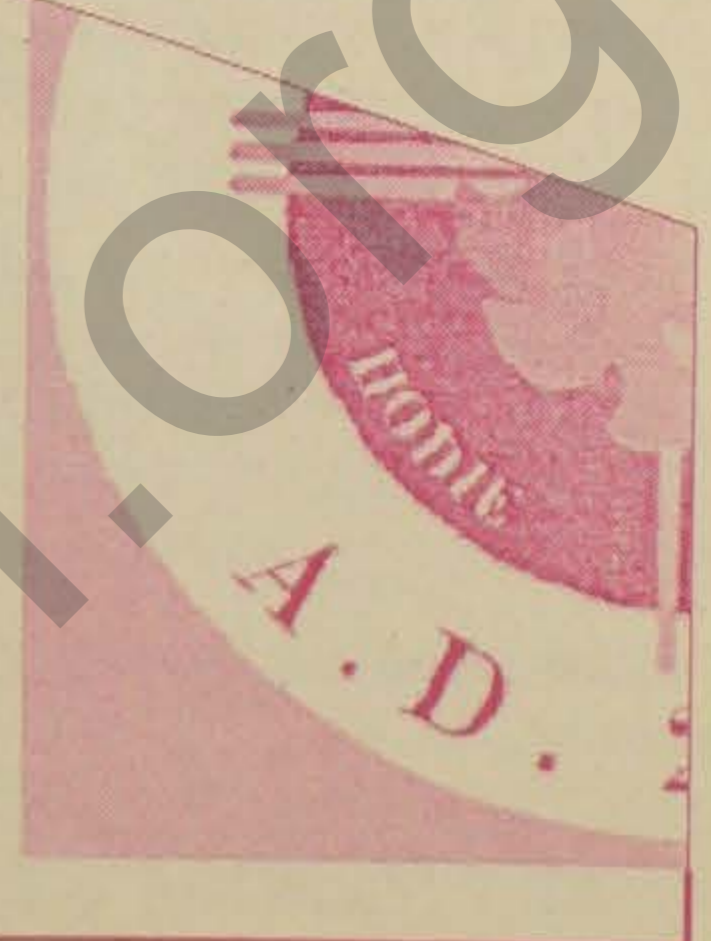
Zvončica!

Nagrađeni Zvončići su:

1. Bojan Vojnić, Gornji Tavankut 1149
Molitvenik "Slava Božja"
2. Josipa Pavluković, B. Radić 73, Subotica
Foto-album
3. Darko Dulić, Mišićevski put 3/a, Đurđin
Društvena igra
4. Antun Lajković, M. Ilića Bajke 84, Sombor
Lopta
5. Anita Janović, Ž. Mišića 4, Sombor
"Čovječe, ne ljuti se"
6. Ariana Doboš, Fruškogorska 7, Bač
Knjiga: "Gospodine, što želiš da učinim?"
7. Marin Dulić, Mala Bosna 133
Lopta

KUPON
ZVONIKA
br. 33

Adresa:

SPOMEN-VEČER "NEVENU"

U Subotici je, u petak, 23. svibnja, u velikoj vijećnici Gradske kuće, u organizaciji Glazbenog odjela Instituta "Ivan Antunović", održana spomen-večer u znak sjećanja na Hrvatsko pjevačko društvo "Neven".

Sve prisutne je na početku pozdravio predsjedavajući Instituta, preč. Andrija Kopilović, a potom je g. Ljudevit Vujković Lamić održao predavanje na temu: **DJELATNOST HRVATSKOG PJEVAČKOG DRUŠTVA "NEVEN" (1920-1946)**.

On je u kratkim crtama prikazao rad ovog Društva koje je s uspjehom djelovalo u Subotici od 30. kolovoza 1920. godine, najprije kao odjel Prosvjetnog društva "Neven", a od 1925. godine kao samostalno Društvo.

SJEĆANJE NA HRVATSKO PJEVAČKO DRUŠTVO "NEVEN"

Prvi predsjednik Društva bio je svećenik Ilija Kujundžić, a poslije njega bili su Ivan Vojnić Tunić, Ivan Malagurski Tanar, Ive Prčić, dr. Marko Kuntić i Grđo Skenderović. Zborovođe su bili dr. Mihovil Katanec, Matej Jankač, Pajo Ivković Ivandekić i Željko Straka.

Tokom svog plodnog dvadesetpetogodišnjeg rada HPD "Neven" nastupilo je više od 150 puta s preko dvjesto različitih kompozicija. Do kraja djelovanja (1946) kroz Društvo je prošlo preko 700 članova, što pjevača, što ostalih članova. Društvo je osim čestih nastupa na svečanim misama i drugim crkvenim pobožnostima u Subotici i okolici, gostovalo i u drugim mjestima: Sombor, Bosanski Novi, Bihać, Sisak, Slavonski Brod, Osijek, Klanjec, Krapina, Zemun. Posebno je značajna Nevenova turneja 1933. godine u Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu. Na ovom gostovanju Društvo je nastupilo u Sarajevu, Mostaru, Dubrovniku, Splitu, Gospiću, Karlovcu, Zagrebu i Slavenskom Brodu. Prigodom oveturne HPD "Neven" postavilo je spomen-ploču na vrelu rijeke Bune u Blagaju.

"Neven" je izvodio kompozicije gotovo svih značajnih hrvatskih skladatelja, a također i mnogih poznatih svjetskih skladatelja. Posebno je zapamćena njihova izvedba Haydnovog oratorija "Stvaranje svijeta".

* Slijedio je koreferat prof. Tomislava Žigmanova o djelatnosti dr. Mihovila Katanca i Mateja Jankača. Oni su bili zaslužni za sva postignuća i umjetničku vrijednost Društva.

Ovo sjećanje na tako značajan rad HPD "Neven", koje je dalo veliki doprinos kulturnoj baštini Hrvata u Bačkoj i veliki doprinos očuvanju narodne svijesti ovdašnjih Hrvata, bilo je uljepšano muziciranjem Subotičkog tamburaškog orkestra pod umjetničkim rukovođenjem Stipana Jaramazovića koji je inače i pročelnik Glazbenog odjela Instituta "Ivan Antunović".

U predvorju velike vijećnice priređena je prigodna izložba plakata i fotografija Društva, a bio je izložen i barjak Društva koji sada čuva Gradski muzej u Subotici.

/Zv/

RAZGOVOR S

G. LJUDEVITOM VUJKOVIĆ LAMIĆEM

Ove dvije priredbe bile su prigoda da progovorimo nekoliko riječi s inicijatorom "sjećanja" na Hrvatsko pjevačko društvo "Neven", s g. Ljudevitom Vujković Lamićem.

*** Kako ste došli na ideju da pišete o pjevačkom društvu "Neven"?**

- Pa, mogu Vam reći, veoma jednostavno. Od oca sam naslijedio veliku knjižnicu i veoma mnogo povijesnog materijala vezanog za Suboticu, za ove krajeve, sport... Od njega sam naslijedio i "žicu" za kolekcionarstvo. Naime, počeo sam s filatelijom, nastavio s numizmatikom, a sada u ovim "pedeset i nekim" godinama, listajući fotografije, sistematizirajući povijesni materijal koji posjedujem, naišao sam na niz dokumenata o pjevačkom društvu "Neven". U svemu tome pomoglo mi je i poznanstvo s mnogim članovima ovog Društva. Počeo sam, uz svesrdnu pomoć g. Bele Tonkovića, istraživati i materijal koji posjeduje DSHV, a pomogli su mi i potomci pokojnog Jankača i Katanca. Naime, kćerka g. Jankača bila je školska prijateljica moje majke, a g. Katanca sam osobno poznao, preko mojih roditelja, te nije bilo teško uspostaviti kontakt s njima, pogotovo jer je postojala neka njihova nostalgija za Suboticom i životom ovdje. Tako sam, eto, tragajući za materijalom i slažući ga, načinio predavanje koje sam održao. Volio bih to predavanje doraditi i objaviti u jednoj maloj knjižici koja bi bila protkana fotografijama i plakatima ovog Društva.

*** Kako ste došli na ideju da se održi koncert subotičkih zborova?**

- Isto tako dosta jednostavno. Razgovarajući s g. Milovanom Mikovićem o mom predavanju, došli smo na

ideju da na predavanju neki zbor izvede nešto iz repertoara HPD "Neven". Razgovarao sam zatim sa zborovođama Murenjijem, Nelom Skenderović, s. Mirjam Pandžić i dr. koji su obećali sudjelovati u tome. Poslije pristanka g. Andrije Kopilovića, predsjedavajućeg Instituta "Ivan Antunović" da Institut bude pokrovitelj "sjećanja" i koncerta, sve je bilo lako. Naime, Institut je podržao ovu zamisao, sazvao zborovođe kako crkvenih tako i svjetovnih zborova. Svima se taj zajednički nastup, koji smo nazvali kasnije prvi svečani koncert subotičkih zborova, činio kao izazov, budući da Subotica trenutno nema nikakvih muzičkih festivala ili natjecanja zborova. Svi su rado prihvatili i katedralu kao mjesto nastupa. Svima se svidjela ideja mons. Jožefa Mioča da svi zborovi izvedu jednu pjesmu zajedno... I na kraju je ispalo, kako je ispalo. Bilo je uglavnom na radost svim izvođačima i zborovima, a brojna publika bila je oduševljena. Dakle, isplatilo se!

Ženski omladinski hor

PRVI SVEČANI KONCERT PJEVAČKIH ZBOROVA SUBOTICE

U nedjelju, 25. svibnja, u organizaciji Glazbenog odjela Instituta "Ivan Antunović" u katedrali-bazilici sv. Terezije u 20 sati održan je PRVI SVEČANI KONCERT PJEVAČKIH ZBOROVA SUBOTICE. Neposredni povod za održavanje ovog koncerta bilo je SJEĆANJE NA HRVATSKO PJEVAČKO DRUŠTVO "NEVEN" koje je djelovalo u Subotici od 1920. do 1946. godine. Poticaj za obnavljanje sjećanja na ovo Društvo koje je održalo značajnu ulogu u glazbenoj tradiciji Subotice i hrvatskog naroda u ovim krajevima, dao je g. Ljudevit Vujković Lamić, zaljubljenik u povijest i kulturnu baštinu bačkih Hrvata.

Na koncertu, u prepunoj katedrali, nastupilo je osam zborova s oko 300 pjevača.

Nastupili su sljedeći zborovi:

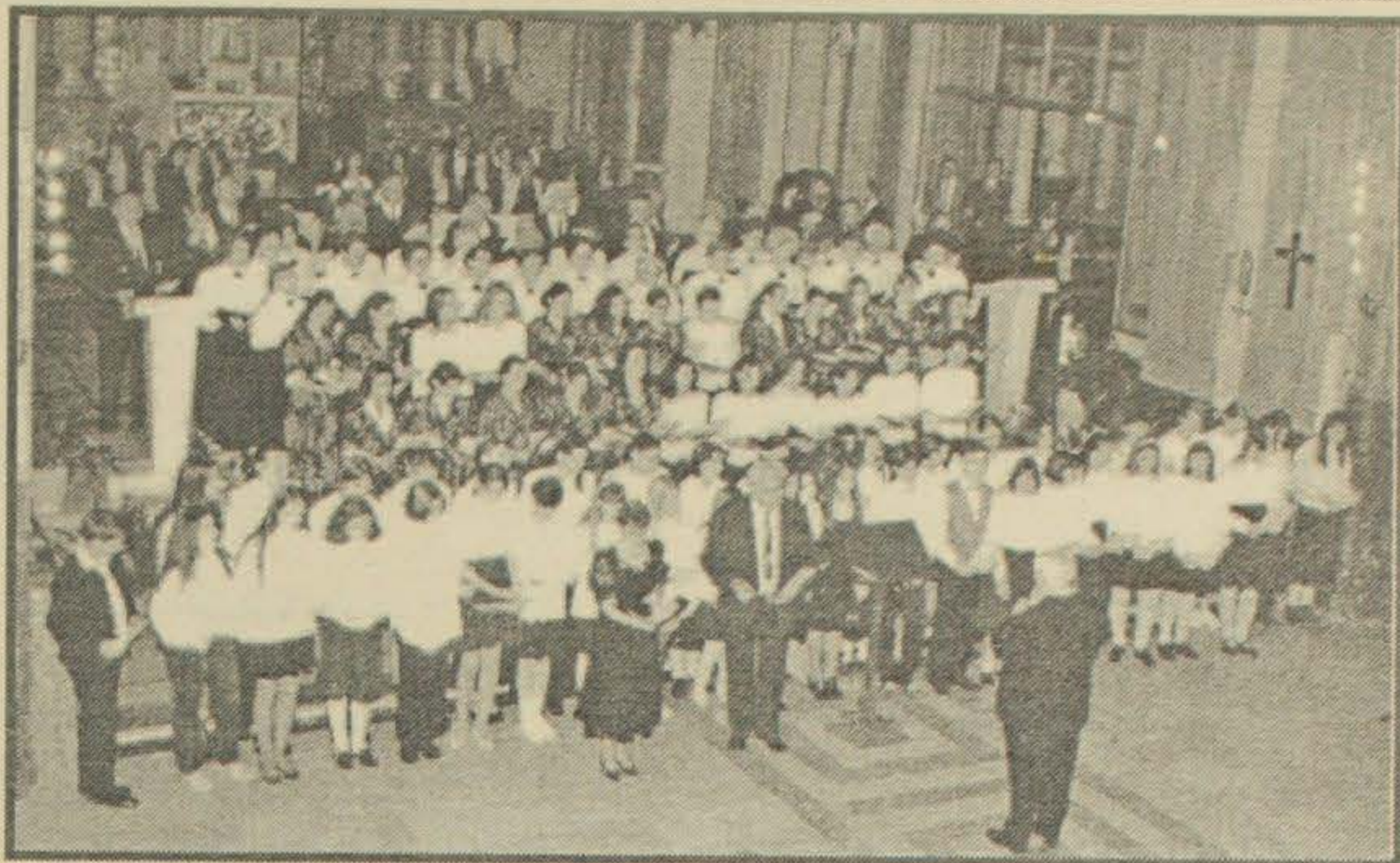
- * **Katedralni (hrvatski) zbor "Albe Vidaković"**
pod ravnanjem *s. Mirjam Pandžić*
- * **Muški i ženski "Kamerni hor penzionera"**
pod ravnanjem *Pétéra Varge*
- * **"Ženski omladinski hor"**
pod ravnanjem *Maćaša Murenjija*
- * **"Dečji hor Muzičke škole"**
pod ravnanjem *Irene Križak*
- * **Katedralni (mađarski) zbor "Sv. Terezija"**
pod ravnanjem *Josipa Mioča*
- * **Zbor "Sv. Roko" (zbor župe sv. Roka)**
pod ravnanjem *s. Silvane Milan*
- * **Zbor "Pro musica"**
pod ravnanjem *Gabrielle Égető*
- * **"Hor srednje muzičke škole"**
pod ravnanjem *Veselina Jevtića*

Svaki zbor je izveo po dvije kompozicije po vlastitom izboru, a na kraju su svi zborovi, pod ravnanjem mr. Gabrielle Égető, izveli skladbu Georga Friedricha Händela: Canticorum iubililo.

Na početku programa sve izvođače i prisutne pozdravio je preč. Andrija Kopilović, predsjedavajući Instituta "Ivan Antunović", a da sve prođe u redu pobrinuo se Glazbeni odjel Instituta na čelu s g. Stipanom Jaramazovićem.

Svi sudionici ovog koncerta izrazili su želju da ova smotra subotičkih uglednih pjevačkih zborova postane tradicionalna.

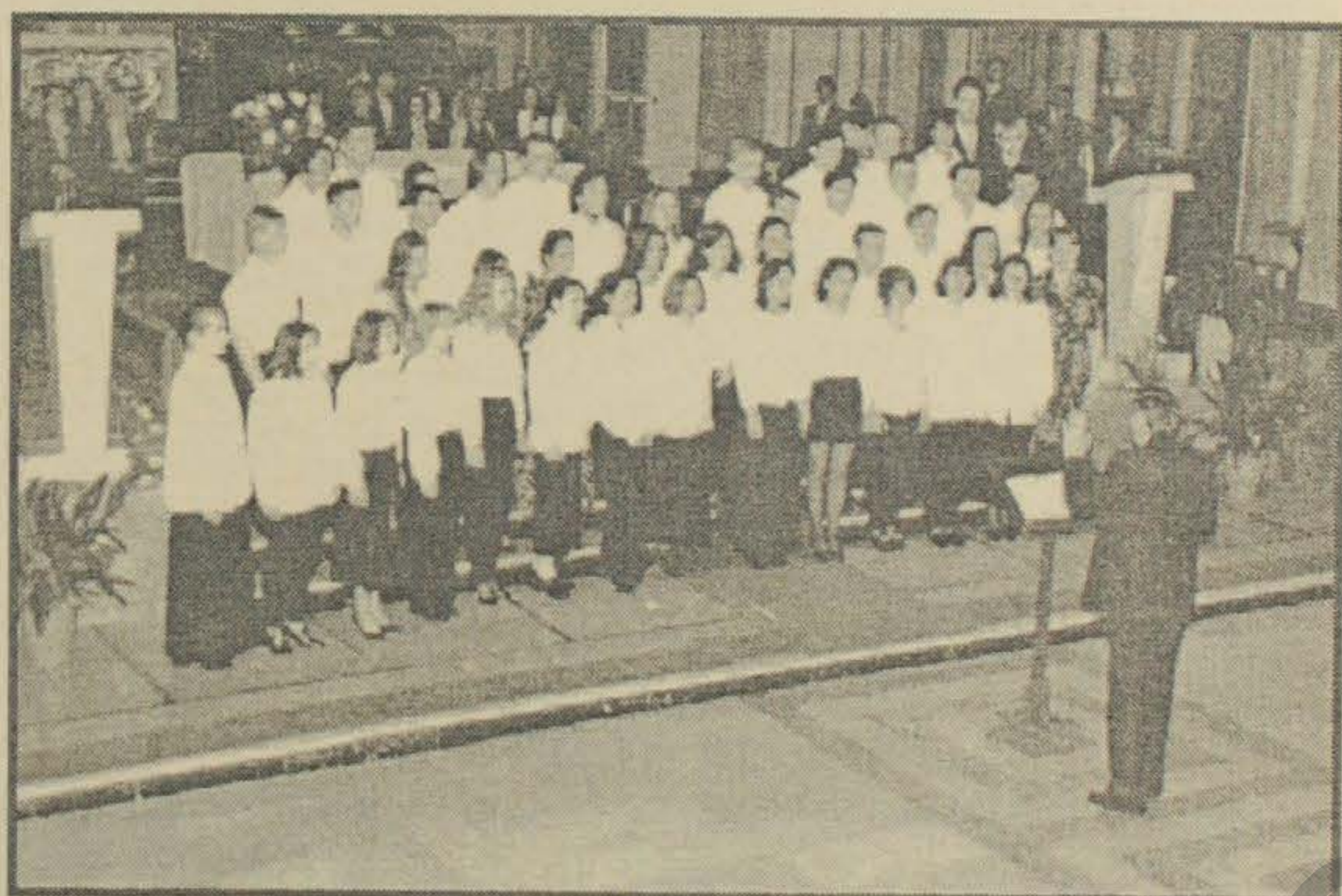
Više od tisuću prisutnih u katedrali s oduševljenjem su pozdravljali svaki zbor, osobito nastup svih zborova zajedno. Među brojnom publikom bili su i subotički biskup mons. Ivan Péntzes, gradonačelnik g. Kasza József, predsjednik Izvršnog vijeća općine g. Kern Imre i mnogi drugi uglednici.

*Muški i ženski kamerni hor penzionera,
Ženski omladinski hor i Dečji hor Muzičke škole*

Zbor "Sv. Roko"

Hor srednje muzičke škole

"Pro musica"

Piše: Alojzije Stantić

S U Ž I V O T

Različitosti u suživotu

Bog je stvarajući Svemir i život na Zemlji odredio da će na njoj živiti i čovik okružen sa tušta raznih biljaka i životinja, u mnogočemu različitim, a on će među njima biti najsavršeniji. Istovremeno Bog je svim živim bićima dao dar da mogu imati potomstvo, da se mogu održavati i produživati život svoje vrste, ali njim je odredio i ovozemaljsku prolaznost života. Uz to što je stvorio živa bića sa prinudom da žive jedni puz drugima, Bog je odredio i da će zavisi, više ili manje, jedni od drugih. Odredio njim je okvir u kojem će živiti, u kojem će čovik biti najslobodniji, jer je on jedini dobio dar da smisljeno može uticati na način života svih koji ga okružuju: na ljude, biljke i životinje.

Još od pamtljivika, od utemeljenja života, čovik živi u ljudskoj zajednici sa jedinkama različite mogućnosti obzira na starost, uzrast i spol, pa je to istovremeno i početak suživota između jednih i drugih. Čovik u suživotu može uređivati svoj život i život zajednice, može ga unapređivati i razvijati. Suživot u zajednici zahtijeva od ljudi da se podnose i trpe jedni drugima iako se razlikuju po životnim mogućnostima. Jači moraju podnositi slabije, a svi moraju durati usputne životne nedaće.

Istoričari su proučili razne civilizacije, opisali različite odnose među ljudima i kako su ti odnosi uticali na razvoj ljudske svijesti. Međutim, nas više zanima način suživota naveden od proroka, ostvaren Isusovim učenjem, koje su prvo privatili i širili njegovi učenici, a poslije produbljivali brojni istaknuti mislioci, širitelji kršćanstva. Sveti Pavle apostol spada među najistaknutije Isusove učenike i širitelje kršćanstva, a svoje učenje je opisao u Poslasticama. Tako u Poslanici upućenoj Kološanima poručuje: "Zaođjenite se - kao izabranici Božji sveti i ljubljeni - u milosrdno srce, dobrotivost, poniznost, blagost, strpljivost te podnosite jedni druge praštajući si, ako ima protiv koga kakvu pritužbu..."

Imati taku narav u kojoj su: dobrota, poniznost, blagost, strpljivost... i da nuz nji zna i može praštati, onda je taku čovik dičan Isusov učenik. Taku čovik je iduća ljudska dobrota koji svoju narav zrači oko sebe i izaziva divljenje i poštivanje drugih ljudi. To se postiže kad se želi postati Isusov učenik i onda se uz njegovu pomoć dobije dar da čovik

u se upije sve te odlike koje sa lakoćom nosi kroz život. Take ljude treba željeti u suživotu i poticati da oni budu pridnjaci u društvu.

Kad je u nekoj obitelji usadena potreba suživota na kršćanskim načelima, onda je ona jedan od svetlih kamenčića društva, a ono će sa taku biti zdravije, pa zato i jače. Odlika jakog društva je da potrebitima obilno pomaže, da njim život čini ugodnijim.

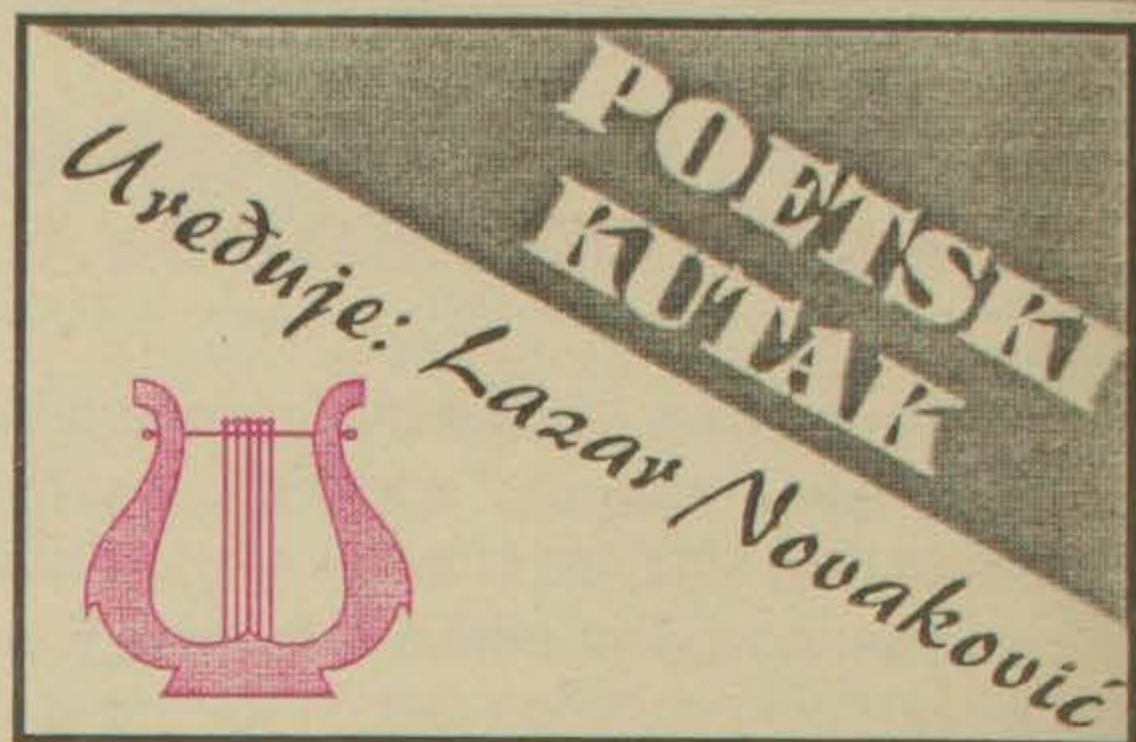
Naši stari su vrlo dobro znali da je suživot nužan i da treba da je na kršćanskim načelima, taku načinom života su živili, pa je zato ondašnje društvo bilo zdravije, a nažalost, i jače od našeg današnjeg. Današnji pokazatelji: tiranje sudom, razvodi brakova, krađe, privare, ubistva... potvrđuju da smo mi danas, iako na višoj razini civilizacije, u tom pogledu zaostali daleko za njima. Naspram njih mi smo slabije društvo, često nesprenni da podnesemo životne nedaće, koje od nas traže da trpimo, da se suzdržimo. Tu nesprennost širimo nezadovoljstvom među sobom, pa otud nezadovoljstva na svakom koraku, čak i tamo gdje ga ne bi moralo biti. Sa ovim smo načisto svi mi koji se još sićamo društvenih prilika do II. svjetskog rata i kad te prilike uporedimo sa današnjim, možemo žaliti za onim vremenom koje su krasili naši stari.

Tušta je naših današnjih postupaka koji našim precima onovremeno ne bi palo na pamet!

- nastavlja se -

Alojzije Stantić

Nikola Milićević

Srpanj je mjesec žetve. Mjesec truda, znoja i napora za novo žito i novi kruh. U župskim zajednicama nakon napornog rada slavit ćemo Dužijancu. Od novog kruha i Isus će biti nov na našim oltarima. Nek u našim zajednicama bude ljudi za koje će se moći posvjedočiti: "Dobar je kao kruh!"

U dane napora i radosti neka nas uvede pjesnička riječ Nikole Milićevića. Pjesnik je rođen 27. XI. 1922. u Zvečanju kod Omiša. Klasičnu gimnaziju završava u Splitu a diplomira na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Radio je kao korektor, lektor i novinar. Izdao je više zbirki pjesama a prevodio je sa španjolskog.

KRUH

Nemojmo povrijediti kruh ni riječju ni bilo čime, jer on je doista svet u svojoj darežljivosti, velik u dobroti. On nas posvuda prati, putuje s nama u našoj torbi, bdije na našem stolu, u samoći stražari, uvijek budan i tih. On je brižljivo čuvao naše djetinjstvo, hranio našu mladost, ispunjao nam dane mirisom i nježnošću. On je uistinu bio naš svagdanji kruh i naš svagdanji drug. U njemu su šumjela polja, pjevali klasovi, iz njega su sjale tople srpanjske žetve. On je skupljao u se sve naše radosti i naš znoj i suze i stajao je pred nama kao blaga opomena i tiha mudrost.

Tijelovska procesija '97.

Piše: Roman Miz

SEKTE (SLJEDBE) - OPASNOST ILI IZAZOV (5)

RAZLOZI USPJEHA

Osim "uzroka postanka" sljedbi još su zanimljiviji razlozi njihovih uspjeha. A mora se priznati - sekte bilježe određene uspjehe. Neki autori uzroke postanka i razloge uspjeha razmatraju kao jedno. Međutim, to su ipak dvije različite pojave. Sljedba postaje samo jednom, a uspjehe ili neuspjehe bilježi u cjelokupnom vremenu svog trajanja, svog postojanja.

Wilhelm Bertz je razloge uspjeha svrstao u tri grupe: religiozni, socijalni i materijalni.(1) Mr. Ranko Mandić dodaje i četvrtu grupu - psihološki razlozi.(2)

Mr. Ranko Mandić najprije skreće pažnju na međuljudske odnose u suvremenoj crkvenoj organizaciji, koji su, kako on smatra - birokratizirani i naglašeno službeni, zvanični, a svećenici su nekako otuđeni od pastve i prema njoj imaju činovnički odnos. Njihov odnos s vjernicima sveden je na rutinsko tumačenje Riječi Božje. A to udaljava ljude od Crkve.

S druge strane, većina ljudi je vjerski neobrazovana, kolebljiva i često vrlo naivna pa se lako opredjeljuje za sekte, koje se odlikuju većom spontanošću i karizmatičnošću te omogućavaju neposrednije učešće u životu zajednice. Sekte obećavaju vječni raj već na zemlji, što je vrlo privlačno za ljude opterećene brojnim nevoljama.

Wilhelm Bartz više pažnje posvećuje religioznim razlozima. On na prvo mjesto stavlja obavezu svakog člana sekte da njeguje propagandnu djelatnost, tj. da bude - misionar. Ističući ovo, on se poziva na Georga Krönerta.(3)

Kao i Mr. Ranko Mandić, i W. Bartz smatra da priključivanje nekoj sekti može biti i kao ostvarenje religiozno-čudoredne odluke da se život provodi u osobnoj i intenzivnoj pobožnosti, da se aktivno sudjeluje u bogoslužju, da se podvrgne zakonu i disciplini religiozne zajednice. Pristupajući nekoj sljedbi, čovjek se nada da će tamo naći ono čega nema u liberaliziranoj i birokratiziranoj Crkvi koju napušta. Na taj način sljedba postaje "utočište za crkvene beskućnike".(4)

Današnji čovjek traži dušobrižnika, a ne provjerenog crkvenog činovnika. U okvirima sljedbe osjeća se privlačna moć izravnog religioznog doživljaja i misterija. Očekuje se konac vremena za koji se vjeruje da je blizu.

Sekta nekako daje prostor nadosjetilnom u okvirima jednog dematerijaliziranog svijeta. Ljudi rastočeni racionalizmom nalaze u sljedbi jedno bezbrižno vjerovanje.

U sljedbe neki bježe kada su u sukobu sa svojom savješću. Tu kao da nalaze mir. Nerijetko se to događa kada se zbog zakona svoje Crkve nešto ne može ostvariti, na primjer - željena bračna veza, što je u sljedbi moguće.

Sljedbe su plodno tlo i za ljude s bolesnom religioznošću. Psihijatrija u više slučajeva utvrđuje vezu između duševne anomalije i pripadnosti sekti.(5) No, ni duševno zdravi nisu imuni, kako tvrdi W. Bartz, od ekscentričnog u religijama i ne odolijevaju znatiželji kada vjerovjesnici sljedbe počnu izvješćivati o objavama, viđenjima i proročanstvima što su ih oni doživjeli ili koja su se događala.

NEPOVJERENJE I NEVJERA - RAĐAJU BOLEST

Svojom egzistencijalnom metodom V. Frankl pokazuje da u čovjekovoj podsvijesti ne postoje samo "spremišta" gdje se skrivaju nagonski elementi, nego se tamo nalazi i duhovna stvarnost koju on naziva Bog podsvijesti. To znači da u čovjekovoj podsvijesti, u njezovoj srži, postoji nešto što se može nazvati duhovnom egzistencijom, duhovnom osnovom, duhovnim realitetom ili prisutnošću transcendencije. Transcedentno je, dakle, već u dubini čovjekova bitka, i kada kažemo duh, onda mislimo na ono u čovjeku što je u njemu najdublje i najosnovnije, to je njegovo jastvo. Smatra se da čitav čovjekov duh prožima čitavo njegovo tijelo i psihi (dušu), a psiha ulazi u područje duha i tijela.

Što je DUH? Duh je ono područje koje nazivamo ljubav ili drugačije, nježnost (T. Ivančić). Naime, u više eksperimenata je dokazano da dijete ne može preživjeti ako nema nekoga tko će mu reći da je važno, tko će mu iskazati nježnost, dakle ljubav. Odraslog čovjeka manjak ljubavi dovodi do besmisla i na kraju do samoubojstva. Zato je logoterapija počela graditi svoje liječenje, koje je na granici duhovnog liječenja i psihijatrije, na liječenju smislom. Naučno je dokazano da čovjek koji nije voljen, sam sebe sažaljeva, drugima prebacuje, postaje agresivan, upada u duboku depresiju i svoj život često završava samoubojstvom. Zato, kada se pitamo što je to duh u čovjeku, možemo reći: to je Život u njemu. Psihijatrija liječi određene elemente toga života, a medicina fizičko-kemijske elemente zakonitosti života. A sam život kao takav? To je područje duha i obično se naziva područjem povjerenja, vjere.

Što znači VJERA? Vjera je povjerenje u nekoga. Dijete živi i preživi zato što vjeruje, ima povjerenja, oslanja se na majku, nemoćno je išta uraditi osim da vjeruje. Čovjek navečer može leći u krevet ukoliko ima povjerenja da će sutra ustati. Nijedna nauka mu to ne može dokazati. Ne možemo nigdje uzeti sutrašnji dan jer on ne postoji. Kad čovjek zaspi, predaje se nekom iskonskom povjerenju koje nije samo prazno povjerenje u činjenicu da se toliko puta već probudio, pa će i sutra. Jer, dijete zaspi iako nema tog iskustva navike buđenja nakon toliko noći. U djetetu ima nešto iskonsko, s njime je rođeno povjerenje. Čovjek ima to iskonsko povjerenje i prije nego što počne razmišljati i prije nego što ga itko u to uvjeri. Čovjek plje vodu iako ne može biti siguran da nije otrovana.

Dakle, kud god krene, čovjek ide zato što ima povjerenja. Mi planiramo za sutra ili prekosutra samo zato što imamo povjerenja. Ne postoji nikakva fizička sigurnost za to, jer ne postoji nikakva garancija da ćemo sutra stvarno živjeti. Prema T. Ivančiću, sigurnost o kojoj govorimo nitko od nas ne gradi na medicini, filozofiji, psihijatriji, znanju, nego na unutarnjem čulu, koje nazivamo povjerenjem ili vjerom. Ta vjera je temelj ljudske egzistencije. Može se reći: čovjek je vjera. Onoga trenutka kada posumnja da je jelo otrovano, čovjek ga neće jesti. Kada posumnja da će se ujutro probuditi, više neće moći zaspati. U trenutku kada počne sumnjati, postaje psihički i duhovno bolestan. U takvim slučajevima malo može pomoći psihijatrija, medicina. Možda trenutno mogu ukloniti simptome, ali ne i temelje bolesti. Postoji u čovjeku iskonsko povjerenje koje se ne temelji ni na ljudima, ni na iskustvu svoje prošlosti, ni na općeljudskom iskustvu, nego ono u nama jeste. To nazivamo duhom.

Međutim, da bi čovjek imao povjerenje, vjeru, on mora imati ono što nazivamo LJUBAV. Prije vjere mora stajati ljubav. Čovjek koji nikada nije doživio nježnost i ljubav, ne može povjerovati da će preživjeti i takav nužno umire. U njemu psiha i tijelo tako venu da se ugasi sam od sebe. Povjerenje, o kojem se ovdje govori, ne daju nam ljudi jer smo vidjeli da ga čovjek nosi sam u sebi oduvijek, od začeca. To mu ne daju ni otac, ni majka, ni itko drugi - to je iskonsko povjerenje u Transcendenciju. Smatra se da ljubav transcendentnog Boga zahvaća čovjeka u trenutku njegova začeca i uliva mu povjerenje.. I zato što smo onda bili voljeni, to iskonsko povjerenje i postoji u nama i zbog njega čovjek može vjerovati u životu. Zato se vjeruje majci još za vrijeme našeg boravka u njenoj utrobi. Ali, ako se dogodi neki stres ili šok koji u djetetu uzdrmaju to iskonsko povjerenje, tada nastaju rane u čovjekovom povjerenju, vjeri, nastaju bolesti na životu kao takvom. Jer, vjera je povjerenje da sam voljen. U suštini je vjera uvijek povjerenje da sam od Boga voljen, a to je omogućavanje života.

Danas se svuda u svijetu liječi na temelju iskustva vjere. Ljudima se pomaže da ponovno steknu iskonsko povjerenje u Transcendenciju, u Boga, koje je izgubljeno u ljudima iz različitih razloga. Wilkerson je, na primjer, uspio izliječiti narkomane i pripadnike opasnih bandi uljevajući im povjerenje, vjeru. Liječio ih je moralno i od zavisnosti. Postoje u svijetu bolnice koje liječe na osnovu iskustva vjere i ljubavi, tzv. agapoterapijom.

Priredio: Luan Marko Gashi

1) Wilhelm Bartz, "Sekte danas", Zagreb, 1984, str. 14-16.

2) Mr. Ranko Mandić, "Kanibal u srpskoj kući", Beograd, 1995, str. 68-72.

3) Georg Krönert, "Zur Psychologie des Sektenwesens" u "Kirche und Gegenwart" 11, Dresden-Leipzig, 1930, str. 46.

4) Reinhold Pietz, "Die Sekte - Asyl für kirchlich Obdachlose" u "Materialdienst des konfessionskundlichen Institut", 8, 1957, str. 93-95.

5) Gottfried Roth, "Zur Psychopathologie der Sektenangehörigen" u "Die Krankenssorge", 11, 1957, str. 28.

Piše: Stjepan Beretić

BAČKE ŠKOLE U SREDNJEM VIJEKU

U srednjem vijeku su postojale tri vrste škola: župne, samostanske i kaptolske. U školskom sustavu srednjega vijeka postojale su "slobodne vještine - artes liberales". Te su se slobodne vještine dijelile u "trivium" gdje se učila gramatika, logika ili dijalektika, retorika. Dalje discipline su spadale u "quadrivium": aritmetika, geometrija, astronomija, glazba i druge svjetovne znanosti. Tek nakon svršenih slobodnih vještina moglo se studirati medicinu, prava i teologiju. Ovdje ćemo na osnovu zaključivanja moći nešto lakše zamisliti bačke župne, samostanske i kaptolske škole.

Župna škola

U župnoj školi je mjesni župnik zajedno sa svojim kapelanima poučavao znatiželjne đake. U takvoj školi je bio jedan ili više učenika a tamo su stjecali najosnovnija znanja. Njihovo se znanje sastojalo uglavnom od čitanja i pjevanja. Đaci su se upoznali s liturgijskim latinskim jezikom i pjevanjem. U XI. i XII. stoljeću bi takvo znanje bilo dostatno da bi mladić mogao postati svećenikom. Iz primjera pečušskog biskupa Mora možemo zaključiti da su se prvi ovdašnji svećenici i biskupi školovali u velikim i glasovitim samostanima. Spomenuti biskup Mor piše da se kao dijete školovao u znamenitom benediktinskom samostanu u Pannonhalmi kod Győra (Đer).

Samostanske škole

Samostanske škole su svojim đacima pružale daleko širu naobrazbu od onih župnih. Knjižnice kako samostanskih, tako i kaptolskih škola raspolagale su uglavnom knjigama koje su služile kao udžbenici. Samostanske škole su imale kao prvotnu zadaću obrazovanje i odgoj podmlatka za svoj vlastiti red. No, takve škole su pohađali i rijetki mladići koji nisu postajali redovnici. Takva je praksa zamrla u 15.-16. stoljeću. Glavni je naglasak bio na učenju latinskog jezika. Samostanski đaci su dobro naučili gramatiku, izgovor i pravopis pa su tako dobro ovladali latinskim jezikom. Znanje latinskog jezika se u srednjem vijeku razvilo do te mjere da su svršeni studenti samostanskih škola bez teškoća pisali i stvarali na latinskom jeziku. Oni su postali pisari koji su sastavljali najvažnije listine. Samostanske škole su osim poznavanja latinskog jezika svoje studente naučile i osnovama matematike i astronomije. Poznato je da su se po dopuštenju pape Siksta u Somboru 1479. godine bili nastanili dominikanci, a do Mohačkog poraza su na Bodroškoj Adi kraj današnjeg Bačkog Monoštora djelovali pavlini. I za jedan i za drugi red je karakteristično da su se bavili školstvom. Diljem srednjovjekovne Bačke bio je cijeli niz samostana pa se može zamisliti kolika je bila ponuda za studij samo na ovom malom djeliću zemlje između Dunava i Tise. Školovanje u samostanskim školama je znalo trajati i do osam godina.

Kaptolske škole

Među ostalim zaključcima Lateranskog općeg sabora (1179. god.) bio je i ovaj: "Crkva Božja kao brižna majka mora zbrinuti potrebne, tako u onom što se odnosi na uzdržavanje tijela, tako i u svemu što pridonosi napretku duha. Stoga, da se spriječi kako siromašni i oni bez obiteljskog imetka ne bi bili u nemogućnosti da idu na nauke i napreduju u znanju, svaka katedralna crkva mora osigurati potrebnu nadarbinu za jednog magistra koji će besplatno i bez ikakve druge naknade poučavati klerike dotične biskupije i sve siromašne studente i tako ovima otvoriti putove saznanja." Iz gornjeg teksta se vidi da su biskupi bili dužni osnovati svoje škole. Rad u kaptolskim školama je bio sličan onome u samostanskim školama. Kaptolske škole su djelovale ili u biskupskim sjedištima ili u zbornim kaptolima. Na čelu škole je bio kanonik lektor. Đaci kaptolske

škole su bili dužni svojim pjevanjem sudjelovati u bogoslužju katedrale. Veliki su zamah dobile kaptolske škole u 13.-14. stoljeću. Od tada se u kaptolskim školama mora predavati i pravo i logika. Svećeničke kandidate i siromašne đake, koji su besplatno stanovali u kaptolskim zavodima, valjalo je i školovati bez naknade. U to je vrijeme bio običaj da su siromašni đaci obilazili bogatije građane od kojih su dobivali uglavnom hranu. Općenito su se kaptolske škole izdržavale onim sredstvima što su đaci isprosilili. Po uzoru na dominikanski ustroj studija, osnovao je zagrebački biskup, blaženi Augustin Kažotić, u Zagrebu kaptolsku školu. Ondje su se studirale "slobodne vještine" i teologija. Isti je biskup osigurao propisanu crkvenu nadarbinu za kanonika učitelja da se prihodima nadarbine izdržava. U Statutima Zagrebačkog kaptola iz 1334. godine, (III, 2) čitamo o postupku sa studentima kako je kanoniku učitelju bilo naloženo da od siromašnih đaka ne smije tražiti nikakve naknade pa čak ni najmanje usluge. Od onih, pak, koji su se uzdržavali vlastitim radom, učitelj je mogao o Božiću i o Uskrsu tražiti jednoga kopuna i četiri kruha, odnosno četiri kruha i jedan sir ili dvadeset jaja. Imućniji su studenti plaćali po 20 banskih denara, dok su velikaški sinovi za spomenute svetkovine imali davati po 20 denara.

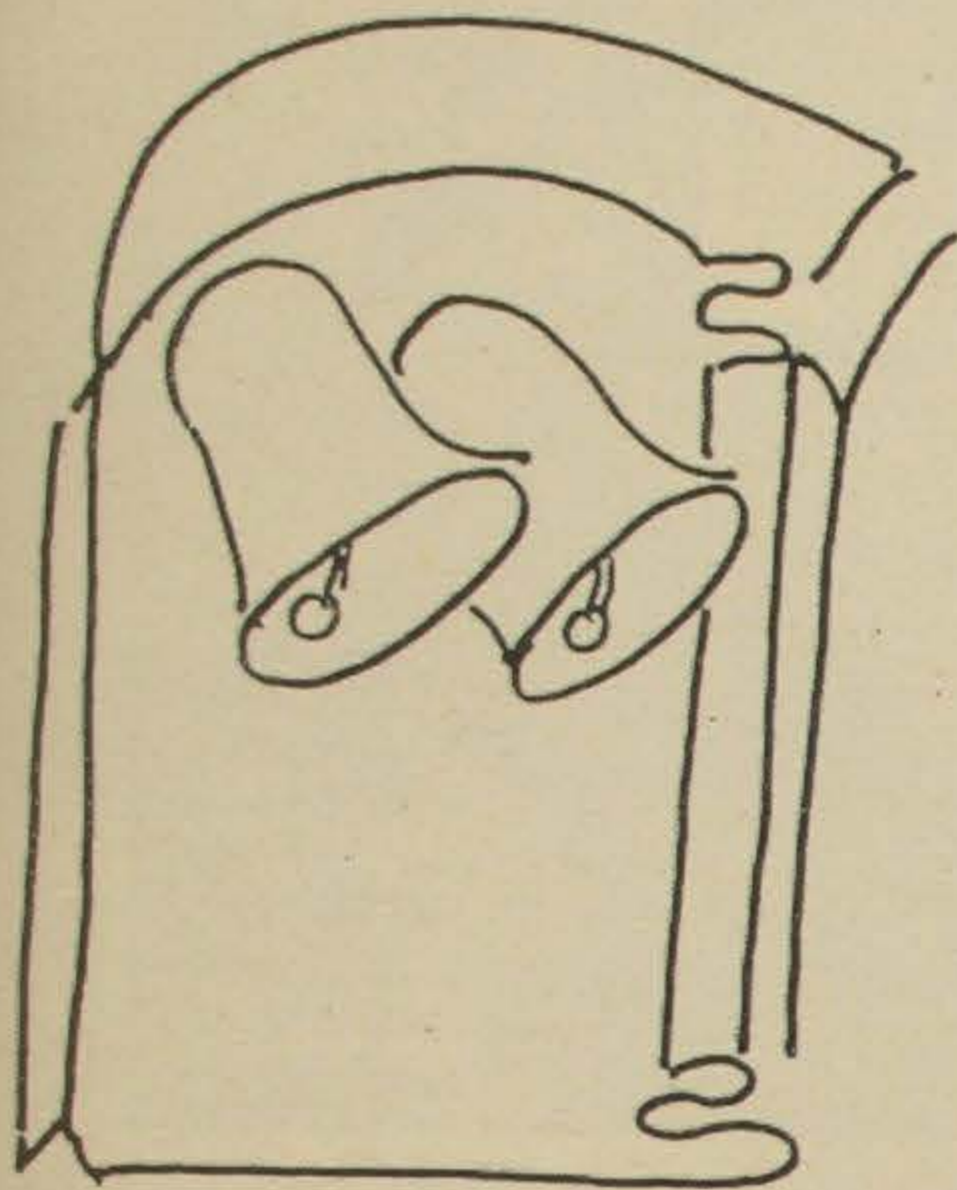
1395. godine je pod vodstvom prepozita Budimskog kaptola osnovano sveučilište. 1410. godine potpisao je papa bulu o osnivanju toga sveučilišta. I to je sveučilište niklo iz krila tamošnje kaptolske škole. Kao što je u Budimu postojao kaptol, premda tamo nije bilo katedrale, u srednjovjekovnom je Baču morala postojati kaptolska škola budući da je do Mohačkoga poraza Bač bio sjedište znamenitoga kaptola, a imao je i katedralu posvećenu svetome Pavlu. Kaptolska je škola postojala u Titelu. Tamošnji kaptol i prepozitura se prvi put spominje daleke 1138. godine, a osnovali su je kanonici augustinci. Kanonici premontrejci su držali kaptolsku školu u svojoj prepozituri Hájszentlőrincu (neki drže da je to mjesto bilo na području današnje Sente). Kaptolska škola je postojala i u mjestu Kő, gdje su svoj kaptol i prepozituru imali također redovnici augustinci, a u samostanu kraj njihove crkve svetoga Stjepana prvomučenika djelovalo je 30 benediktinaca do 1180. godine, kad su morali napustiti samostan i crkvu, da bi na njihovo mjesto došli redovnici svetoga Abrahama od Hebronske doline, koje su 1198. godine naslijedili već spomenuti augustinci.

Sveučilišta

Dok u ovim krajevima nije bilo sveučilišta, bački su studenti studirali po Europi. U Parizu su prvenstveno studirali teologiju. Pravo (kanonsko i građansko) studiralo se u Bologni ili Padovi. Budući da se u srednjem vijeku usporedo studiralo i crkveno (kanonsko) i građansko pravo, za studente prava je vremenom nastao izraz "studirati prava", tj. jedno i drugo pravo. Sveučilišta su bila jedine i rijetke visokoškolske ustanove gdje se najprije studirala filozofija, pa teologija, a zatim i pravo i medicina. Samo su se na sveučilištu mogli stjecati akademski gradusi. Procvatu visokoškolskog obrazovanja u Europi je puno doprinio dominikanski red. U svakome samostanu je bio po jedan lektor. Njegova predavanja su morali slušati svi članovi zajednice. Dominikanski je red odmah kod svoga početka tražio da njegovi propovjednici studiraju teologiju najmanje godinu dana. Svaka je dominikanska provincija morala imati po jednu ili dvije filozofske i teološke škole. Dominikanska teološka škola je postojala u Budimu još 1300. godine, prvo sveučilište u Mađarskoj je osnovano u Pečuhu 1367. godine, a nastalo je na osnovama tamošnje kaptolske škole. U hrvatskom Zadru je dominikanski red osnovao učilište 1396. godine, koje je uskoro dobilo značaj općeg učilišta, to jest sveučilišta.

Piše: Antun Miloš

ZASTO ZVONA ZVONE?

Iz vašeg nešto dužega pisma izdvojit ćemo ono bitno što pitate: "Svaki dan čujemo zvonjavu na našoj crkvi: ujutro, u podne i navečer. Kako čujemo, taj običaj je i na selu i u gradu i u drugim zemljama svijeta. Zanima nas: Kakva smisla ima to zvonjenje? Je li to ostatak nekih starih običaja kada su ljude budili zvonima, a uvečer pozivali na počinak, dok su ih u podne pozivali na ručak?! Ako nije tako, šta je onda istina o toj zvonjavi?"

(Joso i Mile iz Bajmoka)

Dobro ste zapazili da se - na selu ali i u gradu, ujutro, u podne i navečer - oglašavaju zvona na svim katoličkim crkvama. Takav je običaj i u drugim

zemljama svijeta. Na Zapadu se to zvonjenje zove "Angelus". To je latinska riječ koja znači "Anđeo" a misli se na anđeoski pozdrav upućen Mariji po kome je Bog objavio da će ona postati majkom Isusa Krista.

Zvono "Anđeoskog pozdrava" poziva vjernike da pozdrave Mariju, majku Kristovu i zahvalno se sjećaju utjelovljenja Sina Božjega po Marijinu pristanku da prihvati i rodi na svijet Spasitelja svega svijeta.

Po ustaljenom običaju, svaki put se zvoni s tri kratka prekida na ime tri verzikula (stih) riječi utjelovljenja: "Anđeo Gospodnji navijestio Mariji i ona je začela po Duhu Svetom." Drugi stih je Marijin odgovor: "Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi tvojoj." I treći verzikul: "I Riječ je tijelom postala i prebivala je među nama." Iza svakog verzikula izmoli se "Zdravo Marijo" i pripadajuća molitva na kraju "Anđeoskog pozdrava".

Tokom pedesetdnevnog uskrsnog vremena (od Uskrsa do Duhova), umjesto Anđeoskog pozdrava, moli se: "Kraljice neba, raduj se".

Običaj zvonjenja poznat je negdje od 11. stoljeća kršćanske ere. Međutim, 1456. papa Kaliksto III. odredio je i zvonjenje u podne - kao poziv svim kršćanima Europe na molitvu zbog opasnosti od Turaka koji su tada ugrožavali kršćanski svijet. Dodatni poticaj su dali redovnici: Sv. Bonaventura je na generalnom kapitolu reda odredio da se Gospa pozdravi i na kraju dana kada se inače moli završni dio redovničkog korskog moljenja budući da je, po predanju, Marija navečer čula radosnu vijest anđela Gabrijela te začela Sina Božjega.

Tokom 15. stoljeća počelo se zvoniti i ujutro s pozivom na molitvu za mir, ali i kao podsjećanje na Marijine boli i trpljenje zbog muke njezina Sina.

Konačno se u 16. stoljeću uobličilo i ustalilo značajnije trostrukog dnevnog zvonjenja: Zvonjenje ujutro podsjeća vjernike na uskrsnuće Kristovo; u podne na uspomenu Kristove smrti na križu; zvonjenje navečer je podsjetnik na utjelovljenje Riječi Božje. Na taj način se ostvaruje općekršćansko udioništvo s dnevnom liturgijskom molitvom Crkve koju mole monasi i svećenici.

Mi stariji se sjećamo kako su naše bake i djedovi petkom molili takozvane "Tenebrae" (Tama se pojavila - prilikom raspeća Isusova). To je zapravo bila molitva iz redovničkog molitvenika (Oficija) Velikog petka.

U nekim krajevima je bio i običaj zvonjenja u četvrtak navečer na uspomenu smrtne muke Isusove u Getsemanskom vrtu.

Ipak, u svem katoličkom svijetu ustalio se običaj zvonjenja triput dnevno. Nakon večernjeg zvonjenja običaj je također zvoniti s jednim manjim zvonom za duše u čistištu - za naše pokojnike.

U nekim krajevima je također običaj zvonjenja petkom u tri sata, na uspomenu smrti Kristove.

Anđeoskom pozdravu dodaje se još jedan verzikul: "Moli za nas, sveta Bogorodice, da dostojni postanemo obećanja Kristovih". A zatim se odmah dodaje sljedeća molitva:

"Milost tvoju, molimo te, Gospodine, ulij u duše naše, da mi koji smo po anđelovu navještenju spoznali utjelovljenje Krista Sina tvoga, po mucij njegovoj i križu, k slavi uskrsnuća privedeni budemo, po istom Kristu Gospodinu našem, Amen."

U Anđeoskom pozdravu spominjemo se ne samo utjelovljenja nego i pashalnog misterija Isusa Krista. Dakle, čitavog misterija našeg otkupljenja. Tako Anđeoski pozdrav postaje sveobuhvatno spasonosna misao u molitvi naroda Božjega.

Iz svega što smo rekli vidi se da je običaj zvonjenja "Angelusa" nastao tokom povijesti kršćanstva, da se tokom vremena (zbog elektrifikacije zvona) ne zvoni s prekidima i da su se tokom povijesti uvela i druga zvonjenja.

Ta molitva Anđeoskog pozdrava, uz zvonjenje ujutro, u podne i navečer, ima dakle dugu povijesnu tradiciju i važnu poruku našega otkupljenja pa ju zato ne valja dokidati.

Anđeoski pozdrav nas, dakle, podsjeća da je Isus Krist sišao na zemlju radi nas ljudi i radi našega spasenja i da je uskrsnuo otvorivši nam put do našega preporođenja i uskrsnuća od mrtvih na sudnji dan!

Mogao bi dakle običaj zvonjenja i nestati, ali molitva Anđeoskog pozdrava će ostati uvijek poziv da uzdignemo svoje srce i dušu k Onomu koji nas je otkupio i spasio!

**"KAD JEDNA GENERACIJA
IZGUBI VJERU
- SLJEDEĆA ĆE IZGUBITI MORAL!"**

(L. Salisbury)

(To se upravo događa s našom generacijom!)

Otmara Majera bb.
Subotica ★★☆☆

**Euro[®]
Petrol**

(024) 554-554

PROIZVODNO TRGOVINSKO PREDUZEĆE

.BANE.

KOMPLETAN GRAĐEVINSKI
MATERIJAL

JACUZZI KADE
OPREMA ZA KUPATILA
TOALETNI ORMARIĆI
KUPATILSKI NAMEŠTAJ
DRVENI WC POKLOPCI
U VIŠE BOJA

KUHINJE

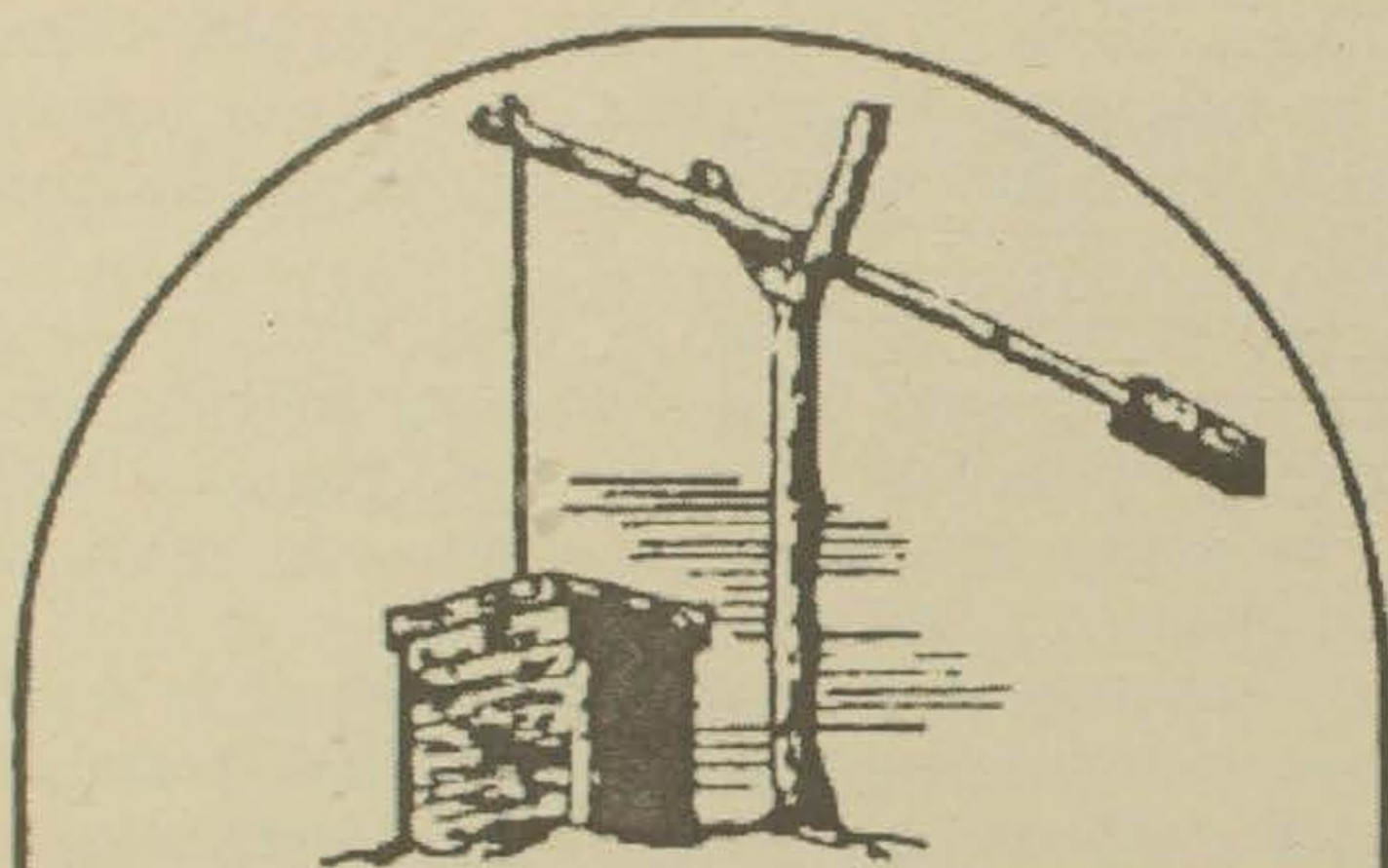
*Čarolija prirode
utkana u Vaš dom*

24000
SUBOTICA,
Batinska 34
Tel./fax:
024/ 561-186
Tel.:
024/561-187
Private:
024/ 561-201
DIZAJN ZVEKAN D.

NAJEFTINJE
KERAMIČKE
PLOŠĆE!

30

ZAHVALJUJEMO DAROVATELJIMA

SALAŠ
ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 552 - 774

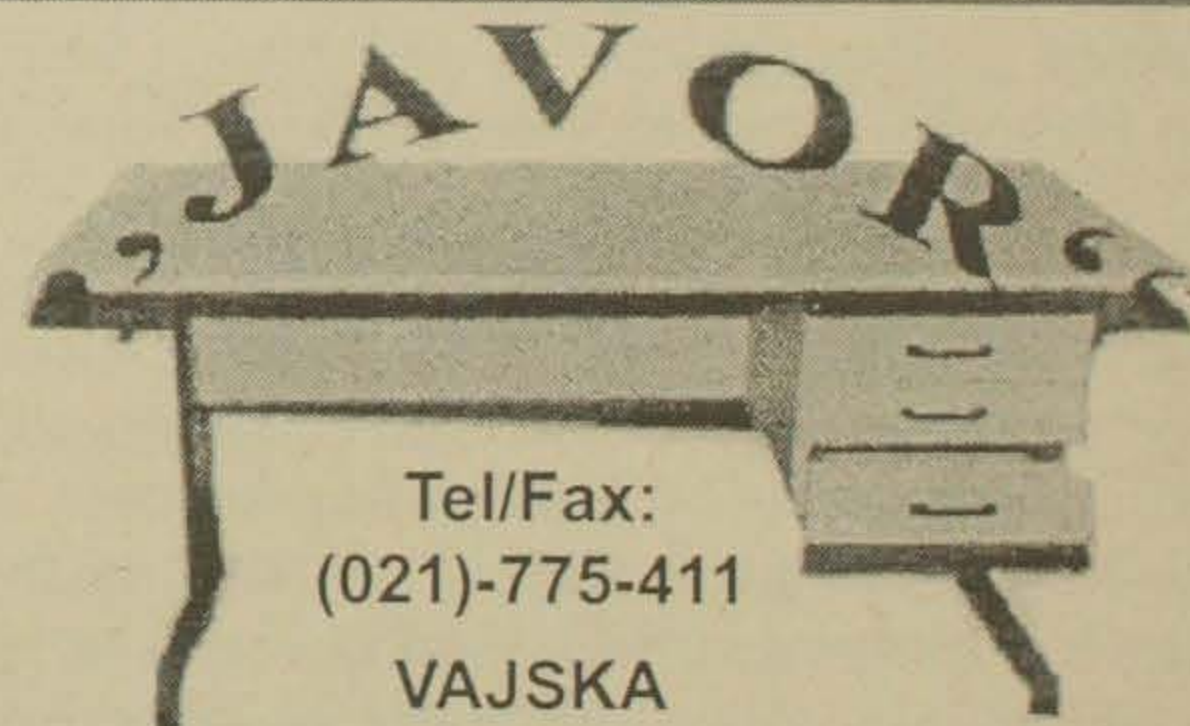
NAMA JE DOVOLJNO DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karađorđev put 2.
Telefon (danonoćno) 024/51-514.
- BAJMOK, JNA 3. (u cvećari „Mariška“) Tel: 762-024
- PALIĆ, Jo Lajoša 18, (u cvećari „ORHIDEJA“),
telefon: 752-759.
- HORGOS, Borisa Kidriča 7.
Telefon 792-202 (danonoćno)
- NOVI KNEŽEVAC, Maršala Tita-16. Tel: 0230/83-417

Rovi broj telefona u Subotici: 55-44-33

Tel/Fax:
(021)-775-411

VAJSKA

PRIOPĆENJE ZA JAVNOST

sa sjednice FORUMA HRVATSKIH
INSTITUCIJA VOJVODINE održane 9. li-
pnja 1997. godine u prostorijama HKPD
"Matija Gubec" u Tavankutu

Prisutni su: predstavnik Veleposlan-
stva Republike Hrvatske, predstavnici In-
stituta "Ivan Antunović", predstavnici
DSHV, predstavnici HKC "Bunjevačko
kolo", predstavnici HKPD "Matija Gubec"
iz Tavankuta, predstavnici KUD-a "Vladi-
mir Nazor" iz Sombora, predstavnik DU
"Amor Vincit", predstavnik Bunjevačke
matice, predstavnik uredništva Katoličkog
mjesečnika "Zvonik", predstavnik ured-
ništva "Glasa ravnice" i predstavnik ure-
dništva "ŽIG"-a.

Sazivač i predsjedavatelj ove sjednice
je HKPD "Matija Gubec".

Ovo je bio peti susret ovih institucija.

Na sjednici je dogovoren način nastu-
pa u sredstvima javnog informiranja, pre-
ma medijima u zemlji i inozemstvu. Za
sada, tehnička sredstva u kontaktu s
javnošću ustupa Institut "Ivan Antunović".
Dogovoren je plan formiranja dopisništva
ovoga Foruma u najskorije vrijeme, kao i
dobavljanje potrebne tehničke opreme.

Zaključeno je da se pojedine instituci-
je i organizacije bave vlastitim problem-
ima unutar same organizacije, a Forum,
samo ukoliko može pomoći, oko stvari od
općeg značaja.

Usvojen je definitivni naziv ovog

tijela: FORUM HRVATSKIH INSTITUCI-
JA I ORGANIZACIJA.

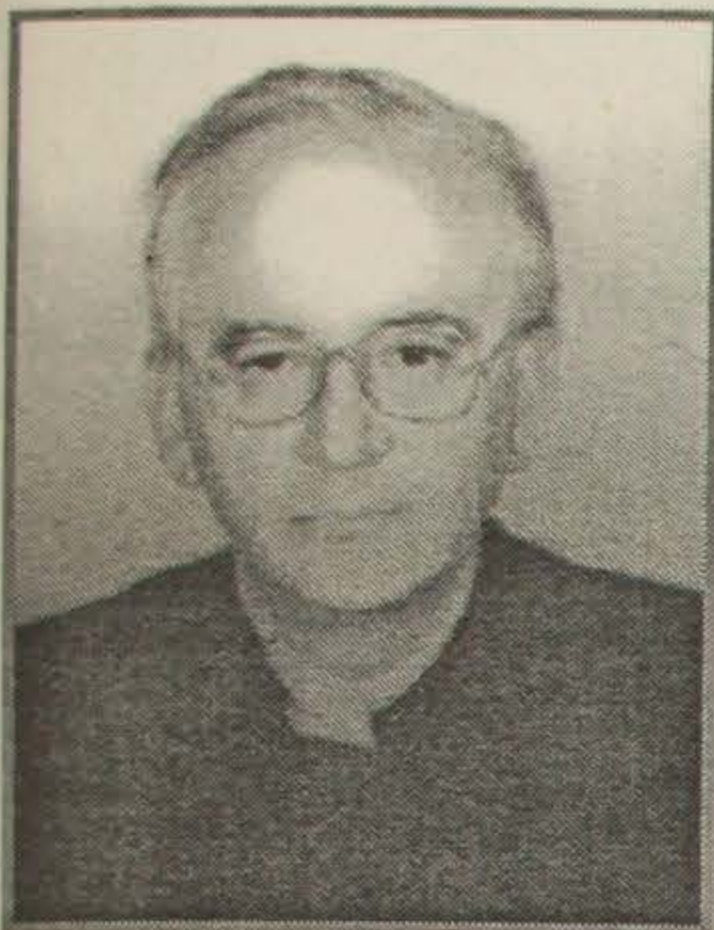
Imenovan je Poslovni odbor Foruma:
ispred HKC "Bunjevačko kolo" gospodin
Bela Ivković, ispred DSHV gospodin
Antun Skenderović, ispred Instituta "Ivan
Antunović" gospodin Andrija Kopilović,
ispred Bunjevačke matice gospođa Lidija
Molzer i ispred HKPD "Matija Gubec" go-
spodin Branko Horvat.

Pravilnik i poslovnik Poslovnog odbo-
ra Foruma bit će raspravljani i usvojeni na
sljedećoj sjednici, koja je predviđena za
12. kolovoz 1997. godine. Sazivač sjed-
nice je Bunjevačka matica.

Branko Horvat,
dopredsjednik HKPD "Matija Gubec"

Bački Monoštor

PROSLAVA SREBRNOG JUBILEJA SVEĆENIŠTVA

U nedjelju, 29. lipnja, na blagdan sv. Petra i Pavla mjesni župnik u Bačkom Monoštoru vlč. Ivan Sabatkai proslavio je 25. obljetnicu svećeništva. Istoga dana slavljeno je i mjesno proštenje jer je crkva u Bačkom Monoštoru posvećena sv. Petru i Pavlu.

Svečano misno slavlje predvodio je slavljeno vlč. Sabatkai. Uz njega su bili još četvorica subraće svećenika. Prigodnu propovijed izrekao je vlč. Josip Pekanović, župnik iz Sombora. Propovjednik je

rekao kako je važno svoj život graditi na povjerenju. Izvrzne primjere za takav život nalazimo u apostolima Petru i Pavlu koji su se dragovoljno darovali Bogu svim svojim bićem. Služenje Bogu i ljudima vrhovna je zadaća svakog čovjeka. Za revno življenje svog svećeničkog poslanja svatko mora neprestano pronalaziti jake motive koji će ga poticati na neustrašivo svjedočenje i konkretno zalaganje. Zato i slavljenu čestitamo na njegovom neumornom trudu.

Svećenik Ivan Sabatkai rođen je u Vajskoj 17. listopada 1947. Osnovnu školu pohađao je u rodnom mjestu. Klasičnu vjersku gimnaziju završio je u Subotici. Studirao je teologiju na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Za svećenika je zaređen u rodnom mjestu 2. srpnja 1972. godine. Istoga dana imao je i svoje mladomisničko slavlje. U proteklih 25 godina vlč. Sabatkai službovao je kao kapelan u Bajmoku, a zatim u Bačkom Monoštoru. Za upravitelja župe u Bačkom Bregu imenovan je 1974.

Na ovoj dužnosti bio je 12 godina. Dok je bio u Bačkom Bregu, temeljito je obnovio župnu crkvu. U planu je bila i gradnja novog župnog stana, ali u tom poduhvatu ga je spriječio premještaj, kada postaje župnikom u Bačkom Monoštoru. Ove godine je župnikovim zauzimanjem pokrivena mjesna crkva novim crijepom i bakarnim limom. Ovaj veliki poduhvat namjeravao je izvesti mnogo ranije, ali je u zadnji čas morao odustati i od planiranog zbog izbijanja rata.

Župa u Bačkom Monoštoru broji oko 5.000 vjernika. U ovoj župi doskora su djelovale sestre Milosrdnice, a župnik je imao i pomoćnika. Svu pastoralnu brigu morao je preuzeti i sam župnik koji ima pune ruke posla. Mora mu se odati priznanje za velik trud koji ulaže kako bi život vjere u ovom pitomom bačkom mjestu bio što stvarniji.

Župnik Sabatkai u svojoj skromnosti nije namjeravao posebno obilježiti srebrni jubilej svećeništva. Na nagovor svojih kolega iz dekanata pristao je da se na skroman način obilježi ovaj značajan događaj.

Na početku i na kraju misnog slavlja župniku su čestitala djeca obučena u lijepe šokačke narodne nošnje. Prigodne stihove i za ovu priliku, kao i svaki drugi put, napisao je mjesni pjesnik Ivan Pašić.

Na završetku slavlja župnik je obrazložio zašto ne voli posebno obilježavati neke jubileje iz svog života.

Slavljeniku čestitamo i želimo da još dugo marljivo radi na njivi Gospodnjoj.

Franjo I.

JEDAN NOVI SVEĆENIK I TRI ĐAKONA

U subotu, 28. lipnja naš biskup mons. Ivan Pénzes zaređio je u katedrali-bazilici sv. Terezije u Subotici, za svećenika vlč. Jenő Varga iz Bajmoka, te trojicu bogoslova za đakone: Atillu Zsellera iz Ade, Ervina Kovácsa iz Novog Sada, te Gábora Barátha iz Kanjiže.

Sutradan, na blagdan sv. Petra i Pavla vlč. Jenő Varga proslavio je svoju mladu misu u župnoj crkvi sv. Petra i Pavla u Bajmoku. Mladu misu je slavio na mađarskom, hrvatskom i njemačkom jeziku budući da vjernici ove župe govore tim jezicima. Svečanu propovijed, također na tri spomenuta jezika, održao je preč. Andrija Kopilović./Zv/

JUBILEJI SESTARA NAŠE GOSPE

U Zagrebu su od 24. do 26. lipnja sestre "Naše Gospe" proslavile četiri značajna jubileja:

* 50. obljetnicu proglašenja blaženom majke Alix le Clerc

* 100. obljetnicu proglašenja svetim Petra Fouriera

* 200. obljetnicu rođenja blažene majke Terezije Gerhardinger

* 400. obljetnicu osnutka Kongregacije "Notre Dame"

Opširnije o ovom značajnom događaju dragih nam sestara "Naše Gospe" čitajte u posebnoj reportaži u slijedećem broju./Zv/

S Isusom lakše u boli

Najljepšeg dana Gospodnjeg Bog nam je podario neprocjenjivo blago. Žarkim srcem željno smo čekali svoje drugo dijete. Postali smo najsretnija i najbogatija obitelj. Ožarenih roditeljskih srdaca njegovali smo najkrasniji cvijet naše i Božje ljubavi. Još kao sasvim malen, postao je svima drag i mio. Umio je mnogo više nego njegovi vršnjaci; to su mnogi primjećivali. Znao je ono što se od njega nije očekivalo. Govorilo se za njega da je "darovito i mudro dijete". Bog ga je obdario osobitom skromnošću i ljubaznošću prema svima oko sebe. Zaista je bio uzorno dijete.

Šesnaest godina veselili smo se zajedno svemu: prirodi, cvijeću, leptirima, svemiru, zvijezdama... Svemu tome on je davao sjaj i raskoš. Ali tada... Došlo je ono čemu se nitko od nas nije nadao. Njega, koji nam je toliko značio ovdje na zemlji, Bog je "uzeo k sebi". S našim sinom zajedno su otputovala i naša presahla srca. Odjednom smo doživjeli toliko toga nerazumljivoga i tamnoga. Teško nam je bilo odazvati se Isusovu glasu. Vidjeti Njegove ispružene ruke prema nama.

Nismo bili ni svjesni da nas i u tim trenucima Bog prati i podržava da ne klonemo. Tek kada smo počeli oslušivati Tvoj premili glas, Isuse, osjetili smo da smo ponovno zaživjeli. Nedvojbeno smo tada prihvatili Tvoj poziv i krenuli putem na koji si nas pozvao. Da nam uljepšaš i olakšaš put kojim hodimo, podario si nam, naizgled, malu župnu crkvu, koja nam je postala tako draga u toj teškoj kušnji. Postala nam je brižna poput majke i u njoj smo ponovno doživjeli Tvoju prisutnost.

Puno toga bi se moglo napisati. Ljudske riječi su preslabe da bi se njima izrazilo ono što u sebi doživljavamo.

Zahvalni smo Bogu beskrajno. Zahvaljujemo i našem listu "Zvoniku" koji nas hrani blagotvornom hranom Duha. Nama svaki novi broj "Zvonika" "zazvoni" u srcu jer znamo da ćemo u njemu naći mnogo korisnih sadržaja i tako okrijepiti svoju nadu, ojačati vjeru i usavršiti ljubav.

Obitelj iz Sombora

Katolički list
ZVONIK

**GDJE I KOLIKO
SE ČITA ZVONIK?**

U ovom pregledu donosimo popis župa u kojima se prodaje i čita Zvonik s naznakom broja primjeraka. U svim navedenim župama "ZVONIK" se prodaje u crkvama, osim u dvije, u kojima je prodaja, kako je to naznačeno organizirana "privatno".

a/ Subotička biskupija

MALA BOSNA	50
TAVANKUT	60
BAJMOK	20
SVETOZAR MILETIĆ (privatno) ..	20
ĐURĐIN (privatno)	20
ŽEDNIK	50
SOMBOR - PRESV. TR.	70
SOMBOR - SV. KRIŽ	100
SOMBOR - KARMELOVA	100
BAČKI BREG	50
BAČKI MONOŠTOR	50
SONTA	50
BAČ	150
BAČ - FRANJEVCI	1
VAJSKA	120
BAČKA PALANKA	20
SELENČA	40
ODŽACI	25
SUBOTICA - SV. TEREZIJA	150
SUBOTICA - SV. ROK	200
SUBOTICA - ISUSOVO USKRSN ..	50
SUBOTICA - MARIJA M. CRKVE ..	150
SUBOTICA - SV. JURAJ	60
SUBOTICA - ISUS RADNIK	20
SUBOTICA - SV. MARIJA	10
SUBOTICA - SV. KRIŽ	5
PALIĆ	20
STJEPAN BERETIĆ	15
SUBOTICA - FRANJEVCI	50
NOVI SAD	50
NOVI SAD - FRANJEVCI	10
FUTOG	60
VRBAS	10
BIKOVO	10
BUDISAVA	5
TITEL	3
Svega:	1874

b/ Đakovačka i Srijemska biskupija

SRIJEMSKA MITROVICA	20
RUMA	15
IRIG	11
GOLUBINCI	10
ŠID	5
MOROVIĆ	5
Svega:	66

c/ Beogradska nadbiskupija

NIŠ	50
BEOGRAD - Krist Kralj	5
BEOGRAD - Isusovci	10
BEOGRAD - Sv. Josip Radnik ..	40
Svega:	105

d/ Zrenjaninska biskupija

ZRENJANIN	5
OPOVO	12
MUŽLJA	10
PANČEVO	10
VRŠAC	6
BELA CRKVA	5
BOKA	5
Svega:	53

e/ Barska nadbiskupija

BAR	24
PODGORICA	6
Svega:	30

f/ Kotorska biskupija

PERAST	10
HERCEG NOVI	3
Svega:	13

g/ Poštom

JUGOSLAVIJA	109
HRVATSKA	135
ZAGREB - Katedrala	20
MAKEDONIJA	2
SLOVENIJA	5
MAĐARSKA	9
POLJSKA	2
ITALIJA	5
NJEMAČKA	13
AUSTRIJA	3
FRANCUSKA	1
RUMUNJSKA	1
ŠVICARSKA	1
Svega:	306

h/ Avionom

AUSTRALIJA	2
ARGENTINA	1
KANADA	10
USA	1
NOVI ZELAND	1
Svega:	15
ARHIV	100
UKUPNO:	2562

DUŽIJANCA '97.

I ove godine će "Dužijancu" u organizaciji Hrvatskog kulturnog centra i uz pokroviteljstvo Skupštine općine Subotica popratiti mnoštvo događanja. Ovdje najavljujemo neka.

- 04.07. u 20 sati:** Velika vijećnica,
Koncert Subotičkog tamburaškog orkestra
12.07. u 19 sati: Kolonija slamarki
(otvorenje)
13.07. u 10 sati: Dužijanca u Starom Žedniku
13.07. u 10 sati: Dužijanca u Bajmoku
18.07. u 19 sati: Gradska biblioteka -
Književna večer
19.07. od 6-12 sati: Takmičenje risara
20.07. u 10 sati: Dužijanca u Tavankutu
27.07. u 10 sati: Dužijanca u Maloj Bosni
27.07. u 15 sati: Hipodrom - Konjičke trke
01.08. u 19 sati: Likovni susret -
Izložba "S Božjom pomoći"
03.08. u 10 sati: Dužijanca u Đurđinu
04.08.: Takmičenje aranžera izloga
07.08. u 19 sati: Vestibul Gradske kuće:
Izložba slamarki
08.08. u 19 sati: HKC "Bunjevačko kolo":
Književna večer posvećena dr. Anti Sekuliću
08.08. u 20 sati: Trg slobode - Veliko kolo -
Večer tamburaša
09.08. u 18 sati: Katedrala -
Svečano večernje
09.08. u 20 sati: Trg slobode -
Svečano večernje
10.08. u 9 sati: Crkva sv. Roka -
ispraćaj i blagoslov bandaša i bandašice
10.08. u 10 sati:
Katedrala - Euharistijsko slavlje

DUHOVNE OBNOVE ZA MLADE

I ove godine će se u somborskoj župi Sv. Križa održati tri turnusa duhovnih vježbi za mlade:

- od 1. do 3. 07.: **krizmanici**
(8. razred, mladići i djevojke)
voditelj: *Stjepan Beretić*
- od 8. do 10. 07.: **djevojke**
voditelj: *Andrija Kopilović*
- od 15. do 17. 07.: **mladići**
voditelj: *Marko Forgić*

Prijaviti se možete svojim župnicima ili izravno vlč. Franji Ivankoviću na tel.: (025) 22-496

ZVONIK, Katolički list (mjesečnik). Izdaje: Rimokatolički župni ured sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Ivana Milutinovića 52. Telefon: 024/24-740. Uredničko vijeće: Andrija Anišić - glavni i odgovorni urednik; Franjo Ivanković - zamjenik glavnog i odgovornog urednika; mr Ervin Čeliković - tehnički urednik; Katarina Čeliković - lektor i korektor; Bernarda Kopunović - korektor; Cecilija Milanković - vinjete; Josip Anišić, Stjepan Beretić, Stipan Bošnjak, Marko Forgić, Bela Gabrić, Josip Ivanković, Vesna Ivanković, Andrija Kopilović, o. Marijan Kovačević, Grgo Kujundžić, Antun Miloš, Lazar Novaković, Josip Pekanović, Ivan Piuković, Blaženka Piuković i Branko Vaci. Tiraž 2500. List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije, broj: 632-1093/94-03, 20.10. 1994. Tisak: Štamparija "GLOBUS", Otmara Majera 10, Subotica, Tel: 024/51-202. E-mail: Andrija.Anisic@BBS.Tipp-Topp.co.yu